सम्यकसम्बुद्ध निर्वाण मार्ग

(जीवन सफल)

लेखक तथा प्रकाशक

पं० जोगमुनि बज्राचार्य जगत् उद्धार महा बिहार
स्वयम्भू क्वे [illegible] (भुवन स्यो)

ने० स० १०९९
वि० स० २०११

मू २५।–

भूमिका ।

थुगु सम्यक्सम्बद्ध निर्बाणया सफू आपालं सफू स्वया ग्रथ ग्रंथयागु मख्य मुख्यगु श्लोक लिकया प्रमाण तया सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण बिषय यागु ज्ञानया जक संग्रह याना मुनाः आपालं परिश्रमं तयार याना श्रद्धालु महानुभाव गणपिनि न्ह्योने तये फयेकाग जुल । थ्व नेपाल मण्डल यात मोक्ष मण्डल धकानं धायीगु जुया च्वन । थथेया निंतिं नेपाले च्वंपि न्हापा२यापिं दक्व मनुष्य गणपि जो वने हे मुक्तिपद सम्यक्सम्बद्धया पद लानो वना च्वंपि खनेदु मोक्ष मुक्ति जूपि जक च्वना च्वंगु थाये जूया निंतिं मोक्ष मण्डल धका धैतःगु खने दु ॥ ॥ थथेया निंतिं जिनं छम्ह अल्पबुद्धिम्ह सकल मनुष्य गणपित सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया छुं लँ क्यने फैला धैगु बिचारं आपालं सफू यागु निर्बाणया ज्ञान जक संग्रह याना-मुनाः थुगु सफू तयार याना प्रकाश यानागु जुल ॥ ॥ थुगु आध्यात्मिक परमार्थं यागु आत्मा ज्ञान धैगु भचा थ्वीके थाकु तर थुगु ज्ञाने चर्या याना जूपि महानुभाव गणपिसं जा थ्वीके मफै धैगु छुं दुगु मखु तर आपालं थ्वीके अःपुक स्वया बियागु दु अथेनं सुं संखा दुपिं महानुभाव गणपिनि मने

अन्दोल जुया छुं सखा जुया चवन धा:सा जित: नापला बिज्यात फ़ाल धा:सा फुगुत स्यूगुत कनाः सेवा याये ॥ थुगु प्रज्ञापारमिता यागु ज्ञान आपालं याना: थुगु मत उगु मत धंगुनं दुगु मखु न्हचाम्ह सिगु मतेनं आध्यात्मिक चव थ्यंक ज्ञाने थ्यनी बलें आपालं याना: फुक्क सिगु ज्ञाननं मिले जुयी तर आपा सिगु मते प्राणि गणपिनिगु उपरे मुख्यगु गुगु महा करूणा मदुगु मत आपालं हे दु । बुद्ध या धर्मे बुद्ध पद लायेगु धंगु हे सत्व प्राणि गणपि उद्धार यायेया निमित्तो हे जक धंगु जुयी । गुम्ह मनुष्यं संसारया सत्व प्राणिगणपि उद्धार यायेगु चर्या कर्मस काय बाक चिच दक्वं संकल्प यायी थुम्ह मनुष्य यात हे जक त:धंम्ह मनु धायी सत्व उद्धार यायेगु चित्त मदुम्ह जूसा धन दुगुली लक्ष्मी कुवेर थें ज्या स:गुली बिश्वकर्मा थेंहे त:धंगु पदवी इन्द्र थेंहे इत्यादि न्हचाक्व हे त:धंम्ह धा:सां त:धंम्ह धायी मखु गुम्ह मनुष्यं थ:त जीके थ:त कतिलाके थः खल:पित जक जीके छिके धका धायी थुजोम्ह मनुष्य यात न्हचाक्व त:धंम्ह धा:सां त:धंम्ह धायी मखु गुम्हसिनं स्वार्थी भाव धंगु किंचित् मात्र हें मवेका सत्व हित यायेगु चर्या कर्म यायी थुम्ह मित हे जक संसारे त:धंम्ह धका धायी । थथें महा करू

णाय। चित्त यानाः थुगु ज्ञान न्ह्यान्ह मिन सोमानं छु बाधा मदु ॥ ॥

थुगु सफू अल्प बुद्धिम्ह सिनं आपालं सफू स्वया निर्वाण या ज्ञान जक मुना कथा संग्रह याना दयेकागु जूलं थुकि न्हापायापिं सिद्ध महा पुरूष गणपिसं च्वया मवंगु . छुं हे दुगु मखु बिचार बानपिं महाशय गणपिसं सिहे सियो थुहे थुयी ॥ ॥ थुगु सफूली गनं गनं द्वंगु त्रुति जूगु दयेफु गुगु विषय यात ज्ञानी महा पुरूष गणपिसं बिचार याना स्वया सूचना बिया बिज्यात दिल धाःसा दुतीय संस्करणे संशोधन याना हये ॥ ॥ थुलि ॥ ॥

थुगु सम्यक्सम्बद्ध निर्बाण मार्गया सफू स्वया बिजयाये स्वया दिये धनेव शत साहस्रिका प्रज्ञापारमिता (तःध सफू) अष्ट साहस्रिका प्रज्ञापारमिता स्वया बिजयायेगु स्वया दियेगु तःधं सफू न्यागु खण्ड–न्याधालेसं क्षण मात्रं सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण पद लायीगु बिषय यागु हे जक खँ जुया च्वन। थुगु प्रज्ञापारमिता सफू स्वेगुलिं क्षण मात्रं अनुत्तर सम्यक्सम्बुद्धया पद लायीगु बिषयेंले आपालं प्रतक्ष प्रमाण ज्वीक हे ज्ञान थुयी मने दृढ ज्वीक हे बांलाकं बोध जुयी ॥ ॥

गुगु प्रज्ञापारमिता सफू धंगु क्षण मात्रं हे सम्यक्सम्बद्ध निर्बाणया ज्ञान लायेगु बिषये यागु ज्ञान बांलाकं प्रतक्ष प्रमाणं हे थ्वीगु सीगु किसिमं च्वंतःगु जूया निति बुद्ध शास्त्रे दक्व सिवे मूलगु तःधंगु सफू प्रज्ञापारमिता हे जुया च्वन। थुगु सफू यागु खँ संस्कृत जक सया अर्थ जक याये सयानं हें ज्यूगु मखु थुगु यागु मूलगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण बिषयें यागु खँ थ्वी मखु थुगुया खँ थ्वीकेत थुगु ज्ञाने तच्वकं दृढ चित्त यानाः ध्यान बिया स्वया थुगुया चर्यानं यायेमा अले तिनि प्रतक्ष प्रमाणं हे बांलाकं बोध जुयी थुयी ॥ ॥

थथे खँ थ्वीके थाकुगु सफू जुया निति नव्वांगु दरिध्यम ध्यान बिया स्वया आपाल याना मर्कामन थ्वांके फक्क अःपुक भाषा याना: सकलया न्ह्योने तये फयेकागु जुल थथेया निंति थुगु सफू छको छकोन स्वया विज्यान स्वया दिल धाःसा आपाल ह ज्ञान दृढ ज्वीक थुर्यां ।

थुगु ज्ञाने जिनं झिन्यादँ १५ झिखुदँ १६ दुबलें निमें हे थ्व तःधंगु ज्ञान धका आपालं हे श्रद्धा रुचि दु थुगु हे ज्ञानया चर्या अभ्यास याना जुजुं नेपाल सम्बत् १०४५ साल (बिक्रम सम्बत् १९८२) सालं असार यागु बखते हे गुरुपिं नाप मणिचूड दहने लछि च्वना हानं लिपा लिपान मणिचूड हे जल भेमे थायेनं आपालं जंगल जंगल जुया गुगु अनुत्तर सम्यक्सम्बोधि ज्ञानया बारे आपालं हे चर्या याना अभ्यास याना जुया । अनंलि हान नेपाल संम्बत् १०४९ (बि०८६) सालं फंपिया श्री बज्र जोगिनीया च्वे जगले क्षेहे त्याग याना प्याहाँ वया आपाल त्यानया चर्यास च्वंवना उगु बखते वस्पोल श्री बज्र जोगिनीं गुगु अनुत्तर सम्यक्सम्बोधि ज्ञान लायेगु जुसा प्रज्ञापारमिता सफू स्व धका छुं लक्षण क्यना बिज्यात गुगुया निश्चेनं संस्कृत यागु सफू स्वें फयेका सोके थ्वोकेया लागी सिद्धान्त कौमुदी

समेतं ववचायेका गुगु संस्कृत यागु प्रज्ञापारमिता सफू अध्ययन यायां वया। अष्टसाहस्रिकायाटिका अभिसमयालंकार इत्यादि महायान बिषये यागु आपालं सफू स्वयावं यका। गुगुया फल स्वरूप प्रज्ञापारमितायागु ज्ञान धैगु जीवने हे मुक्ति–मोक्ष फल लाये फैगु जुया चवन धैगु दृढ बिश्वास जुल ॥ ॥

तर आ थुगु ज्ञान जि जक सीका थ्वीकां छू याये थौं कन्हे यागु काल समय यागु अबस्थां थुगु काले प्रज्ञापारमिता यागु ज्ञान आपालं हे दुर्लभ ज्वी धुंकल थुगु ज्ञान प्रकाश याये माल थ्व प्रज्ञापारमिता सफू फुक्कया भाषा अवश्य जि मयासें तोते मखु धैगु प्रतिज्ञा याना। छुं भाषा यायेगुनं सुर याना तर जितः उगु अवस्थास बर्ष बर्ष पत्तिकं हे गुह्च यागु ततःधंगु पूजा दुगुलि गुगु प्रज्ञापारमितायागु भाषा यायेगु समय मदे च्वन॥ ॥ थुगु हे अवस्थास ल. पु. या श्री धाख्वा साहु जीत बहादुर महासय नाप छगु संजोगं छुं धर्मया खँ जुल. उगु अवस्थास जि थथे धया थौं कन्हे यागु अवस्थाये प्रज्ञापारमिता सफूया भाषा याना प्रकाश याये मा:गु तच्वोगु आवश्यक जुया च्वन मुगुया ज्ञान थौं कन्हें तच्वकं हे दुलंभ ज्वी धुंकल धका

छुं खँ जुल थुलि खँ जुये मात्रं अन साहृनं धंविज्यातकि अथे जूसा गुरु थ्व सफू भाषा याकेगुलो जिनं नम वन थ्व भाषा यायोंपि मेपिं सुदु छुलपोलया धाःसा दयें दस ततःधंगु गृहृच पूजा फुर्सत मदु धंबिज्यात आः गथ याये धका धंबिज्यात । आमथे छलपोलयानं भाषा याका बिज्या येगु श्रद्धा दुधैगु जूसा ज्यू तःधंगु मती तैंबिज्यात छगू प्रति छपिसंनं भाषा याका बिज्यायेगु असल् हे खः सु पण्डित् गणपिनिगु बिचार जिनं स्वेदै जि भाषा याये बलेनं छुं बिचार बन्हे जुयोफु धका धया । तरआः यात जि भाषा यायेत फुर्सत हे मदु गुहृच धर्म यागु तःधंगु पूजा खालि हे मदु । थथेया निंति ल. पु. स हे च्वना बिज्याःम्ह रत्न बाहादुर पण्डित छम्हसें प्रज्ञापारमिताया भाषा यायें फयो अनयात सःता ग्यने दःसा ज्यू धका धया ॥ ॥ थुगु अवस्थायें वोस्पोल साहु छुं बिरामि जुया च्वंगु गुगुया हावा पानो फेरे यायेत जिथायं हे न्हुसडकया क्षेहे च्वना च्वना बिज्याःगु जया च्वन अनंलि कन्हे खनु गुम्ह रत्न बाहादुर पण्डित यात सःतके छोया माःगु खँ ल्हानोः पण्डित गुजं धाक्व मेहेनत दक्षिणा बीगु यानोः कोछिना छुं बैना दक्षिणानं बिया छोया बिज्यात ॥ ॥ अनंलि प्रथम खण्ड व

दुतीय खण्ड निधाः भाषा याना बिज्यात आःयात गुगु सफू निधालं साह्रुया थायेहे दु इच्छा दुपिसं स्वोबिज्यासां ज्ञासानं कथना हे बिज्यायी ॥ ॥

अनं लिपा हानं धर्मया सिक्षा सेनेया लागी जगत् उद्धार महा बिहारया छुं थाये बालंकया २००८ साल निसें २०१७ साल समन् १० दँ त बोर्दिंग हाई स्कूल समेतं याना चले यानाः संजोगबस सुं मभिंपि मनूतेगु दृष्टि लगे जूगुलि बन्ध याये माल । थुगु अवस्थासनं दाजु पं. रत्न बाहादुर यात संस्कृत बोंकेगुली भर्ना याना तया । छन्हु दाजु पण्डितं थथे धँ बिज्यातकि जोगमुनि जित क्षें यात ज्या मगाः भाषा यायेगु ज्या दःसा ब्यू धका धँ बिज्यात । थथे धँ बिज्यासेंलि अथे जूसा अनयागु बिचार छकोनं स्वेमा धका हानं अष्टसाहसिका छधानं भाषा याना बिज्याहुँ धका धाक्व मेहेनत खर्च जिहे बियाभाषा याकें बिया ॥ ॥
थथे बिचार स्वेबह पिनिगु बिचारनं स्वया हानं मुख्य अष्टसाहसिकाया टिका अभिसमया लंकार हानं मेमेगु महायान बिषय यागु आपालं सफू स्वया चान्हे सिया छता इलं निसें च्वया सुथसिया न्हेता७ च्याता८ ई तक्क तक्कं च्वया बल्लं ङि स्ववंया दुने अष्टसाहसिका प्रज्ञापारमिता छधा१ शतसाह

सिका प्रज्ञापारमिता (तःधं सफूया) प्रथम खण्ड१ द्वितीय खण्ड२ तृतीय खण्ड३ चतुर्थ खण्ड४ समेतं फक्क भाषा याये सिधेका । अष्टसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता समस्त फक्कं व शतसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता प्रथम खण्ड पूर्वार्ध छापे याना प्रकाश हे याये धुन मेगु छापे यानावं च्वना निनि ॥ फत्तले कोसिस याना न्ह्याथे यानानं तःधं सफू प्यथाल छापे याना सकल श्रद्धालु महानुभाव गणपिनि न्ह्योनें तये फयेके धंगु बिचार याना च्वना थुगुया निमित्तं प्रेस समेतं थःगु हे क्षें तया तर काल समयया अंसार गथे जुयो ॥ छापे जुया प्याहाँ वोगु सफू छधा छधा जक परमार्थ ज्ञान प्रेमी महानुभाव गणपिसं कया बिज्यात कया दिल धाःसां निश्चेनं तःधं सफू प्यधालं भाषा याना तयेधुंगु छापे याना प्रकाश याये धंगु तःधंगु प्रतिज्ञा याना च्वना । तर थ्व फुक्क श्रद्धालु महानुभाव गणपिनिगु हे अधिनें ताना च्वन ।

थुगु प्रज्ञापारमिताया ज्ञान जन बाहाले दिगि क्षें (द्यो क्षें) तले शनिश्चर बार पत्ति पत्तिकं न्हिन सिया स्वता इलं निसें न्याताई तक्क तक्क बांलाकं थ्वीक थ्वीक चतुर्थ खण्ड यागु तःधंगु ज्ञान कना च्वनागुनं दु चतुर्थ खण्डे तच्वकं ततःधंगु खँ जुया च्वन .गुगु कना च्वनागु दु मथू मथूगु

न्यंसानं कना च्वनागु दु । जीवनं हे निर्बाणया पद मुक्ति पद लायेगु इच्छा दुपिं श्रद्धालु महानुभाव गणपित असंख्य दुर्लभगु असंख्य अनमोलगु सुबर्ण अवसर बिया च्वनागु दु जुल ॥

हानं छगू थथेकि थ्व नेपाल मण्डलं शून्यता ज्ञानया आधारे हे जक बिधि बिधान कर्म काण्ड हानं होम इत्यादि याना द्यो द्योपिं आवहन याना सालेगु । सीम्ह हे न्ह्योने तथा उलकांति अन्तक्रिया याना निर्बिकल्प समाधिया द्वारं सीम्ह सिगु आत्मा गन लाना च्वन खः उगु आत्मा यात माला खंकाः गुम्ह सिगु पाप क्लेश दक्व धर्म धातुया रश्मि खयेका पाप दक्व मदेका कथंथें आदि बुद्ध तथतास लीन यायेगु । हानं षोदस पिण्ड इत्यादि श्राद्ध याना महा दीप आदिं छ्वेकाः प्रतक्ष प्रमाणं हे खंका सीपिं तरे यायेगु । थनंलि हानं सखापा पजदान सम्यक् पताःछो इत्यादि ततःधंगु धर्म कर्म यायेगु इत्यादिनं थ्वहे शून्यता ज्ञानया आधारे हे याना तःगु जुया च्वन । नखः चखः जात्रा समेतं थ्वहे शून्यता ज्ञानया आधारे याना तःगु खने दु ॥

थथेया निर्ति गुगु शून्यता ज्ञान थ्वीव थ्व कर्म काण्ड धर्मं कर्मं इत्यादि याका तःगु धंगु थुगु किसिमं याका तःगु

धका फुक्क सियी थुगु ॥ ॥ गुन्ति थगु शून्यता ज्ञान महायान धंगु मथूपिसं थ्वनं मखु वनं मखु थ्व न कायेम्वाः दनं वनं यायेम्वाः धका थमंनं मयाःगु मेपिन्त नं ना मयाकं थुगु असंख्य बज्र समानगु पाप धका आपालं शास्त्र धै तल ॥ ॥ थ्व शून्यता ज्ञान मथूपिसं द्योपि आवाहन याना सःतेगु सोपिं तरे यायेगु द्योया मुर्त्ती जीव न्यास तया द्योयागु आत्मा दुबेकेगु इत्यादि छुंहे याये फैमखु थुगु ज्ञान सीनं मखु ॥

थुगु कर्म काण्ड इत्यादि याका तःगु सोकेगु थ्वीकेगु इच्छा दुपिं महानुभाव गणपिसं स्यूपिं थुपिं गुरुपिके न्यना बिज्यायेगु न्यना दियेगु । हानं बालाकं सीके थ्वीकेगु इच्छा दु धंगु जूसा आचार्य क्रिया समुच्चाय क्रिया संग्रह इत्यादि स्वया बिज्यायेगु स्वया दियेगु ॥ ॥

थुगु चर्या थन ऊथाये जक मखु ल्हासाया धर्मनं ततःधंपिं लामाजु गणपिसंनं थ्व हे क्रिया समुच्चय क्रिया संग्रह तंत्र तत्र इत्यादिया बिधि बिधानं हे होम दिक्षा इत्यादि याना च्वंगु खनेदु ॥ ॥ ल्हासायागु भाषा सयेका ल्हासायागु शास्त्र सोवने फुसा ल्हासायागु धर्मनं थथे हे खः धका थ्वीसं फुक्क सीके थ्वीके फयी ॥ ॥ थुलि ॥ ॥

सूची पौल्या

ॐ नम श्री वज्र सत्वाय ॥

सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया मार्ग (जीवने हे मुक्ति निर्वाण) ॥

श्री शाक्यमुनि भगवान गृद्धकूट पर्वतस बिज्यानाः थुगु हे जन्मे शरीर देक देकं हे—जीवने हे मुक्ति जुयीगु प्रज्ञा पारमिता आदि ज्ञानयागु मुख्य मुख्य सारगु उपदेश आज्ञा दयेका बिज्याःगु हानं ततःर्धपिं सिद्ध महा पुरुष गणपिसं ततःर्धपिं आचार्य गणपिसं आज्ञा दयेका थका बिज्याःगु गथे धाःसा ।

धैतःगदु नैरात्मा परि पृच्छास ॥

संबृत्तिः परमार्थश्च बिभागद्वय मुच्यते ॥
संबृत्ति लौकिको धर्मः परमार्थस्त्व लौकिक ॥

संसारे मनुष्य गणपिं वनीगु निपुलँदु गुगु संबृत्ति लौकिक—क्वाहाँ वनाः संसार चक्रस लायीगु गुगु अज्ञानी मूर्खगणपिं वनीगु लँ १ ॥ हानं गुगु परमार्थ अलौकिक थाहाँ वना संसारया दुःख रूपी समुद्र याकें मुक्त जुया वनीगु थुगु अन्मोलगु मनुष्य जन्मलाःगु बखतस थुगु हे जन्मे थुगु हे शरीरे जीवने हे मुक्ति—सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पदलानाः

वनेमाः धकाः गुगु बुद्ध बोधिसत्व गणपिं चौराशि सिद्धा गणपिं व ततःधंपि शान्तिकराचार्य आदि वज्राचार्य गणपिं बिज्याना च्वंगु लं २ ।। थुगु प्रकार मनुष्यगणपिं वनीगु संबृत्तिमार्ग धंगु दुःख रूपी समुद्रे ववबायीगु व परमार्थ संसारया थिति दत्तलें अत्यन्त महा सुख पद लायीगु धंगु निपु लं दंच्वन ।।

सबृत्तिमार्गस वना च्वंपिं गथें ज्वी धाःसा थपिं पाप क्लेश युक्त जुया च्वंपिं जुया पाप क्लेशे हे दवे जुया च्वनी । थपिं संसारया स्थिति ' दत्तलें देव दैत्य मनुष्य पशु पंक्षि प्रेत नरक थ्व खुगू गतिस जक .चाःचाः हिलाः असंख्य दुख कष्ट भोगयाना ज्वीपिं जुयी । थमिसं परमार्थ–मोक्षया ज्ञान निर्बाण महा सुखया पद लायेगु धंगु दुधका हे सियी मखु ।। ।। हानं स्वर्गस वना च्वंपिं देबलोक गणपिं अप्सरा गणपिं थपिनं संबृत्तिमार्गस हे लाना च्वन । हानं सिद्ध बिद्याधर गणपिं ततःधंगु पराक्रम दुपिं यक्षगणपिं राक्षस गणपि किंनरगणपिं महोरगणपि थुजो थुजोपि तत.धंगु ऋद्धि परा क्रम दुपिनं सकलेंनं थ्वहे संबृत्ति मार्गस लाना संसारया दुःख रूपी चक्रस हे लाना च्वन ।। थमि छु दान पुण्ययाना धर्म याना वोगुया फल दत्तले अथे स्वर्गस च्वनाः छुं सुख आनन्दं च्वनी थमी पुण्यया भोग पवीव हानं थपिं

स्वर्ग कुतकया मजिन् चित्त जुया दैत्य मनुष्य पशुपंछि प्रेत नरकेनं ला:यनी थ्वनं संबृत्ति मार्ग संसार चक्र च्वाङ्गु वनीगु हे मार्ग धायी ॥ ॥ हानं छुं मेहेनतं संसार व्यवहार कुजरथ याना ववं: चक्र बर्त्ति जुजु हे जुयी इन्द्र तक्क हुन जुयी थमिगुनं पुण्यया भोग दत्ताले छुं संसारयागु सुख भोग याना च्वनी गुगु पुण्यया भोग पवीव थपिं हानं हे पशुपंछि योनी प्रेत नरकया योनीस ला:वनी अथेया निंति संसारया लोक व्यवहारें संबृत्ति मार्गस च्वना अनेक दु:ख कष्टं कुजरथ याना: संसारे दक्व सिवे त:धंगु पदया दर्जा इन्द्र ज्वीमु ख: तर इन्द्रहे ज्वी फुसानं छुं ज्या: लगे मजू । हानं दैत्य मनुष्य पशु पंछि प्रेत नरकस तक्कं वनी मालीतिनीगु जूसा व प्यन्हु याल जक धैथें इन्द्रहे ज्वी फयानं छुयायें। अथेया निंति ज्ञानी महा पुरूष धैपिसं संसार व्यवहार यागु इन्द्र ज्वीगु तक्कयानं दक्व सुख तोता परमार्थ ज्ञानया चर्या यायीगु जुया च्वन ॥ ज्ञानी पण्डित गणपिसं गुगु लोक व्यवहार यागु संबृत्ति मार्गस चित्तं मात्रनं कल्पना यायी मखु सम्क्सम्बुद्ध निर्बाण मथ्यंतलें गुगु परमार्थ सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण जुया वनेगु ज्ञानया हे जक चर्या याना च्वनी ॥

गुगु परमार्थ ज्ञानयो मार्ग धैगु श्रावकयान प्रत्येकयान महायान धका स्वंगू मार्ग दैच्वन ॥

गुगु सद्धर्म पुण्डरीक महायान सूत्रया न्यागू ओषधि
परिवर्त्तस थथे धैतःगु दु ॥

यान भेदं वर्णयन्ति बुद्धयानं तुनिश्चितम् ॥
संसार चक्र स्याज्ञानान्निर्बृतिं नबिजानते ॥ ॥

अनेक प्रकारया भिन्न भिन्न यानया बयान यानां कनी
तर बुद्धयागु गुगु सम्यक्सम्बुद्ध यान छगू हे जक सच्चा
सत्यगु यान खः । मनुष्य धैपिसं संसार चक्रयागु ज्ञान
कायेगु सिवाये सम्य क्सम्बुद्ध निर्वाण यागु ज्ञान कायेगु
हे मस्यू मखु ॥

यस्तु शून्यान् बिजानाति धर्मान्नात्म बिर्बाजितान् ॥
सम्बुद्धानां भगवतां बोधि जानाति तत्वतः ॥ ॥

गथे धाःसा गुलि प्राणि गणपिसं थ्व संसारया दक्व
पदार्थ सर्ब हे शून्य आत्मा हे मदु नैरात्म निरआत्मा धैगु
ज्ञान थ्वीकै अमिसं हे सम्यक्सम्बुद्ध जुयां बिज्याःम्ह भगवान्
बुद्धयागु संसारे दक्व सिबे तःधंगु दक्व ज्ञानया सार जुयां
च्वंगु बोधि ज्ञानया तत्व सिकै थ्वीकै ॥

प्रज्ञा मध्य ब्यवस्थानात् प्रत्येक जिन उच्यते ॥
शून्य ज्ञान बिहिन त्वाच्छ्रावकः संप्रभाष्यते ॥ ॥

बोधिसत्वया प्रज्ञापारमिता ज्ञानयां वज्र ह्रीनयानया च्वे थथे निगूयां बिचं यागु ज्ञान यात प्रत्येक बुद्धयान धका धायी । हान गुगु शून्य ज्ञान प्रज्ञापारमिता—सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया ज्ञानया आंशिका मात्रनं मदुगु जूया निति युगु यान यात श्रावकयान धका धायी ।।

सर्ब धर्मा बबोधात्तु सम्यक्सम्बुद्ध उच्यते ।
तेनोपाय शतैर्नित्यें धर्मदेशेति प्राणि नाम् ।। ।।

संसार धैगु संसारया दक्व पदार्थ धैगु थुजोगु थथें जुया च्वंगु थथे जुया जक संसार खना च्वंगु धका गुम्ह सिनं संसार धैगु थुजोगु धका संपूर्ण सियो थुयो युम्ह सित सम्यक्सम्बुद्ध धका धायी । गुम्हसें सलं सःगु उपाय यानानं धर्मया उपदेश बिया प्राणि गर्णापत सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस छोया बिज्यानाः च्वनी ।।

तथैब श्रावकाः सर्बे प्राप्त निर्बाण संज्ञिनः ।।
जिनोऽथ देशयेत्तस्मै बिश्रामोऽयंन निर्बृतिः ।। ।।

थुगु प्रकारं श्रावक गण सकसिनं जिमिसं निर्बाण लाये धुन धका धायी । तर सम्यक्सम्बुद्ध भगबानं आज्ञा दयेका बिज्यात की गुगु श्रावक गणपिसं निर्बाण लाये धुन धकाः

मने तंच्छन गुगु छगू बिश्राम दीगु थाये मात्र खः गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण मखुनि .धका आज्ञा दयेका बिज्यात ।।

थनंलि महायान बिषयं यागु खँ

यश्च धर्मान् बिजानाति माया स्वप्न भावकान् ।।
कदली स्कन्धनिः सारात् प्रति श्रुत्का समानकान् ।। ।।

हानं मनुष्य गणपिसं संसार धँगु थथे खनेमाः ।। ।।
गुम्ह मनुष्यं थ्व संसार धँगु माया जादु चटक योना केनीगु थें जक खना च्वंगु म्हगसे म्हनी बले खनीगु बस्तु थें जक जुया खना च्वंगु संसारया पदार्थ धँगु किंचित छुं छगु मात्र हँ नित्यगु दुगु मखु केरा माथें जाःगु अर्थात केरामा धँगुली छको मात्र केरा सै हानं मेगु केरा सके माःसा मेगु हे केरामा पिनाः तमा याना केरा सेकं मानी थथे हे छुं हे नित्यगु धाथें यागु बस्तु धँगु छु पदार्थ हे दुगु मखु फुक्क मिखां खना च्वँक्व रूप दक्व पदार्थ मनया कल्पनां जक खना च्वंगु छको स्वँगु बस्तु हानं लिपा वहे बस्तु स्वँगु इच्छा यात धाःसा हानं मेगु हे न्हुन्हुगु बस्तु जुया वँगु सिवाय पुलांगु न्हापा यागु बस्तु जुयी मखु मनया कल्पनां जक न्हापायागु बस्तु थें च्वंगु जुया । थथे संसार या पदार्थ धँगु नित्य थिरगु धाथें यागु धँगु छु पदार्थं हे

दुगु मखु । थोःगु सःथें जक जुया दंच्वंगु अर्थात् थः हाला छोगुलि जक पिनेनं हाला हःगुथें जुया च्वगु संसार धैगु थमं मनं कल्पना याःगुलि जक दंच्वंगु धाथें नित्यगु धैगु (पदार्थं धैगु) छु पदार्थ हे दुगु मखु संसार धैगु मनया कल्पना जक धका सीकेमाः ॥ ॥

तत् स्वभाबं च जानाति त्रैधातुक मशेषतः ॥
अबद्धमबिमुक्तं च न बिजानाति निर्बृतिम् ॥ ॥

गुगु थ्व कामधातु रूपधातु आरूप्यधातु संपूर्ण दक्व संसार थथे जुया च्वंगु धैगु हानं थ्व संसारया स्वभाब थुजोगु थथे जुया जक खनें दंच्वंगु धैगु मस्यू धैगु छु हे मदेक दक्व सम्पूर्ण सियी थुयी उम्हसें थथे धायीकि संसारे च्वींतं हे संसारया बन्धनें लाकाः चिना कुनाः तःगु दुगु मखु सुंहे थ्व संसारं मुक्त जुया निर्बाणे वने माःपिनं दुगु मखु दक्व निर्बाणे हे लाना च्वंगु दु धका धायी हानं थुम्हसें निर्बाण धैगु थुजोगु थन च्वंच्वंगु दु धका धायीं मखु निर्बाण धैगु खनीनं मखु ॥ ॥

सर्बं धर्मान् समान् शून्यान्निर्नाना करणात्मकान् ॥
न चैतान् प्रेक्षते नापि किंचिद्धर्मं बिपश्यति ॥ ॥

गुग् थ्व संसार न्हापा छुं जुया वन धंगु मदु लिपा छुं जुया वै धंगुं मदु आ:नं छुं हे जुया च्वन धेगु मदु न्हच्यागु अवस्थ.सनं समान् सर्ब हे शून्य अर्थात संसारया स्वभाब न्हयावलें हे शून्य समान–धर्मधातु समता लः मि चा फे आकाश इत्यादि अनेक प्रकारया बस्तु पदार्थ धंगुनं छु पदार्थ हे दुगु मखु धका धायी उम्हसें संसारया बस्तु नां दुगु रूप दुगु पदार्थ धंगु धार्थें हे दुगु खः धका छु पदार्थ हे. खनी मखु (दक्व माया जादु स्वप्ना जुया च्वंगु धका जक खनी) ॥ ॥

स पश्यति महा प्राज्ञो धर्मकाय मशेषतः ॥
नास्तियानत्रयं किंचि देकयान मिहास्ति तु ॥ ॥

गुम्ह मनुष्यं अनुत्तर बोधि ज्ञान लाना: सर्बज्ञ पद ला:म्ह जुयी उम्हसें संसार धंगु थथे जुया जक खना च्वंगु धका दक्व पूर्ण रूपं भूल मज्वीक बालाकं खनी। उम्हसें धायी कि संसारे श्रावकयान प्रत्येक बुद्धयान महायान धंगु स्वंगु यान मदु यान धंगु मुख्य छगु हे जक यान खः धका धायी। गुगु अनुत्तर सम्यक्सम्बोधि ज्ञान मथू पिसं जक अनेक यान अनेक मार्ग दु धका धायी ॥ ॥

प्रज्ञापारमिता ग्रंथसमं थथे धैतःगु दु ।–

बुद्धैः प्रत्येक बुद्धैश्च श्रावकैश्च निषेविता ॥

मार्गस्त्वमेका मोक्षस्य नास्त्यन्य इति निश्चयः ॥ ॥

बुद्ध गणपिसं प्रत्येक बुद्ध गणपिसं श्रावक गणपिसनं छल पोल निरालम्ब निराकार निर्बिकल्प नैरात्मा सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया रूप जुया च्वना: बिज्याना च्वंम्ह गुम्ह छल पोल सकसिनं आश्रय याका: सेवा याका: च्वना विज्याम्ह मोक्ष मार्गया लँ मोक्ष धैगु छलपोल छम्ह सिवाय मेपिं मेगु दुगु मखु ॥ ॥

सर्बधर्माः समाः सर्बे समाः समसमाः सदा ।

एबं ज्ञात्वाबिजानाति निर्बाणममृतं शिबं ॥ ॥

संसारया पदार्थ धैगु दक्व हे समान अर्थात् दक्व छकू छधी पाप पुण्य धर्म पाप भिंगु मभिंगु धैगुनं छुं हे मदु दक्व हे समान छगू हे मात्र । हानं काल समय काल समय न्ह्याना वना च्वन धैगुनं छुं हे दुगु मखु न्ह्याबलें छगू हे काल छगू हे समय छगूहे अबस्था अर्थात सुप्रभात थुगु प्रकारया ज्ञान च्वीव गुबलें हे सीम्बाःगु न्ह्याःगु कालनं छगू हे अवस्था जुयो च्वंगु गुगु सर्ब शून्य सर्बं हे कल्याण जुयोगु सम्यक्स म्बुद्ध निर्बाण धैगु बांलाकं सियो थुयो ॥ (पाप पुण्य भिंगु मभिंगु धैगु संसारया प्राणि गणपिंत जक दयो)

गुगु परमार्थं सम्यक्कम्बुद्ध निर्वाण लायेे धका चर्या यायोंपि गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया लें वना धका ज्वोंपि गुलि थुजोंपिनं दु थ्व मनुष्य जन्म धंगु थुजोगु अन्मोलगु जन्म खः धका छुं थमिसं थथेनं धर्मया चित्त यायो आः थुगु जन्में ज्ञोसं छुं धर्म कर्म पुण्य किर्त्ति स्थापना यानो छुं दान धर्म यानो वने फत धाःसा लिपा यागु जन्मे ज्वोंपिं ततःधंपिं साहु महाजन अथवा जुजु जुजु पिनिगु कुले देबलोक पिनिगु कुले अथबा इन्द्र हे जुयानं जन्म काः वने दै धकाः थुजोगु आशय यानानं दान धर्म यायोंपि दु तर थुजोंपिं तःधंगु ज्ञान दुपिं मखुनी ॥

थुम्ह सत् गुरू चूलाःम्ह सत् गुरूया सेवा भक्ति याये दुम्ह प्रज्ञापारमितायाा ज्ञान छुं थूम्हसें थथें धायी । जि कोटोन कोटि जन्म तक्क दुःख रूपी संसार समुद्रे चाःहिलाः आपालं दुःख भोग यानो वये धुन बल्ल थुगु अनमोलगु ज्वोगु कर्मं लायें हे फै मखुगु थुजोगु असंख्य दुर्लभ जुया च्वंगु जन्म लाना । थुगु जन्मे शरीर देक देकं हे जीवने हे थ्व म्वाना च्वना बले हे. अनुत्तर सम्यक्सम्बोधि ज्ञान लाना थ्व दुःख रूपी संसारया बन्धन याकें छुते . जुयाः मुक्ति पद लाना वने मफुत धाःसा हानं थुजोगु दुर्लभगु

जन्म थुजोगु मोका थुजोगु सजोग ऊगु कर्म गुगु अवस्था संहे लाये फंमखु अथेया निति थुगु हे जन्मे शरीर दक्क दंक स्वाना च्वना बले हे अनुत्तर सम्यक्सम्बोधि ज्ञान लाना: सम्यक्सम्बद्ध निर्बाणया पद लाना वने माःगु मनुष्य जन्मया मूलगु कारण जुया च्वन ॥

आः थन मुक्ति–सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लाना वनेगु धंगु गथे गण वनेगु ततःधंपि गुरु पिसंनं थथे आज्ञा दयेका थका बिज्यात हानं आपालं शास्त्रेनं च्वोया वनकि मुक्ति सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण जुया वनेगु धंगु गुम्ह संसारे दक्क सिवे न्हापायाम्ह दक्क सिवे तःधंम्ह दक्क सिवे च्वंयाम्ह उत्पत्ति धंगुं मदुम्ह नाश धंगुं मदुम्ह आफं आफःम्ह श्री स्वयम्भू आदि बद्ध धर्म धातु श्री बज्र सत्व थुम्हसित श्री प्रज्ञापारमिता श्री बज्र जोगिनी नं धायी गुगुली लीन जुया वनेगु वोस्पोल हे जुया वनेगु यात सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण धका धायी ॥

अथे जूसा श्री आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु धंम्ह गुजोम्ह गन च्वंच्वन गुगु थासे दु गुम्ह वोस्पोल यात स्हसीके माल नाप लाये माल वोस्पोल गथे च्वंम्ह गन बिज्याना च्वंगु दु ॥

धंतःगुदु कल्पराज महातन्त्रया दशम पटले ॥–

न बुद्धो लभ्यतेऽन्यत्रं लोकधातु षुकुत्रचित् ॥
चित्तं मेबहि संबुद्धो. न बुद्धोऽन्यत्र दर्शितः ॥ ॥

गुम्ह आदि बुद्ध श्री स्वयम्भू धर्म धातु (प्रज्ञापारमिता) धैम्ह दक्व लोक धातु दक्व संसारस माःवंसानं रूप आकार दुम्ह श्री आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु धैम्ह गनं हे ल्वीके फैमखु वोस्पोल गुजोगु रूपं गण बिज्याना च्वन धाःसा संसारे दक्व प्राणिगण पिनिगु शरीरे चित्त स्वरूप हे जुया च्वंच्वनाः बिज्यात थ्व हे चित्तो दर्शन यायेगु सिवाय मेथाये गुम्ह धाथें याम्ह तथता रूप जुया बिज्यनाः च्वंम्ह श्री आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु दर्शन याये फैमखु ॥ तर हानं स्वयम्भू चैत्य आदि गुलि तक्क चैत्य पंच बुद्धया प्रतिमा आदि आपालं प्रतिमा दैच्वन थ्व प्रतिमा फुक्केसनं जीव न्यास तया गुम्ह वोस्पोल बिज्याका तःगु बु थ्व प्रतिमा पत्तिकं बिज्याना च्वंम्ह वोस्पोल यातनं तच्वोकं भक्ति भाब दुपि धर्मात्मा गणपिसं जक निर्बिकल्प समाधि हें जक दर्शन याये फै नाप लानाः खनं ल्हाये फैगु जुया च्वन ॥

श्री भगबान याके बोधिसत्व गणपिम बिनि यान ह भगवन संसारया दक्व प्राणि गण पिनिगु शरीर ह प्राणि गण पिनिगु चित्तो हे चित्त स्वरूपं हे बिज्याना च्वन धंगु बमा प्राणि गण धंपि दक्व सकलें हे श्री आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु हे जुल हानं आदि बुद्ध धर्म धातु आदि बुद्ध धर्म धातुस हे लीन जुया वनें मा:गु हे मखुत थ्व गथे ॥

श्री भगबानं आज्ञा दयेका बिज्यात हे साधु साधु साधु छिपिं ख: थुगु या:गु खँ जि बालाकं कने छिमिसं एक चित्त याना न्यो ॥

थ्व खँ गथे धासा–संसारया प्राणि गण दक्वयां शरीरे गुम्ह वोस्पोल श्री आदि बुद्ध धर्म धातु श्री प्रज्ञापारमिता चित्त स्वरूपं हे बिज्याना च्वंगु दु गुम्ह वोस्पाल याद छिमिस थ:थ:मं हे कल्पना जालं तोपुया तल ॥ कल्पना जाल धैगु गथे गुजोगु धा:सा–प्राणि गण पिनिगु चित्त धंगु छगु पला मोत्रन हे सुमुक च्वनी मखु अनेक प्रकारं मन ब्वोया च्वनी ज्ञान मथूपिं मस्यूपिं प्राणि गणपिनि जा हर बखत् हे कर पिनिगु काये नये थ्वंत . थथे याये वैत अथे याये थ:त छिके थ:त कतिलाके जोके थ्व शत्रु थ्व मित्रु इत्यादि धया मन ब्वेका: हरबखत मने खँ ल्हाका च्वनी। थना च्वंसांहे

म्हगसं हे आपालं याना न्हापा छु ज्याखं याना: च्वंगु ख: वहे म्हना: उकी हे मन न्वोना: स्वप्नाये हे अनेक कल्पना बुया मन न्वोया च्वनी थ्वना च्वंसां हे मन धंम्ह सुमुक मच्वं । बुजोम्ह मन यात मनं खं ल्हायीगु अनेक तर्कनास मन न्वं च्वनीगु दवव हे वंध याना: मन हे मन्वेकसे मन धंम्ह गुम्ह आत्मो ख: व आत्मा यात हे नैरात्मा निर आत्मा याना: मन न्वेकंम्ह आत्मा धंम्ह हे मदेका छ्वंगु आत्मो धंम्ह हे मदुसेंलि उगु अबस्थास मन न्वेकंम्ह स्वंम्ह स्वेगु पदार्थ धंगुनं छुदं गुगु नैरात्सा निश्चित्त निरा लम्ब निर्बिकल्पया अबस्था जुयी थ्व छु अबस्था ख: थुगु अबस्था यात हे श्री आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु श्री प्रज्ञापारमिता श्री बज्र सत्व श्री बज्र जोगिनी धका धायी थथे थुगु अबस्थास च्वनेगु यात हे श्री आदि बुद्ध धर्म धातु दर्शन ला:गु लखे ल:मिलें जूगुथें दुरूयी दुरू मिले जूगुथें बोस्पोल याके लीन जुया निम्हं छम्ह जुया वनेगु धायी । थुगु यात हे सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण जुया वनेगु धायी थुगु यात हे सुखावति भुवन धायी थुगु यात हे बज्र मय भूमिस थ्यंम्ह धायी थुगु आत्मा यात हे तथतास लीन ज्वो धुंकुम्ह तथागतया पद लाये धुंकुम्ह धायी ॥

धंतःगु दु प्रज्ञोपाय बिनिश्चय सिद्धिप्रंयया चतुर्थपरिच्छेदनं ॥—

कल्पना मलजालेन चित्त रत्न मलीकृतम् ॥
मलापगमात् बुद्धमद्वय ज्ञान मुच्यते ॥ ।

संसारयागु अनेक प्रकारया कल्पना जाल अर्थात जितः जोके जितः छ्रिके जितः कतिलाके थ्व शत्रु थ्व मित्र धका धायेगु राग द्वेष मोह इत्यादिया कल्पना जाल क्लेश उप क्लेश गुम्ह आदि बुद्ध यात तोपुयाः खने मदयेकाः तल गुगु कल्पना जाल मनब्वया अनेक मनं खं ल्हायीगु जिह्मम्ह आतमा जि छम्ह थुगु नां जुया च्वनाम्ह जि जिथुम्ह धंगु पर्यन्त छुंहे मदेके मात्रं गुम्ह निम्ह निगू धंगु मदुगु बिश्व संसार हे स्वरूपम्ह बिश्व रूपम्ह श्री आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु प्रज्ञापारमिता बज्र सत्व आदि थःहे जुया च्वंगु खनी कथंथें थुगु समाधि योगया चर्यां आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु प्रज्ञापारमिता बज्र सत्व इत्यादि धं बिज्यापि मेम्ह मखु जिहे खनी धकाः प्रतक्ष प्रमाणं हे खनी ॥ ॥

तर थुगु बिश्व संसारया हे रूपम्ह गुम्ह श्री आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु आदि जिहे खः धकाः प्रतक्ष प्रमाणं बांलाक खंकेत थुगु ज्ञानया चर्यां सिद्ध ज्वी धुंकुंपि गुरु

पिंके अभिषेक कया: ध्यान जोग समाधिया छु चर्या यागे मा: उगु अबस्थास थ:थमं हे प्रतक्ष प्रमाणं हे बांलाकं खनो चायी थुयो ॥

मध्यमक शास्त्रे अष्टा दश प्रकरणेनं थथे धंत:गु दु ॥

ममेत्यहमिति क्षीणे बहिर्धाऽध्यात्ममेव च ॥
निरूध्यत उपादानं तत् क्षयाज्जन्मनः क्षयः ॥ ॥

धार्थे यागु परमार्थं ज्ञाने शरी धंगु हे मदुगु जुयी जि जिगु धायेगु हे छु पदार्थ हे दुगु मखु थुजोगुली जिगु शरीर जि जिगु अनेक पदार्थ अनेक बस्तु धका धंच्वन गुगु जि जिगु धंगु मदेका छोयें मात्रं उपादान–संसारया भोग याये धायीम्ह चित्त मदया वनी गुगु संसार भोग याये धायीम्ह चित्त हे मदुसेंलि अर्थात जि जिगु धायीम्ह आत्मा हे मदुसेंलि' संसारस जन्म ज्वीम्ह हे दैमखु सु जन्म ज्वी जन्म ज्वीहे म्वा:सेंलि बुरा बुरी ज्वीगु रोगं कंगु सोगुं इत्यादि मदया जन्म मरण याकें मुक्त जुयी ॥ गुगुलि आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्मं धातुया रुप जुयी ॥ ॥

कर्मक्लेश क्षयान्मोक्षः कर्मक्लेशा बिकल्प तः ॥
ते प्रपञ्चात् प्रपञ्चस्तु शून्यतायां निरूध्यते ॥ ॥

पाप क्लेश इत्यादिया कर्म यायीम्ह आत्मा मदया नैरात्मा –निर आत्मा ज्वी बहे मोक्ष–सम्यक्सम्बद्ध निर्बाणया पद लायी । पाप क्लेशया कर्म यायेगु धंगु हे अबिद्या–अज्ञान गुगुलि याना संसारस जन्म जुया अनेक प्रकारया दुःख भोग यायेमाली गुगु संसार धंगु दक्व शून्ययाना: छु हे कल्पना धंगु मदेका: सर्ब हे शून्य खनें धुनेव संसारया परिपंचना: धंगु छु पदार्थ हे खनी मखु दंमखु ॥ गुगु शुद्ध निर्मल निर्बिकल्प-कल्पना धंगु छुं हे मदुगु आत्मा धंम्ह ,हे मदुगु नैरात्मा-निर आत्मायाना: सर्ब शून्य यायेगु यात हे अनुत्तर सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस थ्वंम्ह धायी ॥ थ्व दक्व संसार शून्य याना छ्वे धुने व संसार हे निर्बाण जुयी थथे बोधिसत्व महासत्व सिद्ध महा पुरूष गणपिसं निर्बाण खना च्वगु यात मूर्ख गणपिसं संसार यागु कल्पना याना षट्गति संसार खनो च्वनी ॥

ज्ञानं प्रज्ञोपाय बिनिश्चय सिद्धि चतुर्थ परिछेदे हे ।–

भाबा भाब स्वभाबन्तु बासना द्वयबन्धनात् ॥
निर्बिकल्प स्वभाबेन अचिन्तेन छिद्यते ॥ ॥

संसार धंगु छुं दु धका खना च्वनेगु अथबा संसार धंगु

छुं हे मदु शून्यें धका खना च्वनेगु अथे खना च्वनीम्ह अबे छुं दु धका अथबा छुं हे मदु शून्य धका खना च्वनीम्ह आत्मा छम्ह देका थ्व शून्य थ्व अशून्य धका निगु किसिमं खना च्वनी पिनं फुक्कं संसारया बासनाया बन्धने हे लाना च्वन। गुम्ह चित्त धैम्ह हे मदु आत्मा धैम्ह हे मदु नैरात्मा-निर आत्मा निर्बिकल्प मन ब्वेका कल्पना यायीम्ह हे मदुगु थुजोगु अबस्थास गुम्ह थ्यनी थुगु अबस्था यागु ज्ञानं संसारया बन्धन याकें मुक्त जुयी-सम्यक्सम्बुद्ध निर्बानस थ्यनी ॥ ॥

हानं श्री समाज ग्रन्थेनं थथे धैतःगु दु

दुष्करैर्नियमैस्तीव्रैर्मूर्त्ति शुष्यति दुःखिता ॥
दुःखाद्‌बिक्षिप्यते चित्तं बिक्षेपात् सिद्धिरन्यथा ॥ ॥

गुलि मनुष्य गणपिसं निर्बान वनेगु चर्या धका थथेनं यायीपिं दु-असंख्य ततः च्वोगु दुष्कर चर्या यानाः थःगु सर्बस्व राज्य काये म्हच्याये कलां इत्यादिनं दान, यायी हानं थःगु शरीरया ला ध्यनानं दान यायी ल्हाः तुति छ्यों इत्यादि हेनं दान यानाः सर्ब हे त्याग यायी (तर थुम्ह सिके आत्मा हे मदेका छ्वेगु ज्ञानजा दैमखु) थथे

असंख्य दुःख कष्टया समुद्रे हे क्यवाना: जुया व्वंमां गगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण धैगु लायें फंमखु थ्व ततः च्वोगु दुष्कर चर्या यायेगु धैगु जा थःगु मूर्त्ति थःगु शरीयान जक सुके यायेगु गले यायेगु दुःख कष्ट बीगु मात्र खः गुर्गुलि सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लायें फं मखु ॥ ॥

भगबान बुद्ध नं जन्म जन्म पत्तिकंनं काये म्हचाये कला: सर्बस्व राज्य शरीरया मिखा छ्यों शरीर पर्यन्त पर्यन्तंनं आपालं दान याना बिज्यात थ्व दान याना बिज्या:गुनं खालि दुःखी जनपिंत उद्धार यायेगु निमित्तस महाकरूणाया चित्तं प्राणि गणपिं उद्धार उपकारया निमित्तो हे जक शरीर इत्यादिं अनेक दान याना बिज्या:गु खः सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण लायेत मा:गु कारण जुया याना: बिज्या:गु मखु (तर बोधिसत्व महासत्व धैम्ह सिया महा करूणाया चित्त धैगु पर उपकारया कारणे थथे हे सर्ब त्याग जुयेमा:) गगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण जा वोस्पोलनं बुद्धगयास नैरंजना नदिया तीरे क्षेण मात्रं हे जक लाना बिज्यात धैका ललित स्तिरस कना वन ॥

पञ्चकामान् परित्यज्य तपोभिर्न च पीदयेत् ॥
सुखेन साधयेत्बोधिं योगतन्त्रानु सारतः ॥ ॥

गुम्हसिनं अनुत्तर सम्यक्सम्बोधि ज्ञान लायेगु इच्छायाथी उम्हसिनं–पंच काम इत्यादिं तोताः तांनोगु चिकुगु सह यानाः द्यालाना नये पिच्याकाः इत्यादि यानाः तपयानाः दुःख कष्ट नये मते । गुगु अनुत्तर बोधि ज्ञान साधन यायेगु धंगु 'तन्त्र (सिद्ध बिद्या)'या अनुसारं समाधि योगया द्वारं चित्त याकें हे जक क्षेण मात्रं सुखं सुखं जक हे अनुत्तर सम्यक्सम्बुद्धया पद लायी ॥ ॥

हानं थथेनं धैतःगु दु ॥

नबिना बज्रगुरूणा सर्वक्लेश प्रहाणकं ॥
निर्बाणञ्च पदं शान्तमबै बर्त्तिक माप्नुयात् ॥ ॥

गुगु बज्रयानया चर्या दुम्ह (बज्र आचार्य) गुरू याकें बेगर दक्व क्लेश उप क्लेशया किंचित् शेष मात्रं हे मदेक फुका छ्वैगु हानं गुगु अबस्थासनं हे संसारया बन्धनं मथोगु संसारया बन्धने लाःमवैगु गुगु अनुत्तर सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणपद थ्व लायें फैमखु ॥ ॥

हानं आगम शास्त्रेनं थथे धैवंगु दु ।–

एतानि तानि शिखराणि समुन्नातानि ॥
सत्काय दृष्टि बिपुला चलसंस्थितानि ॥

नैरात्मबोध कुलिशेन बिदारितात्मा ।
भेद प्रयाति सहजैरपि दुःख सैलैः ॥ ॥

संसारया मनुष्य गण पिनि सत्काय दृष्टि—संसार धंगु धार्थे हे दुगुखः नित्यगु खः धकाः सुमेरू पर्बतया च्वकार्थे हे .च्वेथ्यंक तजाया थाहाँ वनो च्वंगु गुगु सुमेरू पर्बत थ्ये हे फिरिक्क हे संके मफै च्वंगु आत्मा यात गुगु संसार धंगु "आत्मा धैगु मात्रहे मदु थुगु नैरात्मा—निर आत्मा धंगु सर्ब हे शून्य खनेगुया शून्यताया बज्रया खद्‌ग प्रहार यानाः मदेका छ्वेगु । गुगु सुमेरू पर्बत समानं संकां संके मफुगु गुगु सुमेरू पर्बत समानं दुःखया पर्बत दै च्वंगु यात नाश यानाः मदेका कथंथें सहज ज्ञानस थ्यंकाः अनुत्तर सम्यक्स म्बुद्धया पदस थ्यंकः वनी ॥ ॥

हानं प्रज्ञोपाय बिनिश्चिय सिद्धि ग्रंथे हे

प्रभास्वरं अल्पनया बिमुक्तं प्रहिन रागादिमल प्रजेपाः ॥
ग्राह्यं चन चग्राहक अग्रसत्वं तदेब निर्बाणपदं जगाम। ॥

गुम्ह प्रभास्वर आदि बुद्धया स्वरूपम्ह चित्त रत्न यात राग द्वेष मोह इत्योदि क्लेश उपक्लेशं मन ब्वैगुया कल्पना जालं तोपुया च्वन गुगु मन ब्वैगुया कल्पना जालं चित्त

यात तोपुया च्वंगु चित्त मल–मने अनेक खँ ल्हानाः मन ब्वैच्वनीगु मदेका चीका छ्वे मात्रं गुम्ह प्रभास्वर–बिश्व संसार हे रूप जुया बिज्याःम्ह थीनं मज्यूम्ह कायेनं मज्यूम्ह कायेगु स्वयेगु खनेगु छुंहे मदुम्ह संसारे .दक्कसिवे तःधंम्ह सत्व अर्थात बज् सत्वया पदस थ्यंम्ह धका धायी थुम्ह सित हे सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस थ्यंम्ह धका धायी ।। ।।

धैतःगु दु मध्यमक शास्त्रे-निर्बाण परिक्षास ।–

अप्रहीणमसंप्राप्तमनुच्छिन्नमशास्वतम् ।।
अनिरूद्धमनुत्पन्नमेतन्निर्बाण मुच्यते ।। ।।

गुगु गुबलें हें मदया फुना मवनीगु हानं लायेगु थीगु स्वेगु धंगुनं छुंहे मदुगु पालाः कुचा कुचा यानाः फुका छ्वे ज्यूगु धंगुनं मखुगु अनित्यगु गुबलें हे फुना स्यना वनी धंगुनं मदुगु हानं थुबलें निसें दत थुखुनु उत्पत्ति जुल धंगुनं मदुगु थुथायेंत जक दै थुथायेत जक च्वनी अले मदै वनी धंगुनं मदुगु मनया कल्पनां थथे च्वंगु अथे च्वंगु थुजोगु उजोगु धैगु धायेगु हे मदुगु नां रूप बर्ण आकार धैगु छु पदार्थ हे मदया च्वंगु थुजोगु अबस्था थुजोगु थाये यात हे सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण धका धायी ।। ।।

गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पदस थ्यंकेत कोटान् कोटि जन्म तवकनं क्षें बुं धन सम्पत्ति राज्यका राज्य थः कलाः काये म्हचाये ल्हाः तुति क्ष्यों इत्यादि हे दान याना वोमानं दान पारमितानं पूर्ण ज्वीनं मखु गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया पद लाये फैयोनं मखु गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण धंगु शरीरं दुख कष्ट सिया दुष्कर चर्या जक यानां लाये फैगु मखु अर्थात चिकुलाया बखते च्वोपु ग्वीं हे च्वना जप तप यायो हानं आपालं तां नोयोगु बखते असंख्य तां नोगु देशे वनाः प्यख्यरं हें ग्नि छ्वेकोः दथ्वी च्वन अनेक प्रकारया दुःख कष्ट नःसानं गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लाये फैमखु ॥

गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लायेत थथे अनेक प्रकारं शरीरं दुःख कष्ट नया दुष्कर चर्या जक यानां लाये फैगु मखु गुगु जा थःगु चित्तो राग द्वेष मोह इत्यादिया कल्पना जालं तोपुया च्वंगु गुगु कल्पना जाल चोका मदेका छ्वे माःगु जुया च्वन । हानं गुगु कल्पना जाल चोका मदेकाः छ्वेत छुंहे दुष्कर चर्या यानाः दुःख कष्ट नयेमाःगु मखु संवल साहिता काये माःगुं मखु छुंज्याभ सरसामान माःगुनं मखु तर गुम्ह सत् गुरू चूलाकेःमो उम्ह गुरुया शिक्षाया द्वारं दक्व कल्पना जाल चित्त मल मदया वनी

गुगुलि क्षेणमात्रं हे सम्यवसम्बुद्ध निर्बाणया पद लायी ॥ अर्थात गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लायेत 'चिमिसँ छ्पु हे चफ्वीगु कर्म यायेम्वाः शिल नियेम इत्यादि छु पदार्थ हे यायेमाःगुं मदु ॥ ॥ गुगु प्रज्ञोपारमितायां ज्ञान अनुत्तर सम्यक्सम्बोधि ज्ञान मदुँपि मथूपिंत जक अनेक प्रकारया शील नियेम उपवास इत्यादि याये माला च्वन ॥

भद्रपाद सिद्धांनं थथे धै बिज्याःगुं दु ।

बुद्धत्व लभ्यते सद्यो जन्मनीहैव योगिनः ॥
भद्रपादेन कथितं कर्णात् कर्ण मुखात्मुखं ॥ ॥

सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण लायेगु इच्छायापिं मनुष्य गणपिसं सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण तुरंतं हेनं लायेफु गुम्हं दक्व महा ज्ञानं पूर्णम्ह सत् गुरूया द्वारं बस्पोल गुरू योग म्हुतुं म्हुतुं कना च्वनी शिष्य गणपिनि न्हायेपनं न्हायेपनं न्यना च्वनी गुगु सत् ज्ञानया शिक्षा न्येने मात्रं कथंथें चित्तो तोपुया च्वंगु कल्पना जाल च्वने मफया तुरंतं 'हे तोता बनी गुगु कल्पना जोलं तोते मात्रं गम्ह आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु थःहे जुया च्वंगु खनी आदि बुद्ध

स्वयम्भू धर्म धातु हानं आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु जुयी मा:गु मखु संसारे दक्व प्राणि गणपिनिगु आत्मा हे श्री आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु खः। गुगु कल्पना जालं तोपुया च्वंगु जुया निंति जक आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु खने मदया प्रकाश ज्वी मफया च्वंगु खः सुं प्राणि गणपिं मुक्त ज्वी मा:पिं मदु कल्पना जालं जक मुक्त ज्वीगु यात हे मुक्ति ज्वीगु निर्बाणया पद लायेगु धका धँ तल ॥ ॥

अनेनोपाययोगेन भद्रपादप्रसादतः ॥
भाबनाचिन्त्ययोगेन बुद्ध ते प्राप्यते ध्रुबम् ॥ ॥

गुम्ह दक्व ज्ञानं पूर्ण जुया बिज्या:म्ह भद्रपाद सिद्धाया महा करूणाया बर प्रसादं गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण ज्वीगु उपाय यायेगु कना बिज्यात। गुगु छु पदार्थ हे चिन्तना मयायेगु मन हे मब्वेकेगु निर्बिकल्पया योगं तुरंतं क्षण मात्रं हे बुद्ध पद प्राप्त जुयी ॥ ॥

प्रज्ञोपाय बिनिश्चय ग्रंथस थथे धँत:गु दु।—

याबत् बिकल्पतेयुक्ता शास्त्रागम बिधिक्रिया ॥
ताबत् बिस्तरतांयान्ति तैलबिन्दुरिबाम्भसि ॥ ॥

गुलि तक्क अनेक शास्त्र यागु अनेक प्रकारया बिधिबि
धान शील नियमया कल्पना याना: थुगु यायेमा: उगु
यायेमा: धका: बिधि बिधान शील नियमे लगे जुया च्वनी
उथाये तक्क अनेक प्रकारया कल्पनास हे मन ब्वेच्वनी
गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण-निर्बिकल्पस लीन ज्वीफै मखु अर्थात
वोस्पोल गुजोम्ह ? गुम्ह निर्बिकल्प गुगु निर्बिकल्पस लखे ल:
मिले ज्वीथें दुरूयी दुरू मिलें ज्वीथें वस्पोल यागु आत्मानं मनु
ष्यया आत्मानं निर्गुलि छगू ज्वीत गुगु मनुष्यया आत्मानं
निर्बिकल्प यायें मफयेकं गथे निम्हं छम्ह जुया मिले ज्वी
फै ।। अथेया निंति वोस्पोलस लीन ज्वीगु आत्मां छुं हे
कल्पना मयासे निरालम्ब-मनब्वेगु धैगु हे मदेका: आत्मा
हे मदुम्ह नैरात्मा-निर्बिकल्पया आत्मा याये मा:गु मूलगु
कारण जुया च्वन ।। थथे आत्मा हे मदेका: नैरात्मा
निर्बिकल्पया आत्मा याये मा:गुली अनेक कल्पना याना: काय
बाक चित्तं अनेक कल्पनाया ज्यायाना च्वन धा:सा गुगु आदि
बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातुस लीन ज्वीगुली लखे चिकं ते
बलें मिले मजूथें वोस्पोल यागु निर्बिकल्पया आत्मा लिसे
मनुष्यया कल्पनाया आत्मा मिलें ज्वी फैमखु अथेया निंति
गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया समाधि योग याये बले छु

पदार्थ हे कल्पना धैगु मदुगु मन ब्वंम्ह हे मदुगु नैरात्मा निर आत्मा निर्बिकल्प जुया काय बाक चित्तं (शरीरं म्हुतुं मनं) छु पदार्थं हे कर्म याये मज्यूगु जुया च्वन।
तर ब्यबहार यागु छुं ज्या सफल यायेगु निमित्तस द्यो पूजा याये माल धाःसा उगु बखते जा द्यो पिनिगु मूर्ती आवाहन ध्यान मंत्र जप पूजा इत्यादि फुक्कं यायेमाः ॥

हानं गुह्य समाज तन्त्रया निर्बिकल्प समाधिस थथेनं च्वं तःगु दु।—

चैत्यकर्म न कुर्बीत नचपुस्तकबाचनम् ॥
मण्डलं नैब कुर्वीत न त्रिबज्राग्रबन्दनम् ॥ ॥

गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया समाधि यायेगु बखतस चैत्य आदि द्यो पिनिगु पूजा इत्यादि यायेगु कर्मनं याये मते सफू पाठ यायेगु ज्यानं याये मते देब देबता पिनिगु मण्डल इत्यादि तथा पूजा यायेगु ध्यान यायेगुनं याये मत शरीर बचन मनं बन्दना इत्यादि यायेगु ज्यानं याये मते । अर्थात शरीरं बिंति यायेगु दण्डवत् यायेगु म्हुतुं स्तोत्र पाठ मंत्र बोनेगु मनं छुं ध्यान यायेगु भाबना यायेगु पर्यंतं छुं यायें मते ॥

बृतोपबास नियमैर्देबतारूपभाबनैः ॥
नानाभुजसमायुक्तैः सिद्ध्यतेनहिसाधनैः ॥ ॥

सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणयो समाधि यायेगु बखतस अनेक प्रकारका बृत उपबास–द्यांलानाः अवसं च्वनेंगुनं याये मते हानं अनेक प्रकारया मुद्रायाना च्वना बिज्याःपिं ओपाल ल्हाः तुति छ्यों दुपिं देबता गण पिनिगु भाबना ध्याननं याये मते थुजोगु निर्बिकल्पया समाधि योग यायेगु अबस्थास छु पदार्थं याहे ध्यान भाबना याये मज्यू गुगु ध्याब इत्यादि याना मनयात छुं कल्पनाया ज्या याका तल धाःसा गुगु निर्बि कल्प-सम्यक्सम्बुद्ध निबाण लायेगु ज्या सिद्ध याये फं मखु। कारण बिश्व संसारया दक्व द्योयां छुम्ह रूप जुया च्वना बिज्याःम्ह आत्मा हे मदुम्ह निर आत्मो श्री आदिबुद्धस लीन ज्वीत मनुष्य गणपिनिर्न अथेहे आत्मा हे मदेकाः निर्बि कल्प जुया लखे लः मिले ज्वीथें दुरूयी दुरू मिले ज्वीथें ज्वीमाः छु पदार्थया हें भाबना कल्पना देके मज्यू हानं गुम्ह जा वोस्पोल यागु भाबना वोस्पोल यागु स्वभाब रूप हे जुया थःहे आदि बुद्ध धर्म धातु जत्री धुसेंलि हानं उम्हसें स्वोगु ध्यान स्वोगु भाब याये माली थःत थमं छु गथे भाब यायेगु ज्वी ॥ ॥ तर छुं रोग लायेकेगु

या बारे ग्रह शान्तिया बारे अथबा छुं ज्या सिद्ध यायेंगु हेतु कारणं कामनां देब देबतापिं पूजा इत्यादि याये माल धासा गुम्ह गुम्ह द्योपिं पूजा यायेगु खः उम्ह उम्ह द्यो पिनिगु नां मूर्त्ति बर्ण इत्यादिया ध्यानन यायेमाः मंत्र जपनं यायेमाः पाठ स्तोत्र इत्यादिनं फुक्कं यायेमाः ॥

गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया समाधि योग यायेंगु अवस्थास शरीरं म्हुतुं मनं छुंहे कर्म याये मज्यू अर्थात् ल्हातिनं दण्डवत नमस्कार अनेक मुद्रा इत्यादि छुंहे याये मज्यू । म्हुतुंनं छुंहे स्तोत्र पाठ धारणी मंत्र पर्यन्तं छुंहें ब्वने मज्यू मनंनं द्योया मूर्त्ति यागु ध्यान इत्यादि छुंहे याये मज्यू छाये धाःसा ? कल्पना यायीम्ह छुम्ह छुं दयेव कल्पना याना श्वै च्वनेगुनं दै थथे स्वैम्ह स्वेगु दयेव गुम्ह सिगु आत्मा स्वेगु रूपनाप संग जुयी संग जुया च्वनेगु जुयी अथे कल्पना याना छुंया भोबमा यानाः स्वै च्वंम्ह स्वै च्वनेगु रूपदेञ स्वै च्वंम्ह आत्मा धंम्ह छुम्ह दै अथे आत्मा धैम्ह छुम्ह देव निर्बिकल्प निरालम्ब नैरात्मा आत्मो हे मदुम्ह ज्वी फैमखु । गुम्ह निर्बिकल्प निरालम्ब निर आत्मोम्ह श्री आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातुस लीन ज्वीत बोस्पोल थें हे मनुष्यया आत्मानं निर्बिकल्प निरालम्ब

निर आत्मा आत्मा हे मदुम्ह ज्वी मफयेकं वस्पोल याके मखे लीन ज्वी फं अर्थात वोस्पोल यागु आत्मा लिसे मनुष्यया आत्मा लखें लः मिले ज्वीथें दुरुयी दुरु मिले ज्वीथें मिले ज्वी फंमखु अथेया निति गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया समाधि जोग यायेगु बखते छु पदार्थ याहें कल्पना याये मज्यू मन ब्वंम्ह आत्मा हे देके मज्यूगु कारण जुया च्वन ॥

युगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया पद लायेत गुगु प्रज्ञापार मिताया शून्यता ज्ञानं पूर्णम्ह चर्या चारी समेतं जुया च्वंम्ह गुरू चूलात धाःसा वोस्पोल यागु ज्ञानया शिक्षां (एक क्षणाभि संबोधि) छगू क्षण मात्रं हे अनुत्तर सम्य क्सम्वोधि ज्ञान लायी धका धंतल संसारे दवक सिवे अपुगु वक्ष सिवे तःधंगु छु पदार्थं हे कर्म याये म्वाःगु गुगु धाःसा गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाण जुया च्वनेगु धका धंतल ॥ गुगु प्रज्ञापारमिता शून्यता ज्ञानं पूर्णम्ह चर्या धारीम्ह गुरु चूलाके मफुत धाःसा गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाण पद लायेगु धंगु (सागरारपि गम्भीर) सागर समुद्र छिना पार युयेगुया सिनं थाकु अनन्त अपार हानं (मेरोरपि समुन्नतं) सुमेगु पर्वत गया च्वे थ्यंकः वनेगुया सिनं तजा

थाकु धका धंतल ॥ थथेया निनि श्री प्रज्ञापारमिता ज्ञान शून्यता ज्ञानया चर्या चारीम्ह. गुरु चूलाके मा:गु भ्रया त्वन गुगुलि छुंहे बिस्तार मज्वीक क्षण मात्रं हे यगु हे जन्मे गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लायी धका

धंत:गु दु लंकावतार सूत्रया दुतीय परिवर्त्त ।–

श्रोतापत्तिफलं चैव सकृदागामिनस्तथा ॥
अनागामि फलं चैव अर्हत्वचित्त बिभ्रमम् ॥ ॥

मनुष्य गणपिसं श्रोतापत्ति फल लाना सकृदागामि फल लाना अनागामि फल लाना अर्हत् पदनं लाना धका धायी थ्व फुक्क सुनांनं छुंहे ला:गु दुगु मखु जि अर्हत् पद तक्कं लाये धुंम्ह धका धायीगु थ्व खालि चित्तया भ्रान्ति चित्त या कल्पना मात्र जक ख: धार्थे शून्यताया तत्वया बिचारं बिचार याना स्वेबले अथे अर्हत् इत्यादिया पद लायेगुनं मदु लायीम्हनं मदु ॥ ॥ संसार (सर्बाकार निरा कार) संसारया सर्ब आकार धंगु छु पदार्थ हे मदु सर्ब हे शून्य निराकार थुजोगुली छु जक दं ॥

त्रियान मेकयानं च अयानं च बदाम्यहम् ॥
बालानां मन्दपुद्धिनामार्याणां वबिबिक्ततताम् ॥ ॥

हानं गुगु श्रावक यान प्रत्येक बुद्ध यान महा यान धका स्वंगू यान धैतःगुनं आखिर छ्गू हे यान सिवाय दुगु मखु छ्गू यान धैगुनं–अयान–यान धैगु हे दुगु मखु मार्ग धैगु हे दुगु मखु मूर्ख गर्णापत छुं ज्ञान कर्मपिं आर्य गणपिनि लागी जक कथंथें स्वत दयेका तँतँ पत्ति पित्तिकं दिका दिका यंकातल आखिर जा गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण छ्गू मात्र हे जक खः सकल यानयापिनं अन्ते जा गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस थ्यंकः मवोसें मगाः धका धैतल ॥ ॥

द्वारं हि परमार्थस्य बिज्ञप्ति द्वय बर्जिता ॥
यान त्रय ब्यबस्थानं निराभासे स्थितकुतः ॥ ॥

परमार्थ मोक्ष धैगु निगू धैगु पर्यन्त हे दुगु मखु निर्बिकल्प छ्गू मात्र हे जक खः निर्बिकल्प धैगुनं नां रूप थथे च्वंगु अथे च्वंगु थुजोगु उजोगु धैगु छु पदार्थ हे दुगु मखु खालि इसारा मात्र संकेत मात्र खः आभास मात्रनं छुं हे दुगु मखु थुजोगुली श्राबक प्रत्येक महायान धैगु गथे दै ॥

ध्यानानि चाप्रमाणानि आरूप्यश्च समाधयः ॥
संज्ञानिरोधो निखिलं चित्तमात्रे न बिद्यते ॥ ॥

ध्यान प्यंगू ४ ध्यान अप्रमाण–प्यंगू ४ चतुर्ब्रह्म विहार आरूप्य समापत्ति–प्यंगू ४ आरूप्य समापत्ति समाधि स्वंगु ३ समाधि ह्मानं सज्ञा वेदित निरोध समापत्ति इत्यादि संसार नां दुगु रूप दुगु पदार्थं धंगु छुंहे दुगु मखु थ्व अनेक प्रकारया खना च्वंगु मनुष्य गणपिनि चित्तो चित्तं हे जक खनो च्वंगु धार्थें तत्व यागु बिचारं छु पदार्थं हे दुगु मखु सर्व हे शून्य ॥ ॥

ह्मानं लंकावतार महायान सूत्रस थथे धंतःगु दु ।–

दृश्यते नविद्यते बाह्यं चित्तं चित्रहि दृश्यते ॥
देह भोगप्रतिष्ठनं चित्तमात्रं बदाम्यहम् ॥ ॥

पिने स्वेगु पदार्थ धंगु छुंहे दुगु मखु अर्थात् सुनानं छुं हे श्रृष्टि यानाः देका तंतःगु थ्यना तंतःगु धंगु छु पदार्थ हे दुगु मखु मनुष्य गणपिनि थःथः पिनिगु चित्तं जक हे कल्पना याना पिने ब्वोया वहे जक खना च्वनेगु स्वें च्वनेगु सिवाय मेगु दुगु मखु गुलि थ्व कल्पनाया द्वारं शरीर धारण यानाः च्वंपि मनुष्य गणपिसं गुलित संसार योगु पदार्थंस भोग याना धका भोग याना च्वंगु खः थ्व फुक्क चित्तया कल्पना जक खः। पिने स्वेगु खनेगु धंगु छु पदार्थ हे दुगु मखु ॥ ॥

हानं आगम शास्त्रे थथे धैतःगु दु ।–

चित्तमेव महाबीजं भवनिर्बाणयोरपि ॥
संबृतौ संबृतियाति निर्ब्बाणे निःस्वभावताम् ॥ ॥

संसारे लायीगु यानं निर्बाणे लायीगु यानं मुख्य बीज मुख्य.गु कारण धुसा चित्त हे जुया च्वन । संबृती-संसार ब्यबहारे चित्त वनेव संसारया ब्यबहारे हे लाः वनी । हान संसार धैगुया स्वभाव छुंहे मदु निस्वभाव सर्ब शून्य निर्बिकल्प धैगु चित्त ज्वीव सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस लाः वनी ॥ ॥ थथेया निंति संसारे लायीगु निर्बाण लायीगु धैगुनं चित्त याकें हे जुया च्वन चित्तया अधिनं हे लाना च्वन गुगुया निमित्तं मेगु न्हचागु बृत तोतान चित्त म्हसीकेगु बृतया चर्यानि याये माल. ॥ ॥

धैतःगु दु मध्यमक शास्त्रे पंचबिशति प्रकरणे ।--

न संसारस्य निर्बाणात् किंचिदस्ति बिशेषणम् ॥
न निर्बाणस्य संसारात् किंचिदस्ति बिशेषणम् ॥ ॥

गुगु संसार धैगुनं निर्बाण याकें मेगु छुं फरक मखु संसार हे निर्बाण । हानं गुगु निर्बाण धैगुनं संसार याकें छुं

फरक मेगु मखु निर्वाण हे संसार ॥ ॥ मूर्ख गण पिसं गुगु संसार खना च्वंगु यात ज्ञानी सिद्ध महा परूष गणपिसं निर्बाण हे खनी हानं गुगु ज्ञानी सिद्ध महा पुरूष गणपिसं निर्माण खना च्वंगु यात मूर्ख गणपिस संसार खना च्वनी थ्व फुक्क चित्त यागु हे खेल चित्त यागु हे अधिने लाना च्वन ॥ ॥

निर्बाणस्य च याकोटिः कोटिः संसरणस्य च ॥
न तयोरन्तरं किंचित् सुसूक्ष्ममपि बिद्यते ॥ ॥

संसार व निर्बाणे किंचित् मात्र हे छुं फरक मदु । संसार हें निर्बाण निर्बाण हें संसार । थथेया निंतिं ज्ञानी सिद्ध महा पुरूष गणपिं संसारे हे च्वना संसार यात हे निर्बाण यानाः निर्बाणस च्वना च्वनी ॥

हानं डाकार्णब तंत्रया प्रथम पटले ।—

निर्बाणंनान्य बस्त्वस्ति संसारस्यबहिर्गतम् ॥
यद्ग्रहन्तु भबाग्रस्य तं निर्बाणार्हं कथ्यते ॥ ॥

संसार याकें पिने मेगु निबाण धैगु मदु निबाण धैगुमं संसारे हे लाना च्वन संसार यात हे निर्बाण याना कायेमाः । सिद्ध महा पुरूष गणपिसं संसार यात ज्वना हे

त:धंगु निर्बाणया पद लायी धका धंतल ॥ ॥

त:धंपिं सिद्ध महा पुरूष गणपिसं बज् यानया आचार्य गणपिसं संसार यात हे निर्बाण याना: संसारे हे च्वनी तर गुलि संसारया लोक गणपिसं वोस्पोल पित संसार बन्धने लाकेंत सनी उलि उलि हे संसारया बन्धन याके मुक्त जुयी । थथे मा: च्वनानं मि मत्वीक च्वनेमफक त:धंगु ज्ञाने सिद्ध ज्वी धूंकुम्ह ज्वी मखु धका धंतल ॥

धंत:गु दु थथे आगम शास्त्रे ।–

न क्लेशा बोधितोभिन्ना न बोधौ क्लेशलम्भव: ॥
भ्रान्तित: क्लेश संकल्पो भ्रान्ति प्रकृति निर्मला॥ ॥

बोधि ज्ञान याकें भिन्न मेगु क्लेश पाप मखु । हानं क्लेश पाप याकें भिन्न मेगु बोधि ज्ञान मखु मूर्ख गण पित बोधि ज्ञान हे क्लेश पाप जुयी ज्ञानी गणपित क्लेश पाप हे बोधि ज्ञान जुयी बांलाकं ज्ञानया तत्व मस्यूपिस थ्व पाप थ्व बोधि ज्ञान धंगु निगु अलग् अलग् याना च्वमो ज्ञान थूपित न्हघागुं भिगु बोधि ज्ञान हे जक जुया च्वना ॥ ॥

धंतःगु दु दोहाकोषया टिकाम ।—

निर्बाणञ्चैव लोकं च मन्यतेऽतत्व दर्शिनः ॥
नै बलोकं न निर्बाणं मन्यंते तत्व दर्शिनः ॥ ॥

गुगु तःधंगु तत्व ज्ञान मस्यूपि मनुष्य गणपिसं संसार धंगु छगू निर्बाण धंगु छगू निगू अलग्२ हे दु धका धायो हानं तःधंगु तत्व ज्ञान स्यूपिं सिद्ध महा पुरूष गणपिस संसार धंगुं मदु निर्बाण धंगु मदु संसार धंगु दक्वं हे शून्य छुं हे मदु धायो ॥ ॥

निर्बाणञ्च भवञ्चैव द्वयमेव न बिद्यते ॥
परिज्ञानं भवस्यैव निर्बाण मितिकथ्यते ॥ ॥

तधंपिं तत्व ज्ञान स्यूपि सिद्ध महा पुरूष गणपिसं संसार धंगुनं निर्बाण धंगुनं निगुलि हे छुं हें मदु दक्व शून्य धका धायो गुम्हसिनं थुजोगु चित्त ज्वीव संसार धायो थुजोगु चित्त ज्वीव निर्बाण धायो धका थुयी थुम्ह सित हे निर्बाणस थ्यंम्ह धका धायो हानं थुम्हसें थथे धायोकि ॥

मद्भबाहि जगत् सर्बं मद्भबं भुवनत्रयम् ॥
मया ब्याप्तमिदं सर्बं नान्यमयं दृश्यते जगत् ॥ ॥

थ्व जगत् संसार दक्वनं निश्चेनं जिहे खः हानं स्वर्ग मध्य पातालनं जिहे खः थ्व संसारस सकभनं जि ब्याप्त जुया च्वना जि मदुगु थाये गनं हे दुगु मखु धका थथे धायी थुम्ह ब्रिश्व संसारया स्वरूपम्ह जुयी ॥ ॥

हानं आगम शास्त्रेनं थथे धेतःगु दु ।—

नैव क्वचित् पुराबद्धोऽधुनामुक्तिर्नबिद्यते ॥
बन्धमुक्तिर्बिकल्पोयं किंचित् ज्ञान मलक्षणंम् ॥ ॥

सु प्राणि गणपिंत सुनानं चिनाः कुनाः संसारया बन्धने तैतःगु मदु । अथेंया निंति आः संसारया बन्धन म्वाकें छुते जुया वने मोः धैगु मदु गुलि मनुष्य गणपिसं जि संसारया बन्धने लाना च्वंम्ह अथवा जि संसारया बन्धन म्वाकें मुक्त ज्वी धुंम्ह धका धायी थुजोपिं मनुष्य गण [illegible] ज्ञान मदु निंपि अज्ञानया लक्षणपिं धका धायी अर्थात् थुजोपिं मनुष्य गणपित ज्ञान मथूनिपिं ज्ञान मस्यूनिपिं धका धायी ॥ ॥

थुगु सुनानं स्वीसं हे चिनाः कुनाः संसारया बन्धने लाका तःगु मदु [illegible] श्लोकेयु थ्वीकेगु गथे धाःसा ।—

चक्षु शून्यता । चक्षु संस्पर्श शून्यता । चक्षु -
जा बेदनैब शून्यं ।

मिखा धैगु हे मदु (शून्य) । मिखां स्वेगु रूप दु
बस्तु पदार्थ धैगुनं छुंहे मदु (शून्य) । मिखां द्दु
नां दुगु बस्तु स्वयां बांलागु बांमलागु इत्यादि धायेगुनं
छुंहे मदु (शून्य) हानं ।

श्रोत्र शून्यता । श्रोत्र संस्पर्श शून्यता । श्रोत्र संस्पर्श
जा बेदनैं शून्यं ।

न्हायेपं धैगु हे मदु (शून्य) । न्हायेपनं न्यनेगु शब्द
(सः) धैगुनं छुंहे मदु । (शून्य) न्हायेपनं शब्द न्यनाः
बांलागु शब्द बांमलागु शब्द धायेगु इत्यादिनं मदु
(शून्य) । हानं ।–

घ्राण शून्यता । घ्राण संस्पर्श शून्यता । घ्राण
जा बेदनैब शून्यं ।

न्हासे धैगु मदु (शून्य) । न्हासं बास नताः
पदार्थ धैगुनं छुंहे मदु (शून्य) । न्हासं बास नता
नस्वागु इत्यादि धायेगुनं छुंहे मदु (शून्य) हानं ।

जिह्वा शून्यत । जिह्वा संस्पर्शशून्यता । जिह्वा संस्पर्श जा बेदनेव शून्यं । हानं ।

सवा कायेगु मे धैगु हे मदु (शून्य)। में रस कायेगु बस्तु पदार्थ धैगुनं छुंहे मदु (शून्य) । में रस कया थुग सवा उग सवा साःगु मसाःगु धायेगुनं छुंहे मदु (शून्य)।

काय शून्यता । काय संस्पर्श शून्यता। काय सस्पर्श जा बेदनेव शून्यं ।

शरीर धैगु हे मदु (शून्य) । शरीरं थिया स्वेगु बस्तु पदार्थ धैगुनं छुंहे मदु । शरीरं थिया स्वया नायु क्वाचु क्वाःगु ख्वाउंगु यःगु मयःगु इत्यादि. धायेगुनं छुंहे मदु (शून्य) ।

मन शून्यता । मन संस्पर्श शून्यता । मन संस्पर्श जा बेदनेव शून्यं ।

अनेक चिन्तना यायीम्ह मन धैम्ह हे मदु (शून्य) । मनं अनेक चिन्तना यायेगु मन ब्वेकेगु धैगुनं छुंहे मदु (शून्य) मनं अनेक चिन्तना याना अने अने थाये मन ब्वेका सुख तायेगु दुःख तायेगु धैगुनं छुंहे मदु (शून्य) ।

थ्व थ्वे च्वँतँगु ज्ञान फुवक प्रज्ञापारमिताया ज्ञान-सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया शिक्षा म्दुगु देशे प्रज्ञापारमिता ज्ञानया चर्या यायेगु मस्यूपिं मनुष्य गणपिस फुवक ज्ञान सीकं थ्वीकं माः थुगुया चर्या याये माः ॥

हानं प्रज्ञापारमिताय ज्ञान–सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया चर्या यानी पिस (अनेक) ज्ञानेनं दृष्ट तया–मन नका च्वने मज्यू ॥ ॥ कारण आत्मा हे मदुम्ह श्री नैरात्मा निर आत्मा श्री प्रज्ञापारमिता श्री आदि बुद्ध धर्म धातु श्री बज्र जोगिनीस लीन ज्वीत (वोस्पोल गणपिं धैपिं सकलें छुम्ह हे खः) वोस्पोल गणपिं गथे आत्मा हें मदुपिं श्री नैरात्मा-निर आत्मा श्री प्रज्ञापारमिता श्री आदि बुद्ध धर्म धातु श्री बज्र सत्व श्री बज्र जोगिनी गणपिं खः झीनं अथे हे जुया लखे लः मिले ज्वीथें दुरूयो दुरू मिले ज्वीथें मिले जुया वने माःगु कारण जुया च्वन ॥ थथे या निंतिं झीगु आत्मानं गुगुली लीन जुया मिले जुया वनेत काय–शरीरंन स्वीत छु नमस्कार प्रणाम बिंति यायेगु बाक- म्हुतुंनं छुं स्तोत्र धारणी मंत्र इत्यादि समेतं बोने गुनं हानं मननं अनेक ध्यान लुमका• भावना यायेगु पर्यंत छुंहे याये मज्यू कारण थःगु आत्मानं वोस्पोल यागु आ

त्मार्थे निरालम्ब-मन ब्वैगु हे मदुम्ह निर्विकल्प कल्पना यायाम्ह हे मदुम्ह आत्मा हे मदुम्ह नैरात्मा-निर आत्मा ज्वीमाःगुया कारणं धका सोकेमाः ।। ।। थथेया निति गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया समाधि यायेगु अवस्थास काय वाक चित्तं मन ब्वेकाः छु कर्म हे याये मज्यू काय वाक चित्तं यायेगु कर्म फुक्क बंध यानाः आत्मा हे मदुगुया छु अवस्था खः उगु हे अवस्थास क्रौ वोस्पोलस लीन ज्वी गु आत्मानं अथे हे निर्विकल्पस नैरात्मास थ्यंके माःगु जुया च्वन ।।

हानं गुलि सिनं थथेनं धाये फुकि-काय-शरीरंनं बिति यायेगु इत्यादि छुंहे याये म्वाःगु । म्हुतुंनं मन्त्र इत्यादि छुं हे बोने म्वाःगु । हानं मनंनं सुं देगु हे मूर्ति इत्यादि या ध्यान याये म्वाःगु थुजोगुनं देंगु भाव यायेगु धैगु ज्वोला धका धायी थुकियागु खं बांलाक ध्वीकेमाः ।।

निर्विकल्प श्री आदि बुद्ध धर्म धातु श्री प्रज्ञापारमिता श्री वज्र योगिनी थ्व फुक्क द्योपिनं छम्ह हे स्वरूप संसारे दक्व सिवे तःधंगु छुखः वहे संसारे दक्व सिवे तः धंम्ह गुम्ह खः वहे थुगु यात थुजोगु उजोगु थथे च्वंगु

अथे च्वंगु थुबलें निसें दुम्ह उबलें निसें दुम्ह थुथायेतक्क जक दंम्ह उथायेतवक जक दंम्ह धंगु मदुम्ह अथा निति थुगु यात तथता धका धायी गुगु थ्व तथतास लीन जुया निम्हं छम्ह ज्वी धुंकं उम्ह सित तथागत धका धायी थुगु तथतास लीन ज्वी धुंकु पिनि धर्म दक्व याये गाये धुंकुपिं दक्व धर्म यायेगुया कर्म पूर्ण ज्वी धुंकुपिं धंगु प्रमाणया बिषयें ।–

हानं दक्व तरे ज्वी धुंकुपिं तथागत गणपिं सिद्ध महा पुरुष गणपिं दक्व प्राणि गण समेत यानं छम्हम्ह बिश्व संसारया हे गुह्य बाह्य देब देबी गण दकल यानं छम्ह स्वरूप जुया बिजयाम्ह संसारे दक्क सिवे तःधंम्ह थुम्ह सित थुगु यात आदि बुद्ध धर्म धातु धायी तथता–धायी थुजोम्ह सिगु भावयाना वोस्पोल यागु हे स्वभाव कयाः वोस्पोले हे लीन जुया निम्हं छम्ह ज्वी धुंसेंलि हानं सुनां सु देगु ध्यान यायेमाली ध्यान यायेम्ह द्यो ध्यानयायेम्ह मनु धंम्ह सुंदै थःत थमं गथे ध्यान यायेगु जुयी थुगुया कारणं तथतास थ्यंकेत नैरात्मा-आत्मा हे मदुम्ह निर्विकल्प मन ब्वैम्ह हे मदुम्ह जुया वनेत छु पदार्थ हे यायेम्वाः थुगु महा बिद्या थुगु बोधि चित्तया चर्या यात अनक्षर

बिद्या आखः छगः हे नां काये म्वाःगु बिद्या धायो थुजोगु बिद्या धारण याना बिज्याम्ह सित हे श्री बिद्याधरी धका धंतल गुगु महा बिद्यां क्षणमात्रं हे सम्यक्सम्बुद्ध .निर्बाण या पदस थ्यनो संसारे न्ह्याःगुं किंचित् चिकीचा धंगु ज्या छगु जक यायेतं छुं किंचित् जूसां कर्म ज्या याये माली। तर गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पदस थ्यंकेत छु पदार्थ हे कर्म यायेम्वाः बज्रयानया सत् गुरू चूलात धाःसा किंचित् छुंहे कर्म याये म्वाःगु गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया पदस क्षणमात्रं हे थ्यंका बियो संसारे दक्व हे धर्म धातु खः धर्म धातु धर्मं धातु जुयीत छु कर्म यायेमाली गुम्ह सम्य क्सम्बुद्ध निर्बाणे च्वना च्वंम्ह सित सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणे हे लाकेत छु कर्म याये माली सत् गुरूया अनुग्रहनं जि सम्य क्सम्बुद्ध णिर्बाणे हे लाना च्वंगु दु धंगु छगू चाये व गागु जुया च्वन गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया मार्गं धंगुया छुं हे चर्या कर्मं याये माःगु मखु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया मार्ग धंगु.हे अमार्गं मार्ग हें दुगु मखु छुं चर्या यायेगु कर्म छुं चर्या याये माःगु हे मदु (एकक्षणाभिसम्बुद्ध) क्षेण मात्रं हे सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लाया धका दक्व तथागत गण पिसं दक्व सिद्ध महा पुरूष गणपिसं दक्व बज्रयानया गुरू गुरू पिसं आपालं शास्त्रे धंथका बिच्यात ।। ।।

थ्व रूप दुगु नां दुगु संसार संसारया पदार्थ धंगु स्वना मिले ज्वीव जक खने दंकेफं स्वता मिले ज्वांगु धंगु छुछु? गथं? धा:सा ।–

मिखा १ पिने यागु मिखां स्वेगु रूप२ रूप स्वया बांला बांमला धायीम्ह आत्मा३ । थ्व स्वंगू मिले ज्वीव तिनि थ्व स्वंगूया दथु (बिचं) संसार खने दया च्याह्रां वं । पिने यागु रूप बस्तु दु मिखा जक मंत धा:सां वं संसार खंके फं मखु ।

हानं मिखा दु पिने यागु रूप बस्तु मदुसां वं संसार खंके फं मखु ।

हानं मिखानं दु पिनेया:गु रूप बस्तुनं दु तर दुने पारख यायीम्ह आत्मा मदुसा वंनं संसार खंके फं मखु गथे सीम्ह मनूनं थ्यें । सीम्ह मनुनं मिखानं दु मिखान कना त्वं पिने यागु रूप बस्तुनं दु तर गुम्ह सीम्ह सिके पारख यायीम्ह आत्मा मंत अथे जुया निति थ्व सीम्ह मनूनं नं संसार खंके फं मखु ।

अर्थात् स्वेगु मिखानं मंत स्वेगु पंच भूत यागु रूप दुगु

बस्तु धँगुनं छुं हे मंत स्वया बांला बांमला इत्यादि धायीम्ह गुम्ह आत्मानं मंत धायेव उगु अबस्थो गुजोगु जुयो थुगु अबस्था यात हे सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण धायो दक्व संसार याके मुक्त ज्वी धुंकुपिं तथागत गणपिं बिज्याना च्वंगु सुखाबति भुबन धायो आदि बुद्ध धर्म धातु धायो तथता धायो थ्व तथतास थ्यंपित तथागत धायो सम्यक्स म्बुद्ध निर्बाणस थ्यंम्ह धका धायो । सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण जक जुया वनेगु जूसा थुगु (सर्बं धर्म अपरिगृहित समाधि) संसारया छु पदार्थं हे मथ्यूगु थुगु समाधिस जक बांलाक जोर याना च्वन धाःसां छुंहे बिस्तार मज्वीक हे सम्य क्सम्बुद्ध निर्बाण जुया वने फयो ।

ह्यानं छगू ज्ञान गथे धाःसा श्री भगबान शाक्यमुनि सम्यक्सम्बुद्धं निर्बाण लाना बिज्यायेत गुलि शास्त्रं पारं गत याना बिज्याःगु खः उलि शास्त्रं ऋीसंनं पारंगत याये मफेक सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लाये फैमखु । गुगु निर्बाणया पद लायेत वोस्पोलयात जक थाकु ऋीत जक अःपु धँगु ज्वी मखु ॥ ॥ मभिगु याये मत्यो धागु गुलित शास्त्र बु उगु शास्त्र दक्वं पारंगत ज्वी हे माः ।

हानं ज्वने मा: धाःगु गुलित शास्त्र दु उगु शास्त्र दक्वन पारंगत ज्वीहे मा: ।

याये मत्यो धाःगु गुलित शास्त्र दु उगु शास्त्र दक्वनं पारंगत ज्वीगु । हानं भिगु ज्वनें मा: धाःगु गुलित शास्त्र दु उगु शास्त्र दक्वंनं पारंगत ज्वीगुया चर्या थथे जुयी ॥ गुम्ह निर्बिकल्प समाधिस च्वने धुंकुम्ह सिया आत्मा हे मदे धुंकल नैरात्मा ज्वी धुंकल उम्ह सित थुगु मभिगु कर्म याये मते उगु मभिगु मर्क याये मते धाये माःगु कारण हे मंत छ्राये धाःसा मभिगु कर्म यायम्ह आत्मा हे मदे धुंकल सुनां मभिगु कर्म यायी थथेया निंतिं याये मत्यो धाःगु शास्त्र दक्वंनं पारंगत यानां यायें मत्यो धाःगु गुलितक्कया शील नियेम दुगु खः थ्व फुक्कनं पारंगत याना वने धुंकुम्ह धैगु थहरे जुजी ॥

हानं गुलित भिगु कर्म याये माःगु दुगु खः व भिगु कर्म यायेगु धैगनं गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस थ्यंकेया लागी भिगु कर्म ज्वने माःगु याये माःगु खः गुगु निर्बाणे हे थ्यने धुंकुसेंलि हान निर्बाण थ्यंकेत याये माःगु छुं कर्म यायें माःगु मखुत । अथे जूया निंतिं सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण थ्यं

फेत थुगु यायेमाः उगु यायेमाः धका धैतःगु गुलित शास्त्र दुगु खः व दक्व शास्त्रनं पारंगत याये धुंकुम्ह धंगु थहरे जुयी ॥ ॥

गुम्ह श्री आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु–प्रज्ञापारमिता धैम्ह दक्व संसार लोक धातु दक्वेसं मा.वंसानं गनं हे ल्वीके फैमखु प्राणि गणपिनिगु चित्त हे आदि बुद्ध धर्म धातु–प्रज्ञापारमिता खः । गुगुया बिषये अनेक प्रकारया कल्पना जुया मन ब्वैच्वंगु यात मन ब्वैगु धंगु हे मदेका जि धायीम्ह आत्मा हे मदेका नैरात्मा–निर आत्मा निरा लम्ब निर्बिकल्प याना कल्पना जाल चीकाः मदेका छ्वे धुने व गुगु चित्त हे निश्चित नैरात्मा आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्म धातु प्रज्ञापारमिता धैम्ह गुम्ह थःहे जुया च्वंगु प्रतक्ष प्रमाण हे खनी.सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पदस थ्यनी तथतास लीन ज्वी धुंकुम्ह जुयी । तथतास लीन ज्वी धुंकुम्ह सित तथागत धायी ॥

हानं. थ्व संसार हे निर्बाण निर्बाण हे संसार धागु बिषये यात गुगु शरीर यागु मिखा न्हायेपं .न्हायें मे शरीर मन थ्व शरीरय खुगू इन्द्रियं मदेका हानं पिमे यागु रूप

शब्द गन्ध रस स्पर्श (थिया स्वेगु) धर्म (बिचार यायेगु इत्यादि मदेका छ्वे धुनेव उम्ह सित थ्व संसार धंगु छु दै अर्थात् स्वेगु इन्द्रीय स्वेगु पदार्थ स्वया बिचार यायेम्ह हे मदेगु बखते संसार धंगु छु दै संसारया सर्व आकार हे निराकार निरंजन निर्बिकल्प कल्पना यायेम्ह कल्पना यायेगु पर्यंत छुं हे मदुगु जुयी थुगु निर्बिकल्पया समाधि गुगु संसार हे सुखाबति भुवन बज्र भय भूमि अकनिष्ठा भुवन संसार हे निर्बाण जुयी ॥

गुह्य समाज तन्त्रे ।–

(न प्रज्ञा केवल मात्रेण बुद्धत्वं भबति ।)

केबल खालि प्रज्ञा ज्ञान-शून्यता ज्ञाने जक च्वनेगु यात नं बुद्ध जुयेगु धायी मखु ।

(नाप्यु पाय मात्रेण)

हानं केबल खालि उपाय-महाकरूणास. जक च्वनेगु यातनं बुद्ध जुयेगु धायी मखु ।

(किंतुयदि पुनः प्रज्ञोपाय लक्षणौ समतास्व भावौ भवतः एतौद्वौ अभिन्न रूपौ भवतः तदा भुक्ति मुक्ति भवति ।)

ह्यानं छु धा:सा यदि प्रज्ञा व उपाय निगुलिं मिले जुया छगू जूगु छ्ते मजूगु अर्थात् शून्यता व महाकरूणा अभिन्न छुते मजूगु जुयो उगु बखतस संसार व्यवहार यागु कर्म ज्यानं ह्यानं परमार्थ मोक्ष मुक्ति यागु कर्म (ज्या) नं दक्व सफल जुयो ।

उभयोर्मिलनं यच्च सलिल क्षीरयो रिव ॥
अद्वयाकार योगेन प्रज्ञोपायं तदुच्यते ॥ ॥

गुगु प्रज्ञा व उपाय अर्थात् शून्यता व महाकरूणा गुगु थ्व निगु लखे लः मिले ज्वीथें मिले जुयो थ्व निगूया भोब मजूगु निगुलिं छगू जूगु यात हें प्रज्ञोपाय-शून्यता करूणा धका धायो गुगुलिं संसार यागु ज्यानं परमार्थ मोक्ष यागु ज्यानं दक्वं सफल जुयो । अर्थात् संसार यागु दक्व ज्यानं परमार्थ यागु दक्व ज्यानं दक्वं सफल याये फुम्ह जुयो ॥

गुम्ह प्रज्ञो पाय-शून्यता करूणाया आत्मा जुया च्वंपि बज्र आचार्य गणपिसं महाकरूणां श्री आदि बुद्ध धर्म धातु श्री प्रज्ञापारमिता श्री बज्र जोगिनी तथागतया रूप जुया बिज्याःपिं गुगु तथतास अण्डज-खेँचं जन्म जुया च्वंपि

आकोश चारी आकाश आकाश बोया ज्वीपि अन्तरिक्ष हानं पिघानाः साहा पाजोया द्वारं जन्म ज्वीपि स म फ मनुष्य आदि हानं संस्वेदस धंपि नबोगुली दायीपि च्या मल मुत्रया तुं धजो कुसि पति इत्यादि हानं उपाठुकमन्व आफे आफ बीज छुं हे मदेकं जन्म ज्वीपि रूप दुपि रूप हे मदुपि नां दुपि नां हे मदुपि हानं तुति हे मदुपि निपा तुतिपिं प्यपा तुतिपि आपा तुतिपि थ्व प्यंगु योनि उत्पत्ति जुया षट्गति चाहुला च्वंपि दक्व सत्व प्राणि गणपिनि गु आत्मा गुगु श्री धर्म धातु आदि श्री बज् जोगिनीस लीन याना (स्वरूप मेव निर्बाणं बिशुद्धाकार चेतसा) शुद्ध निर्मलगु चित्त मल धंगु किंचित् हे मदुगु आत्मा याना शरीर देक देकं जीवने हे सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पदस थ्यंका बिया च्वनी । थुगु यात हे प्रज्ञो पाय शून्यता महा करूणाया चर्या धायी । थथे हे बज् यानया आचार्य गण पिसं संसारे हे च्वनाः संसारया राग द्वेष मोह इत्यादि पाप क्लेशं मथाक च्वना बज् यानया चर्या सत्व प्राणि गणपिंत शिक्षा दिक्षा अनेक कर्म काण्डया पूजा इत्यादि याना पूजा याका सत्व प्राणि गणपिंत उद्धार याना च्वनी। कथंथें संसार हे मोक्ष भूमि यायेगु चर्या याना च्वनी ॥

सिद्ध बज्र आचार्यंया गुरू पिसं बज्र यानया चर्या संसार यात हे निर्बाण याना थयना तथतास तया बियी शरीरे हे जीवने हें मुक्ति संम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण याना बियी ॥

थुगु बिषये यागु ज्ञान प्रज्ञापारमिता महान सूत्रस बांलाक प्रसस्त ज्वीक च्वया तःगु दु । गुगु थन छुं च्वया कना ।-

रूपं शून्यं

नां दुगु रूप दुगु पदार्थ धैगु छु पदार्थ हे दुगु मखु नां दुगु रूप दुगु पदार्थ धैगु सुनानं देकुगुनं मदु देका वने जूगुनं मदु थ्व लोक गणपिसं खना च्वंगु रुप दुगु नां दुगु पदार्थ दक्व छुं हे मदुगु शून्यगु थासे मनया कल्पनां जक देका खना च्वंगु स्वैम्ह स्वेगु चिज स्वया बांला बांमला धायीम्ह स्वताया कल्पनां याना देका च्वंगुलि जक रूप धैगु खने दै च्वंगु । स्वैगु मिखा स्वेगु संसारया पदार्थ रूप हानं स्वया बांला बांमला धायीम्ह आत्मा थ्व स्वम्हें थ्व स्वंगुली छगू जक मदुसानं रूप दुगु संसार धैगु खके फै मखु संसार धैगु थ्व स्वंगु मिले ज्वीव थ्व स्वंगुया दथुं (बिचं) प्याह्रां वैगु जुया च्वन अथेया निंति आखिर संसार धैगु धुगु हे मखु शून्य ॥

शून्यतैव रूपं ।

शून्यतास छु पदार्थ हे मदुगु सर्व शून्य जुया अवंगर्ली मूर्ख गणपिसं मनया कल्पनां जक संसारया रूप कल्पना यानाः संसार देका च्वन । संसारया रूप धैगु मनं जक देकुगु धार्थे सुनानं देकातःगु दुगु मखु । रूप दुगु संसार सुनानं देकुगु नं मदु देकुगु ज्या जूगुनं मदु देका छुं रूप दुगु संसार बने जुया दैच्वंगु नं दुगु मखु मनया कल्पनां जक खना च्वंगु थथेंया निंति रूप दुगु नां दुगु पदार्थ धैगु छु पदार्थ हे दुगु मखु सर्बं हे शून्य धर्म धातु समतास रूप धैगु धार्थे यागु गथे दै रूप धैगु शून्यतास शून्यया हे जक कल्पनां रूप जुया दया वोगु थथे जूया निंति रूप खना च्वंसां रुप धैगु हे रूप मखु शून्यताया हे जक रुप जुया वोगु थथेंया निंति रुप धैगुनं शून्य हे खनेमाः ॥

न रुपं पृथक् शून्यता ।—

हानं रुप छगू शून्य छगू अलग् अलग् निता निगू मखु । कारण शून्यया हे कल्पनां जक रूप जुया वोगु अथेंया निंति रुप धैगुनं शून्य हे खः रुप याके मेगु शून्य मखु रूप धैगुनं वहे शून्य धैगुनं वहे छगू शून्यया हे जक कल्पनां

रुप जुया वोगु जुया निति रुपे रान मतसे मनं मखंका छोत धाःसा रुष हे शून्य जुया वनी ।

शून्यताया पृथक् न रुपं ।–

हानं शून्य छगू रुप छगू अलग् अलग् निता निगू मखु रुपया हे शून्य जुया वनीगु अथेया निति शून्य धैगु हे रुप खः शून्य यार्के मेगु अलग् रुप मखु शून्य धैगुनं वहे रुप धैगुनं वहे शून्य यात गुगु रूप कल्पनो याना स्वत धाःसा गुगु शून्यया हे रूप जुया वै । हानं वहे रूप यात शून्य कल्पनो याना स्वत धाःसो गुगु रूपया हे शून्य जुया वनी अथेया निति शून्य यार्के अलग् मेगु रूप मखु हानं रूप यार्के अलग् मेगु शून्यनं मखु । रुप धैगुनं वहे शून्य धैगुनं वहे मूर्ख गणापिसं गुगु शून्य मिर्बाण जुया च्वंगुलो रूप कल्पना याना अनेक प्रकारया बस्तु पदार्थं संयुक्त जुया च्वंगु संसार खनी । हानं वहे मूर्ख गणपिसं रूप कल्पना याना अनेक प्रकारंया बस्तु पदार्थं संयुक्त जुयो च्वंगु संसार खंगु यात ज्ञानी महा पुरूष गणपिसं कल्पना धैगु छुं हे मयासे निर्बिकल्प समाधिया ज्ञानं निर्बाण खनी । ज्ञानी महा पुरूष गणपिसं गुगु संसार यात हे निर्बाण खना

संसार हे सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाण याना गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणस थ्यंका च्वनी ॥ ॥

थनं‌लि प्रज्ञापारमिता ज्ञानस च्वनोपिं मनुष्य गणपिसं थ्व चतक याना देका बयना तःगु थें जाःगु म्हगसे खना च्वंगु थें जाःगु भुमिया तेजथें जाःगु थोगु शब्द (मः) थें जाःगु मनं कल्पना याःगुलि जक खने दंच्वंगु लोक धातु इत्यादि संसारया परि पंचना थिति नियम कुशल कर्मया शिक्षा अकुशल कर्मया शिशा॰दवबयो दृष्टि फुका मदेका मखंका संसार हे निर्वाण जुया च्वंगु धर्म धातु धर्म धातु हे ज्वीगु प्रज्ञापारमिता प्रज्ञापारमिता हे जुयो जि तथतास हे च्वंच्वनाम्ह! धका चायेकेत तथताया समाधिस च्वनेत फुवक दृष्टि फुकाः मदेका मखंकाः छ्वे माःगु । गुगु गुलित धाःसा–न्हापां लोक धातु ।– काम धातु १ रुप धातु २ आरुप्य धातु ३ ।

क्वाःगु नरक च्यागु–संजीव १ काल सूत्र २ संघात ३ रौरव ४ महा रौरव ५ तपन ६ प्रतापन ७ अबीचि ८ ॥ हानं ख्वाउंगु नरक च्यागु अर्बद ९ निर्बुद १० अटट ११ अपप १२ हाहा धर १३ उत्पल १४ पद्म १५ महापद्म १६

जम्बुद्वीप १७ पूर्ब बिदेह १८ अबर गोदायनी १९ उत्तर कुरू २० प्रेत लोक २१ तिर्यक लोक २२ चातुर्महाराजिक २३ त्रयस्त्रिश २४ याम २५ तुषित २६ निर्बाणरति २७ परनिर्मित बसर्बत्ति २८ थ्व नीच्यागु लोक धातु यात काम धातु धायी ॥ थ्वनं दृष्टि फुका मखंका छ्वेमा: ।

हानं थनं च्वे झिन्हेगु लोक धातु दु धायी छुछु धा:सा-

ब्रंम्ह कायिक १ ब्रंम्ह पुरोहि २ महा ब्रंम्ह ३ परित्ताम ४ अप्रणभ ५ आभास्वर ६ परित्त शुभ ७ अप्रमाण शुभ ८ शुभ कृत्स्न ९ अनभ्रक १० पुण्य प्रसव ११ बृहत् फल १२ अबृह १३ अतप १४ सुदृश १५ सुदर्शन १६ अकनिष्ट १७ थ्व झिन्हेगु १७ लोक धातु यात रुप धातु धायी ॥

थ्वनं मखंका छ्वें मा: ।

हानं थनं च्वे प्यंगु लोक धातु दु धायी थ्व प्यंगु लोक धातु लोक धातु धका छुं थाये दुगु मखु प्यंगु छुछु धा:सा ।-

आकाशानन्त्या यतन १ बिज्ञानानन्त्या यतन २ आकिं

च्न्या यतन ३ नैव संज्ञाना सज्ञा यतन ४ थ्व प्यंगु यात अरूप्य धातु धायी ।। थुगु यात संसारे दक्व सिवें च्वे यागु रूप आकार 'धंगु छुंहे मदुगु आरूप्य धातु धका धायी थ्व लोक धातु दक्वं दृष्टि फुका मदेका मखंका छ्वेंमा: ।।
हानं दृष्टि फुका मदेका मखंका छ्वे मा:गु ।–

जि छम्ह सत्व-शरीर धारण याना च्वनाम्ह २ धका खनेगु ।
जि छम्ह आत्मा-धारण याना च्वनाम्ह २ धका खनेगु ।
जि छम्ह जीव-म्वाना च्वनाम्ह २ धका खनेगु ।
जि छम्ह पोष-थुलितया धन थुवा २ धका खनेगु ।
जि छम्ह पुरूष-मिजं २ धका खनेगु ।
जि छम्ह स्त्री–मिसा २ धका खनेगु ।
जि छम्ह पुद्गल-हानं हानं जन्म कावनीम्ह २ धका खनेगु ।
जि छम्ह मनुज मनु याकें जन्म जूम्ह २ धका खनेगु ।
जि छम्ह मानव मनुया सन्तान २ धका खनेगु ।
जि छम्ह कारक अनेगु ज्या यायें फुम्ह २ धका खनेगु
जि छम्ह कारयिता अनेगु ज्या याके फुम्ह २ धका खनेगु ।
जि छम्ह बेदक अनेगु ज्ञान स्यूम्ह २ धका खनेगु ।
जि छम्ह उत्थापक हरेक स्थापना यायीम्ह २ धका खनेगु ।

जि छम्ह समुत्थापक हरेक ,बांलाकं स्थापना यायीम्ह २ धका खनेगु ।

जि छम्ह जानक स्यूम्ह २ धका खनेगु ।

जि छम्ह पश्यक फुक्कं खंम्ह २ धका खनेगु ।

थ्व फुक्कंनं दृष्टि फुका मखंका छ्वेमा: ॥ ॥

हानं दृष्टि फुका मदेका मखंका छ्वे मा:गु ।

पञ्चस्कन्ध न्यागू ५

१) रूपस्कन्ध ॥ संसार धैगु छु पदार्थं हे मदुगु सर्व हें शून्य जुया च्वंगुली मनया कल्पनां अनेक प्रकार यागु रंग रंग यागु रूप खनेगु ।१

२) वेदनास्कन्ध ॥ रूप खना मनें दु:ख वेदना सुख वेदना अदु:ख असुख वेदना । अर्थात् बांलागु । बांमलागु बांलागुं मखुगु बांमलानं मखुगु । थिकैंगुका धैंगु इत्यादि मनया भाव ज्वीगु ।२

३) संज्ञास्कन्ध ॥ अथे वेदना जुसेंलि थ्व बांलागु थ्व बां मलागु अथवा थ्व थिकैंगुका धका नां छ्वीगु । ३

४) संस्कारस्कन्ध ॥ नां छ्वी धुंसेंलि थ्व थुजोगु बस्तु थ्व थुजोगु पदार्थ धका बस्तु हं खनेगु । ४

५) विज्ञानस्कन्ध ॥ बस्तु पदार्थं खने धुंसेंलि गुगु बस्तु नाप ब्यबहार यायेगु बस्तु नाप म्हितेंगुया तृष्णां संसारस चाचाः हुला अनेक जन्म समेतनं कावनेगु । ५

बहिर्धा षडायतन खुगू ६

१) रूप ॥ न्ह्यागु बस्तुयां अनेक रंग बिरंग यागु रूप दं । ६

२) शब्द ॥ न्ह्यागु बस्तुलीसं छुं दाया स्वत धाःसा शब्द प्याहाँ वै । ७

३) गन्ध ॥ न्ह्यागु बस्तुलीसं छुं नवो नस्वा धंगु बास् दं । ८

४) रस ॥ न्हागु बस्तुलीसं छुं खतरस (चाकु १ पाउं २ चि ३ पालु ४ खायु ५ फाकु ६) इत्यादि मध्ये छुं छगु निगु आदि रस दं । ९

५) स्पर्श ॥ न्ह्याग़ु बस्तुलीसं थिया स्वये बले नायु क्वाचु क्वाः ख्वाउं ऊघातु याउं धंगु इत्यादि दं । १०

५) धर्म ।। न्हृच्चागु बस्तुलीसं रस गुण बीर्य बिपाक प्रभाब इत्यादि दं । ११

अध्यात्म षडायतन (षट् इन्द्रिय) खुगु ६.।

१) चक्षु (मिख) ।। अनेक रंग रगया बस्तु स्वेत मिखा माल मिखा दयेकल । १२

२) श्रोत्र (न्हायेपं) ।। हर्षंगु बिस्माद्गु बांलागु बांमलागु इत्यादि शब्द न्यनेत न्हायेपं माल न्हायेपं दयेकल । १३

३) घ्राण (न्हाये) ।। नवो नस्वा इत्यादि बास् नतायेकेत न्हायेमाल न्हाये दयेकल । १४

४) जिह्वा (में) ।। षट्रस यागु सवा सीकेत मे माल मे दयेकल । १५

५) काय (शरीर) ।। थिया स्वया क्वाः ख्वाउ नायु क्वाचु ऊपातु याउ इत्यादि सीके थ्वीकेत शरीर .माल शरीर बेकल । १६

६) मन ।। मनं बुजोगु उजोगु बांलागु बांमलागु इत्यादि बिचार यायेत मन माल मन दंकल । १७

चक्षुबिज्ञान।–मिखां स्वया थ्व रूप घका मनं थ्वीकुगु। १८

श्रोत्रबिज्ञान।–न्हायेपनं ताया थ्व शब्द धका मनं थ्वी कुगु। १९

घ्राणबिज्ञान।–न्हासं नताया थ्व बास्ना धका मनं थ्वी कुगु। २०

जिह्वाबिज्ञान।–में रस कया थ्व षट रस धका मनं थ्वी कुगु। २१

कायबिज्ञान।–शरीरं थिया थ्व बस्तु धका मनं थ्वी कुगु। २२

मनोबिज्ञान।–मनं बिचार याना थ्व थुलित गुण दुगु धका मनं थ्वी कुगु। २३

षट् संस्पर्श रूप इत्यादि नाप ब्यबहार याना स्पर्श याना स्वेगु खुगु ६

१) चक्षु संस्पर्श ॥ मिखां न्ह्याग‍ु बस्तुनं थ्व गुजोगु बांला:गु बस्तु थ्व उजोगु बांला:गु बस्तु धका बिचार याना मिखां स्वेगु यात। २४

२) श्रोत्र संस्पर्श ।। न्हायेपनं थ्व बांलागु यःगु शब्द थ्व बांमलाःगु मयःगु शब्द धका न्यना न्हायेपनं न्यनेगु यात २५

३) घ्राण संस्पर्श ।। न्हासं थ्व नस्वागु यःगु थ्व नवोगु मयःगु धका बास् नतोयो न्हासं नतायेगु यात । २६

४) जिह्वा संस्पर्श ।। मे रस कया षट् रस यागु स्वाद थुगु रस उगु रस धका मे रस कायेगु यात २७

५) काय संस्पर्श ।। शरीरं थिया स्वया क्वाः ख्वाउ नायु क्वाचु ऊ्यातु याउ धैगु शरीरं ज्ञान कायेगु यात। २८

६) मन संस्पर्श ।। मनं बिचार यानाः बांलाःगु बांमलागु यःगु मयःगु धैगु बिचार यायेगु यात । २९

षट् संस्पर्श जा प्रत्यय बेदना मिखा आदि खुगू इन्द्रियं स्पर्श यानाः व्यबहारया कर्म याना बांलागु बांमलाःगु थिकेगुका धका ज्ञान काःगु ।

१) चक्षु संस्पर्श जा प्रत्यय बेदना ।। मिखां अनेक रूप स्वयाः थ्व बांलागु यःगु थ्व बांमलागु मयःगु थ्व थिकेगुका धका धायेगु यात । ३०

२) श्रोत्र संस्पर्श जा प्रत्यय बेदना ॥ न्हायेपनं अनेक शब्द न्यनाः थ्व बांलाःगु सः यःगु थ्व बांमलाःगु सः मयःगु थ्व थिकेंगुका धका धायेगु यात । ३१

३) घ्राण संस्पर्श जा प्रत्यय बेदना ॥ न्हासं अनेक बास नतुना थ्व बांलाःगु यःगु बास् थ्व बांमलागु मयःगु बास थ्व थिकेंगुका धका धायेंगु यात । ३२

४) जिह्वा संस्पर्श जा प्रत्यय बेदना ॥ मेँ अनेक रस कया थ्व साःगु यःगु थ्व मसाःगु मयःगु थ्व थिकेंगुका धका धायेगु यात । ३३

५) काय संस्पर्श जा प्रत्यय बेदना ॥ शरीरं अनेक बस्तु थिया स्वया थ्व नायुगु यःगु थ्व क्वाचु मयःगु थ्व थिकें गुका धका धायेंगु यात । ३४

६) मन संस्पर्श जो प्रत्यय बेदना ॥ मनं अनेक बस्तु स्वया बिचार यानो । थ्व भिंगु यःगु थ्व मभिंगु मयःगु थ्व थिकेंगुका धका धायेगु यात । ३५

थनंलि षट् धातु (६) बु धंगु खनेगु ।

१) पृथिबी धातु (चा) ।। पृथिबी धातु (चा भुमि) धँगु डु धकाखन । ३६

२) अप् धातु (लः) ।। अप् धातु (लः) धँगु दु धका खन । ३७

३) तेजो धातु (मि) ।। तेजो धातु (मि) धँगु दु धका खनी । ३८

४) वायु धातु (फये) ।। वायु धातु (फये) धँगु दु धका खन । ३९

५) आकाश धातु (आकाश) ।। आकाश धातु (आकाश) धँगु दु धका खन । ४०

६) बिज्ञान धातु (अनेक प्रकारया धातु) ।। बिज्ञान धातु (अनेक प्रकारया धातु अनेक प्रकारय बस्तु) धँगु दु धका खन । ४१

न्हापां आत्मा धँम्ह दँवँगु सत्व–प्राणि धँपिं दँवँगुया कारण-अबिद्या आदि द्वादशांगप्रनित्यसमुत्पाद अबिद्या आदि ख्िनिगु दँवँगुलि सत्व प्राणि गणपिं बने जुया दँवँगु या कारण थुकि धका सोके माल ।।

१) अबिद्या-अज्ञान संसारया सुख भोग याये धँग् तृष्णा। न्हापां अबिद्या धँगु गये धाःसा संसार धँगु छु पदार्थ हे छुं हे मदुगुलो पृथिवी (चा) अप् (लः) तेज (मि) वायु (फये) आकाश (आकाश) बिज्ञान (अनेक ब्यबहार याग् ज्ञान) थ्व खगुयां छधीगु छपाञ्गु शरीर खनाः शरीर धँगु धार्थे हे निश्चे हे दु धका खनेगु जि छम्ह सत्व शरीर धारणा याना म्वाना च्वनाम्ह धका खनेगु सुख धका खनेगु दुःख धका खनेगु जि जिगु आत्मा धका खनेगु जि छम्ह जीब दुम्ह धका खनेगु जि छम्ह मनुज मनु याके जन्म जूम्ह धका खनेगु जि छम्ह मानव मनुया सन्तान धका खनेगु जि छम्ह पुरुष-मिजं धका खनेगु अथबा स्त्री छम्ह मिसा धका खनेगु जि छम्ह थुलित धन दुम्ह थुलित धनया थुवा धका खनेगु । थुगु प्रकारं छु पदार्थ हें मदुगु सर्ब हे शून्य जुया आत्मा धँगु हे मदुगु तथतास अनेक प्रकारं रूप इत्यादि संसारया पदार्थ दु धका खनेगु यात अबिद्या-अज्ञान धका धैतल अबिद्या धँगु न्हापां छु पदार्थ हे मदुगु शून्य जुया च्वंगु तथतास संसार यागु सुख भोग छको याये धँगु तृष्णां गुगुया हेतुं राग क्लेश दयेकेगु यात अबिद्या-अज्ञान धका धाल थ्वहे अबिद्या-

अज्ञानया जिगु आत्मा धैगु जुया वल ।। १ ।। ४२

२) संस्कार (कर्म भोग यायेगु) ।। थथे अबिद्या-अज्ञान दसेंलि बिषय संसार यागु राग द्वेष मोह इत्यादि दै वल थ्व राग द्वेष इत्यादि याना अनेक पाप कर्म यात गुगु पाप कर्म यागु दक्वयां कर्म जुया वल थ्व हे कर्म भोग यात थ्व न्हापा यागु संस्कार कर्म भोग धका धाल थ्व त्वें यागु अबिद्या व थुगु संस्कार यात न्हापा जन्म यागु संस्कार कर्मया खण्ड धका धायी ।। २ ।। ४३

३) बिज्ञान (थ:त छिकें जिके धका बिचार यायेगु) ।। राग द्वेष मोह इत्यादि क्लेश पाप याना कर्म दै वल थ्व थ:त मय:गु मछिगु छिके जीके धैगु चित्त याना अनेक प्रकारया यत्न याना जूगु यात बिज्ञान धका धायी ।।३।। ४४

४) नाम रूप (नां रूप दयेकल) ।। गुगु बिज्ञानया अनेक प्रकारं नां दुगु रूप दुगु बस्तु कल्पना याना दयेकल थुगु यात नाम रूप धका धायी ।। ४५

५) षडायतन (षड् इन्द्रिय) ।। गन नां दत रूप दत अन ।। स्वेत-मिखा दयेकल ।। न्यनेत-न्हायेपं दयेकल ।। नतुनेत न्हाये दयेकल ।। रस कायेत मे (म्हुतु) दयेकल ।। थियां स्वेत-शरीर दयेकल ।। बिचार यायेत मन दयेकल ।।

थथें थ्व षडायतन खुगुलि संयुक्तगु शरीर दयेकुगु यात षडायतन धका धायी ॥ ४६

६) स्पर्श (षड इन्द्रियं ब्यबहारया ज्या यायेगु) ॥ थथे खुगु इन्द्रिय दसेंलि ॥ मिखां स्वेगु ज्या यात ॥ न्हायेपनं न्यनेगु ज्या यात ॥ न्हासं नतुनेगु ज्या यात ॥ में (न्हुतुं) रस कायेगु ज्या यात ॥ शरीरं थिया स्वेगु ज्या यात ॥ मनं बिचार यायेगु ज्या यात ॥ थ्व खुगू यात स्पर्श धका धायी ॥ ४७

७) बेदना (दुःख सुख तायेगु) गन खुगु इन्द्रियं ॥ मिखां रूप स्वत ॥ न्हायेपनं शब्द सः न्यन ॥ न्हासं बास् ताल ॥ में रस काल ॥ शरीरं थिया स्वत मनं बिचार यात ॥

मिखां स्वया थ्व बांलागु बा बांमलागु अथबा थिकंगुका धका धाल । न्हायेपनं शब्द न्यना थ्व यःगु थ्व मयःगु अथबा थिकंगुका धका धाल । न्हासं नतोया थ्व नस्वा नचो थ्व यःगु थ्व मयःगु अथबा थिकंगुका धका धाल । में रस कया थ्व साःगु थ्व मसाःगु अथबा थिकंगुका धका धाल । शरीरं थिया स्वया थ्व यःगु थ्व मयःगु अथबा थिकंगुका धका धाल । मनं बिचार याना थ्व इच्छा दुगु

बो इच्छा मदुगु अथबा थिकंगुका धका धाल । अर्थात् सुख बेदना सुख तायीगु दुःख बेदना दुःख तायीगु नाति सुख नाति दुःख दुःख नं मखु सुख नं मखु थिकंगुका धका धायेगु यात बेदना धका धायी । ४८

८) तृष्णा (अनेक प्रकारया बस्तु पदार्थया इच्छा यायेगु) थथे दुःख मन जुयेव गुगु दुःख मदेका सुख यायेगु निमित्तं अनेक प्रकारया बस्तु अनेक प्रकारया पदार्थया इच्छा यायी थुगु यात तृष्णा धका धायी । ४९

९) उपादान (तृष्णा जूगु बस्तु लाये धका जुयेगु) ॥ तृष्णा याके गुगु तृष्णा जूगु बस्तु लायेगु कायेगु इच्छा यानाः अनेक जतन याना लिमलाक जुयी थुगु यात उपा दान धका धायी । ५०

१०) भव (संसारस जन्म ज्वीगु कल्पना यायेगु) ॥ हानं गुगु काये लाये धंगु चित्त जुजुं नं सिना वनी गुगु कायेलाये धंगु कल्पनां हानं संसारस जन्म जूवयेगु इच्छा यायी । थुगु यात भव धायी ॥ ॥ थ्व च्यागुया यात थुगु जन्म यागु खण्ड धका धायी । ५१

११) जाति (जन्म ज्वीगु) ॥ संसारय् जन्म ज्वीगु इच्छा यासेंलि रूप बेदना संज्ञा संस्कार बिज्ञान थ्व पञ्चस्कन्धया रूपया स्वरूपं कल्पनाया शरीर जुया जन्म जू वनी थुगु यात जाति धका धायी। ५२

१२) जरा मरण (बुरा बुरी जुया सिना वनीगु) ॥ जन्म जुसेंलि पंचस्कन्ध रूप बेदना संज्ञा संस्कार बिज्ञान या कल्पनां पंच भूत लः मि चा फे आकाशया शरीर धैगु कथंथें जीर्ण जुया शक्ति बल धैगु छुं मदया उकीसं रोगं कयी गन जन्म जुल जन्म जुसेंलि कथंथें अबश्यं मरण जुया सिना वनी थुगु यात जरा मरण धका धायी ॥ ॥ सिना वनीगु अबस्थास तच्वोगु शोक दुःख दुर्मनया बज्र कयी। ५३

थ्व संसार चक्रे लाना जन्म ज्वीगु बुरा बुरी ज्वीगु रोगं कैगु सिना वने माःगु यःपिं यःगु बस्तु नाप बाया च्वने मालीगु मयःपिं मयःगु बस्तु नाप होना च्वने मालीगु मनं इच्छा याको पुरे मजुया न्हूयाबलें हे अनेक बस्तु अनेक पदार्थया जक इच्छा तृष्णा जुया च्वनीगु थुजोगु इत्यादिया दुःख रूपी समुद्रे लानाः च्वंगुया कारण ॥ छु पदार्थ हे

मदुगु सर्व हे शून्य जुया च्वंगु तथतास जि संसार यागु सुख भोग छको याये धँगु तृष्णाया कल्पना याना अविद्या अज्ञान प्रत्यय जुयेव थुजोगु भयकरगु दुःख रूपी समुद्रे दुःख कष्ट नया चाः चाःहिला जुये मालीगु जुया च्वन ।।

ज्ञानी मनुष्य गणपिसं थ्व संसार यागु असंख्य भयकर जुया च्वंगु संसारया दुःख रूपी समुद्रे मलाकगु उपाय गथे धाःसा—

जि जि ससारया सुख भोग याये धँगु कल्पना तृष्णा धँगु थुजोगु धका सीका अर्थात् संसारया सुख भोग यायेगु कल्पना तृष्ता धँगु थुजोगु धका सीका संसारया सुख भोग धँगु गुलि समन् धाःसा आपालं याना धन दुपिं मनुष्य गणपिसं थमं मनं इच्छा यानागुत धँथें छुं साःगु भिगु यःगु बस्तु नये त्वने फयी । थः इच्छा जूगुत बस्त्रं पुने फयी । थः यथे छुं बांलाक दर्बारथें हे क्षें दना च्वने फयी । हानं ततजाःगु लासाये छुं आनन्दं द्यने फयी । आपालं बल साहिता दुम्ह सिया लोक यागु भय त्राश मदेक छुं आनन्दं सुबिस्तां च्वने फयी । अनंलि हान थः इच्छा दुपिं स्त्री अनपि नाप काम रस रंग याना च्वनें फयी स्त्री गणपिनि

जूसानं थः इच्छा दुपि यःपि मिजंनं नाम काम रस रंग याना चवने फयी । कथंयें छु कुजरय याना याहां व वं चक्रबर्त्ति जुजु तक्क ज्वी फुसां इन्द्र तक्क हे न जूवनं फुसानं संसारया सुख भोग धंगु थुलि हे मात्र जक खः।

थुलि आहारा निन्द्रा त्राश मै थन संसारया सुख भोग यायेत दुःख भोग गुलित फयेमाः धाःसा न्हापां मांया गर्भे फ़िलात गर्भ नरके चवं वनेमाल अनंलि जन्म ज्वी जन्म दुःख भोग याये माल । अनंलि मचागु बखते छुं धाये मसःगुया दुःख फये माल थनंलि जन्म दुःख भोग याना वयें धुंसेंलि हानं कथंथें बुरा बुरी जुया वोगुलि यःयःगु नये मजीगु यःयः थाये वने मफैगु कथंथें इन्द्रिय कम् जुया वनाः मिखां मछुया वयी न्हायेपनं मताया वयी वा मदया वनी म्ह धुसि जुया वनी छुं हे शक्ति बल मदया वनी । हानं थुजोगु शरीरेसं कथंथें अनेक प्रकारया रोग जुया प्राण हें तोते तेंगु अवस्थास जा नं हे बाये मफैगु ल्हा तुति इत्यादि संके मफया तचोगु दुःख पीडा जुयी अनंलि कथंथें जहान परिवार क्षें बुं धन सम्पति इत्यादि सर्ब हे तोता वने माली बले ज्ञान मदुपि मनुष्य गणपित जा तचोगु शोक दुःख दुर्मतया चित्त जुया तचोगु बजं कयी तर

न्हृयागु जूसां छुयाये गुगु सिना वने म्वालीगु उपाय जा इन्द्र हे वया पँ वोसानं रोके याये फंगु मखु थथे तच्वोगु कष्टं प्राण तोता वनी ।।   ।। हानं प्राण तोता वनां जक हे सुख ज्वी मखु गुम्ह मूर्ख अज्ञानीं म्वाना च्वबले छु छु पाप कर्म याना: वोगु दुगुख: व फुक्क हानं आबीचि नर्क इत्यादि असंख्य नर्क भोग याना कल्प कल्प तक्क गुगु भयंकरगु षट्गति संसारस असंख्य दु:ख कष्ट भोग याना: दु:ख रूपी संसार समुद्रस चोचा: हिला: भोग याना ज्वी माली ।

संसारया दु:ख रूपी समुद्रे चाहृयु वने म्वाकेंगु उपाय यायेगु मूलगु द्वार मनुष्य जन्म छगू हे जक जुया च्वन थुगु मौका चुके ज्वी व थुजोगु मनुष्य जन्म मूर्ख पापी गण पिनिगु कर्मं जा काये हे दैमखुत धका सीके मा: । थुगु मनुष्य जन्मनं थ्वयां न्होपा याग जन्मे सुं कल्याण मित्र गण पिनिगु छुं संगत जुल जुयी उगुया हे सत् संगया प्रभावं जक थुजोगु अन मोलगु मनुष्य जन्म काये दुगु धैगु बहरे जू। अथेंया निर्ति थुगु हे जन्मे थ्व संसारया महा भयंकरगु दु:ख रूपी महा समुद्र याकें छुते जुया वने मा:गु मूलगु कारण जुया च्वन ।

थथेया निंति न्हापा जुया बिज्यापिं शाक्य मुनि इत्यादि दश्व तथागत जुया बिज्यापि बुद्ध गर्णपि सिद्धा गर्णपि आचार्यं गर्णपि सकसिनं नं चक्रबर्त्ति राज्य याग् सुख पर्यन्त२ संमनं तोता गुगु परमार्थ सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लायेगु चर्यास लगे जुया मनुष्य जन्में हे जीवने हे मुक्ति सम्य क्सम्बुद्धया पद लाना बिज्यात ॥

थथेया निंति क्षीसनं थुगु हे जन्मे जीवने हे मुक्ति सम्य क्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लाये माःगु कारण जुया च्वन थुगुया छगु मुख्यगु उपाय छु धाःसा ।

न्हापां जि जि संसार याग् सुख भोग याये धंगु कल्पना तृष्णा यायेगु यात तोताः निर्बि कल्प यानाः आत्मा हे मदेक्काः नैरात्मा जुया ।—

अबिद्या अज्ञान मदेका छ्वेगु ।
गन अबिद्या मंत अन संस्कार दै मखुत ।
संस्कार मदुसेलि—बिज्ञान दै मखुत ।
बिज्ञान मदुसेलि—नाम रूप दै मखुत ।
नाम रूप मदुसेंलि—षडायतन दै मखुत ।
षडायतन मदुसेंलि—स्पर्श दै मखुत ।

स्पर्श मदुसेंलि–बेदना दँ मखुत ।

बेदना मदुसेंलि-तृष्णा दँ मखुत ।

तृष्णा मदुसेंलि-उपादान दँ मखुत ।

उपादान मदुसेंलि-भव दँ मखुत ।

भव मदुसेंलि-जाति दँ मखुत।

जाति मदुसेंलि-जन्म ज्वीगु बुरा बुरी ज्वीगु सीगु जरा मरण दँ मखुत ।

जरा मरण मदुसेंलि-कथंथें शोक दुःख दुर्मन इत्यादि छुं हे मदया सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया पदस थ्यनी ॥ ॥

थनंलि दानपारमिता ।- (दान यायेगु)

दान पारमिताया चर्या यायेगु धैगु गथे धाःसा ।

दान यायेगु धैगु स्वार्थी दान व अनुत्तर बोधि चित्त महा प्रणिधान यानाः षट्गति प्राणि गणपिनि लागी दान यायेगु नीगू २ किसिम यागु दान यायेगु दु । स्वार्थी दान धैगु गथे धाःसा थ्व दान यानागुलिं लिपायागु जन्मे जि तःधंपि साहु महाजन जुजु जुजु पिनिगु कुलें देबलोक पिनिगु कुले जन्म जुया सुख आनन्दं च्वने दयेमा धका दान यायेगु थुजोगु दान

यात स्वार्थी दान धका धायी । थुगु दानया फल थुगु जन्मे गुलि दान यात लिपा यागु जन्मेनं उलि हे जक भोग याये दयी । हानं आपालं भोग यायेगु इच्छा दुसा हानं मेगु हे दान याये मा: अर्थात् स्वार्थी दान धंगु (कदली फलं बिहाययाति) केरा मार्थे केरामा धंगुली छमा केरा माये छको केरा सये धुने व वहे केरा माये हानं मेगु सं मखुत। हानं केरा सेके मा:सा हानं मेगु हे केरामा पिना: तमा याना: केरा सेकेमा: स्वार्थी दान धंगु केरा मार्थे छको सिवाय निको फल सं मखु हानं मेगु पुण्य कायेगु इच्छा दुसा मेगु हे दान यायेमा: ।

अनुत्तर बोधि चित्तया महा प्रणिधान याना: षट्गति प्राणि गणपिंत धा: धा:पिंत धा: धा:गु धांक्व धाक्व बी फयेमा: धका आसिका याना दान यानागुया फल धंगु जो दान याक्व फुक्क बस्तु कल्पना याक्व बोगु कल्पबृक्ष सिमा जुया कल्पबृक्ष सिमास सं च्वनी गुगु सं च्वंगु बस्तु न्हचाक्व का:सानं फुयी मखु (सततं फलतिक्षयं नयाति) गुलित मनुष्य जन्मे अनुत्तर बोधि चित्तया महा प्रणिधान याना छुछु बस्तु दान यायी व व बस्तु फुक्क थथे कल्प बृक्ष सिमाया रूप जुया च्वनी गुगु कल्पबृक्ष सिमास सं

च्वंगु बस्तु संसारया सत्व प्राणि गणपिंत धाः धाःपिंत धाक्व धाक्व बिया दान याःसानं गुगु कालेसं पवी मखु अनुत्तर बोधि चित्तया महा प्रणिधान याना: दान यानागु या फल थुगु प्रकारं जुयी ॥

थुगु मनुष्य जन्मे जिगु धन जिगु धन धका: स्वीतं । छ पदार्थ हे दान प्रदान धर्म कर्मस खर्चं मयासे जिगु धुकुती स्वथना तया धका छुं धत द्रब्य गुगु अनित्य कच्चागु धुकुती स्वथना तल धाःसा उगु धन फुक्क ब्यर्थं वनी अर्थात् सित धायेव जिगु धाक्वं फुक्कं वां छोया तोता वनें माली फुक्क धन द्रब्य ब्यर्थं वनी । ज्ञान मदुपिं मनुष्य गणपिसं गुगु अनेक छल कपट अन्याय पाप कर्म याना: कमाये याना: तःगु पाप भोग जक संसार रूपी भयंकरगु दुःख रूपी समुद्रे असंख्य कल्प तक्कं चाचाः हुला दुःख कष्ट भोग यावने माली । गुगु धनया छुं हे फल कायें फै मखु । थथेया निंति थुगु मनुष्य जन्म यागु अनित्य कच्चा गु धुकुती स्वथना तेगु जिगु जिगु धका धैच्वंगु धन द्रब्य सर्बस्व हे फुक्क ब्यर्थं वनी ॥

थथे जूया निंति बुद्ध आदि ज्ञानी महा पुरुष गणपिसं

मनुष्य जन्मयागु न्हृच्चागु बस्तुनं क्षे वु धन सम्पत्ति काय न्हृच्चाये कला थःगु शरीर पर्यंत सत्व प्राणि गणपिनि कारणं थःगु धँगु धन सम्पत्ति दक्व फुक्कं दान यानां पुण्य हिलाः न्हृच्चाथाये जन्म काःवंसानं लिसे लिसे वंगु कर्म रूपी सेपे-धुकुती स्वथना न्हृच्चागु जन्म काःवंसानं थःगु लिसे लिसे तया ब्वना दनी अज्ञानी मूर्ख गणपिसं थुगु जन्म यागु थःगु शरीरे बुया च्वंगु चिमिसँ छ्पु पर्यंत ज्वना वने फं मखु थन हे अथें वां छोया तोता सिना वनी ॥

थथेया निंतिं (पारिद्र नासनं दानं) धका धायी तःमि ज्वीगु जूसा दान यानां तःमि ज्वीत नित्यगु धुकुती धन स्वथने माः कचागु धुकुती धन स्वथनां न्हृच्चागु जन्मेसं तःमि ज्वी फं मखु । ज्ञानी महा पुरुष गणपिसं दान यानाःगु धँगु जो गनया करपिंत दान याःगु खः गुगु जा थः न्हृच्चाथाये जन्म काःवंसानं ल्यू ल्यू वंगु धुकुती सेपें धको स्वथन गुगु अनुत्तर बोधि चित्तया धुकुती छुछु स्वथन गुगु छता छगू मात्र स्वथगुनं व बस्तु व चीज न्हृयाक्व लिकासां फुयी मखु गुगु धुकुतिं संसारे दक्व सत्व प्राणि गणपित हे माक्व तक्क पिकया पालन पोषन याये फयी। थथेयानिंतिं ज्ञानी महा पुरुष गणपिसं थुजोगु अनमोलगु

मनुष्य जन्मे गुगु न्हृचाथाये जन्म कावंसानं ल्यू ल्यू वैगु अन्तर धनया धुकू दयेका वनी न्हृचाक्व खाःसानं मफ्वीगु कल्प बृक्ष सिमा पिना वनी थथेयानिंतिं मनुष्यया जन्म षट्गटि सत्व प्राणि गण उपरस अनुत्तर बोधि चित्त महा प्रणिधानया चित्त यानाः थुजोगु धुकू थुजोगु कल्पबृक्ष सिमा पिना वने माःगु मूलगु कारण जुया चवन ।।

थथे अनुत्तर बोधि चित्तया महा प्रणिधान यानाः दान प्रदान पुण्य कीर्त्ति तयेगु धैगु न्हृचाथासं न्हृचागु जन्म काःवंसानं कोसःथें ल्यू ल्यू नाप नाप वैगु सी धुने बले यात यंकेगु धन अन्तर धनया धुकुती स्वथनेगु जुया चवन । हानं गुगु न्हृयाबलें न्हृयाक्व खाना काःसानं मफ्वीगु अन्तर धनया कल्प बृक्ष सिमा पीगु जुया चवन ।। ।।

हानं गुम्हसें थुगु जन्मे अहो संसारया सत्व प्राणि गण पिनि लागी दक्व सर्बस्व हे दान याना बिज्याये धुंकल आ बोस्पोलया नयेत तीत इत्यादि छुं दुला मदुला थें धका संसारं हे हेर बिचार याना नकः तीकः वं संसार या संपत्ति हे गुम्ह सित ल्हाये हयी थथेया निंतिं थःगु श्री संपत्ति जा वक्व लिपो यागु जन्म यात भारि चिना

कचले याना छ्वे धुंकल थ्‌गु जन्मे नेगु तीगु हे मदंक फुक्क भारी चले याना छ्वें धुंकल तर हानं थ्‌गु जन्मे नेत तीत इत्यादि संसार यागु संपत्ति हे गुम्ह सित न्हाये हेंगु जुया च्वन थथेया निंतिं थुगु जन्मेंनं लिपा यागु जन्मेंनं नेत तीत इत्यादिं छ्‌ पदार्थया हे दुःख मदंगु जुया निंतिं दान यानां तःमि ज्वी धाःगु थुगुया कारण जुया च्वन॥ हानं दान याये बले अथबा न्ह्यागु धर्म कर्म याये बलेनं थ्व दान यानागुलिं थ्व धर्मया कर्म यानागुलिं जगत् संसार सत्व प्राणि उद्धार ज्वीमा अर्थात् जगत् सत्व प्राणि दक्व सिनंनं अनुत्तर सम्यक्सम्बुद्धया पद लायेमा धंगु आशिका यानाः याये। हानं थ्व दान यानागु धर्मया कर्म यानागु या पुण्य दुसा थ्व पुण्यनं जितः मयः थ्व पुण्य कायेम्ह जि धैम्ह हे मदु थ्व पुण्यनं दक्व फुक्क जगत् यात हें दान याये थुगु पुण्यनं संसार सत्व प्राणि गणंपिं दक्वं उद्धार ज्वीमा धंगु आशिका याये। थथे दानयाः लिसें पुण्य वैच्वंगु थ्व पुण्यनं वो वो लिसे फुक्क फुक्कं हे दानं तु याना च्वने। गुगु पुण्यया फल दवल् दवल् दया बन्हे जुया वं न्ह्याक्व बन्हे जुया वोसानं फुक्क फुक्कं हे जगत् यात हे दान याना तोते। गुगु पुण्यया फल सु देव देवता

पिसंनं इकि धिकि हे संके फंगु मखु। थुगु पुण्यया फल कथंयें बन्हे जुया ववं छुं बस्तु जक खःसा संसारे जायेक तयानं न्ह्यनी मखु। थथे अनुत्तर बोधि चित्तया आशिका यानो किंचित् मात्र जक दान धर्म यानागुया पुण्य फलनं तथागत गणपिसंनं थुलित दु उलित दु धका सख्या याये मफु ॥ थथेया निंति न्ह्यागु दान धर्म कर्म याःसानं अनुत्तर बोधि चित्तया आशिका यानाः न्ह्यागु दान धर्म याःसानं सत्व प्राणि गणपिं उद्धार ज्वीमा धका याये गुगु या हानं न्ह्याक्व पुण्य क्षें च्वंसानं पुण्यनं वक्व वक्वंनं दान याना च्वने। हानं भगबानंथें हे क्षें बुं धन संपत्ति सर्बस्व काये म्ह्याये कला अथबा भात थःगु शरीर पर्यंतं पर्यंतं त्याग यानाः दान याना वोसानं छुं हे फल मदेक दान याये फुपिं भगबानया सिनं त्यागी धैथें जाःपिनं मनुष्य आपालं हे दु ः। ॥ थ्व गथे धाःसा मनुष्य धंपिसं मचांनिसें हे जितः जीके जितः छिके धका ज्ञान मथूपिं मनुष्यतसें जा ‹अनेक› त्योगु कर्मनं मत्योगु कर्मनं यानाः जिगु। संपत्ति धका तःधंपिनि तःधंगुहे संपत्ति चिकिधं पिनि चिकिधगुहे संपत्ति दयेका तै। तर थपिं सिना वनी बले छुं हे ज्वना वनी मखु। क्षें बुं धन संपत्ति काये

म्हृचाये कला अथबा भात दक्व मबं पदार्थ हे नोना वां छोया थ्व जिगु संपत्ति दक्वं य:य: पिसका धका थ:गु शरीर पर्यंत तोता वनी फुक्क त्याग याना तोता वसेंलि फुक्क दानयाना वन धंथें हे जुल तर व त्याग याना तोता वनागुया छु हे पुण्य फल काये दंगु मखु ॥ ॥ थुकिया पुण्य फल कायेगुया सत्ता जा गुगु संपत्ति जमा यायेत गुलित अन्याय अकिर्त्ति पाप कर्म याना कमाये याना हंगु खः उकिया पाप जक असंख्य कल्प तक्कं अबिची आदि नर्कस भोगया वने माली ॥ ॥ थुगु हे रूपं कोटान् कोटि जन्म कंवय धुंकल छगू छगू जन्म पत्ति छगू छगू संपत्ति काये म्हृचाये कला अथबा भा:त थ:गु शरीर पर्यंत पर्यंतं हे वां छोया दान यायें थेंहे त्याग याना: तोता तोता वल अथे असंख्य दान याये थेंहे सबं त्याग याना वलनं छुंहे फल मदेक त्याग याना तोता वये फुंपि थ्व मनुष्य गणपिनिगु चित्त यात धंदे थमित त:धंपि दाता धायेमा: छु फल मदेकनं जन्म जन्मयागु संपत्तिनं दान याना वे फुंपि थंपि छखें बुद्धया सिनं दातापि धका धाये ज्यू ॥ ॥ बुद्ध जा जन्म जन्म पत्तियागु सपत्ति काये म्हृचाये कला थ:गु शरीर पर्यंत पर्यंतं हे पर उपकारया कारणे दान याना दक्व

संपत्तियां प्ःय हिला थःगु कर्म रूपी सेपे तया लिसे लिसे हे ज्वना बिज्यात उकिं भगबान् जा तःच्वकं हे नुगःस्योः छुंहे संपत्ति मनुष्यतसेथें सितिं वां छोया बिज्यायीम्ह मखु थुगु प्रकारं भगबानं दान याना बिज्याःगु सीके थ्वीके माल ॥ ॥

हानं दान यानाः क्षणमात्रं हे सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणयो पद तक्कनं लायीगुदु । थुगु दान यायेगु गथे धाःसा दान याःम्हनं मदु दान बियागु बस्तुनं मदु दान काःम्हनं मदु थुजोगु दानं दानपारमितानं पूर्ण जुया अनुत्तार सम्यक्सम्बुद्धया पदस क्षणमात्रं हे थ्यनी थ्व गथे धाःसा–

थःगु आत्मा यात आत्मो धैम्ह हें मदेका निर आत्मा नैरात्मा यानाः सर्ब त्याग यायेगु जि जिगु धायीम्ह आत्मा हे मदेका छ्वेगु जि जिगु धायीम्ह आत्मा हे मदुसेंलि जि जिगु शरीर धका धायीम्ह समेतं मत शरीर हे त्यागयात शरीर हे त्याग याये धुसेंलि हानं शरीरं जिगु जिगु धका धयेपुना तैगु संसारया पदार्थ धैगु दक्वं सर्ब हे त्यागयागु जुयो थुगु यातहे तःधंगु दान छको मात्र छुंहे दानयागु बस्तु दान मयासे थुजोगु दानं अनुत्तार सम्यक्सम्बुद्धया

पदस तवकं थ्यनीगु धका धंतल । ज्ञानी महा पुरुष गण पिसं थुगु प्रकारया दान यानाः सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाण पदस थ्यंकः वनी ॥

ह्याँन धन द्रब्य इत्यादि दान यायेगु धंगुनं गुजोंपित दान यानाया आपालं फल लायी धाःसा गुम्ह बोधिसत्व महा सत्व तथागतया पद लाये धुंकूपि बज्र ज्ञानं पूर्णपि वज्राचार्य गणपिं सदां सत्व प्राणि गणपित उद्धार, उपकार यायेगुया शिक्षा दिक्षा जक बिया सत्व उद्धार यायेगु जक हे कर्म याना च्वना बिज्योंपिं थुजोपिं महा पुरुष गणपित पंजरा ज्वलं मुलू सुका पर्यंतं छुतवक माःगु खः वोस्पोल पित माःगु तवक दान यानागु फल (असम अप्रमेय) थुलि तच्वोगु पुण्य हे मदु असंख्य अनंन्त थुलित उलित धंगु संख्या हे याये फुगु मखु धका आपालं शास्त्रे धंवन ॥ थथे सत्व उद्धार यायेगु चर्या कर्म याना मच्वंपिसं जिनं दान काये धका करपिनिगु दाता गणपिनिगु अन्न धन द्रब्य इत्यादि दान जक कया नं जुल धाःसा गुगु दान कया नं जुयेया सिनं बरूकि नयागु बजिनःसा पचे याये फं अथे दान कया दाता यात फलबी मफयेकं गुगु दान कया नयागु बस्तु पचेयाना नये फं मखु ॥ अर्थात् दान

कायोम्ह जि दान कायें जोग्यम्ह ज्वीधुंकल धँगु धका भूल् मज्वीक पुण्य थ्वीके फयेमाः जितः दानयागुलि दातायातनं थुग असंख्य संख्या हे यायें मफुगु पुण्य लायी धका सीके खंके फयेमाः थथेयानिंति दान यायेतनं दान पात्र स्वया दान यायेमाः ॥ ॥

हानं छुं दुःख दरिद्रपिंतनं दान यायेमाः तर अमित दान यायेत व दुःखी दरिद्र चान्दाल पापि धैपिसं भिंगु ज्या भिंगु कर्म याना च्वनी मखु अमिगु मभिंगु कर्म यानो च्वंगु कर्म समेतं तोतका थःगु थासे हे तया भिंगु कर्मया ज्या याकेगु यायेंमाः । यदि न्हि न्हि मभिंगु चाण्डालया कर्म र्कापिनिगु ज्यान कया खुं लुचा ज्यानमारा जुया च्वं पिंत अमिगु मखुगु कर्म याना च्वंगु यात मयाकेगु याये मफयेकं नयेगु तीगु इत्यादिं उजोपिंत दान याना अमित पालन पोसन याना च्वन धाःसा व चाण्डाल तेत साहित बिया च्वंम्ह जुयी अथेयानिंति अमिसं याक्व पापयानं छुं छगू भाग व दान याना नकातःम्ह दाता यातनं लाःवयी गुम्ह संसार यात दुःख पीर बीम्ह सित सहयोग मदत याःगुया कारणं धँगु जुयी दान यायेतनं थुजोगु बिचार याना दान यायेमाःगु जुया च्वन ॥ दानपारमिता धँगुनं

निर्बिकल्प समाधि हे जक संपूर्ण पूर्ण जुयी ।।　　५८

थनंलि शीलपारमिता ।–(शीलं ख्वनंगु)

राग द्वेष मोह दश अकुशल पाप यायेगु इत्यादि अनेक मभिंगु कर्म यायेगु तोतेगु यात शीलपारमिताया चर्या यायेगु धायी । थ्व गथे धाःसा ।–

न्हापां संसार धैगु छुंहे मदुगु दक्व शून्य जुया च्वंगुली संसार यागु सुख भोग छको याये धका कल्पना याना संसार देकेगु हेतु याना संसारया सुखया तृष्णा यागु राग गुयाये अबिद्या–अज्ञान यात राग धका धायी ।

थ्व रागं जि जिमि जहान परिवार जिगु क्षें जिगु बुं जिगु धन संपत्ति धैगु देकै । अनंलि थःत थः जहान परिवार पित थः खलःपित जीके २ छ्किके २ धका धर्म अधर्म न्याः अंन्या धैगुनं छुं पर्भा मतसे अनेक प्रकारया मनया कल्पनां अनेक प्रकारया तृष्णां लोभ लालच याना अनेक प्रकारं थःत थःपित जीके छ्किके धका तृष्णा यायेगु यात राग धका धायी ।।　　।।

अनंलि राग उत्पत्ति जुसेलि ह्यानं उकिया नाप नापं द्वेष

उत्पत्ति जुयो द्वेष धंगु गथे धाःसा । थ्व मोपिं थ्व कपि थपि जित स्यंकंपिं थपिं जितः मयःपिं धका द्वेष भाव याना मयःपिंके अनेक छल कपट याना थके याना कया यःपिं थः परिवारपित पोसे यायेगु थथे यः मयः यायेगु यात द्वेष धका धायो ।

ह्यानं थ्व नापं मोह धंगुनं वयो मोह धंगु गथे धाःसा गुगु मनुष्य जन्मे बोधि ज्ञान साधन यायेमाःगु अनेक अनेक मजिमगाःगु ज्याखँ याये माःगुया सत्ता नेगु त्वनेगु रस रंग यायेगु मे ह्यालेगु प्याखँ स्वेगु प्याखं हुयेगु इत्यादिस भुले जुया च्वनेगु यात मोह धका धायो ॥ ॥

थ्व राग द्वेस मोह धंगु स्वंगू देव कथंथें थुकिं दश अकुशल कर्म धंगु संसारया थिति दत्तलें हे प्राणिपिसं छुते यानां छुते हे याये मफंगु संसारया दुःख रूपी सभुद्रे थुतुथुना तंगु गुगु संसारें दक्कसिवें ग्यानापुगु दश अकुशल कर्म धंगु झिगू १० पाप कर्म याकंगु जुया च्वन ॥ ॥ थ्व झिगू पाप छुछु धाःसा ।–

कायकं त्रिविधंपापं बाचिकंच चतुर्विधं ॥
मानसं त्रिप्रकारंच दशंतेऽकुशलास्मृता ॥ ॥

काय–शरीरं यायेगु पाप स्वता (प्राणाति पाप १ अदत्ता दान २ काम मिथ्या ३) बचनं यायेगु पाप प्यता (मृषा बाद १ पिशून २ पारुष्य ३ भिन्न भाप ४) हानं मनं यायेगु पाप स्वता (अभिध्या १ व्यापाद २ मिथ्या दृष्टि ३) थ्व झिगू १० पाप यात दश अकुशल–तच्चकं मभिगु अबीचि आदि नरके क्वफायीगु धका धैतल ॥

१) थनंलि रागं हिंसा यायेगु प्राणातिपात

गुम्ह प्राणिया शरीरे दुःख कष्ट ज्वोगुया छुंहे पर्भामतसे निर्दयी जुया प्राणिया शरीर यामु लाः दोः क्षेंगू सं न्यकु लुसि आदि प्राणि पिनिगु म्हे च्वंगु पदार्थया लोभ तृष्णा यानाः शरीर बचन मनं नं किंचित् मात्र हें दया करूणा मतसे गुगु थःगु इच्छा पूर्ण यायेगु या निमित्तस प्राणिपि स्यायेगु यात रागं हिंसा यायेगु धायी ।

हानं द्वेष हिंसा यायेगु प्राणातिपात ।

प्राणि नर्णापित थ्व जि सत्रु थ्व जितः स्यकः वंम्ह थ्व न्यायेयःम्ह थ्व च्वेयःम्ह थ्व जित स्यायेयःम्ह थ्व जित यहेमयःम्ह धका इत्यादि शत्रु भाव द्वेष भाव याना निर्दयी

जुया शरीर बचन मनं किंचित् मात्र हे करूणा मतसे स्यायेगु यात द्वेषं हिंसा यायेगु धायी ।

हानं मोहं हिंसा यायेगु प्राणातिपात ।

सुं मेपिसं मे फै दुगु हें इत्यादि पशु पंक्षित स्याना च्वंगु पाला च्वंगु कयेकाच्वंगु इत्यादिं खनाः थःनं अमिगु सरहले वना जिन स्यायेफु जिनं पालेफु जिनं कयेकेफु धका इत्यादिं धया पर प्राणिया ज्यू यात पर्भा हे मतसे निर्दयी जुया शरीर बचन .मनं किंचित् मात्र हे करूणा मतसे लहर यानाः माःसां म्वाःसां स्याः जुयीगु यात मोहं हिंसा यायेगु धायी ॥ ॥

(२) अदत्तादान ।--

अदत्तादान धैगु करपिनिगु धन संपत्ति लोभतया अनेक जत्न याना खया कायेगु । हानं मभिगु बस्तु यात भिगु धका मिखा छलेयाना भतीचा जक मू वंगु बस्तुयां आपा दां कायेगु हानं तौले पाका अन्या याना कायेगु । ल्याखे पाका ल्याः दोंका कायेगु । हानं जि मालिक जिनाय जि गांया जुजु जि देशया जुजु धका ततःधंपिनिगु आज्ञा धका

गरीब निर्धातिगु धन जबरजस्ति कायेम् । न्याय निति पूर्वक मयासे अनेक प्रकारया अन्याय अकिति याना कायेगु थुगु प्रकारं कर पिनिगु धन कायेगु थथे यायेगु यात अदत्ता दान धका धायी ।

हानं (अदत्ता दानेनं दरिद्रभावं) ख्वीगु हेका: अनेक छल कपट याना थ:त धन देकेग कर्म यायेगुलि संसारया थिति दत्तलें हे दु:खी दरिद्र ज्वीगु कारण छ्या निति धा:सा-थुगु जन्मेनं थव मनु खुं थक् लुचा धाये धुनेव व मनु न्हुधावं हे ज्या इलम स:म्ह त:धंम्ह जूसानं उम्हसित सुनानं हे पत्यार मदया सुनानं हे पत्यार मयाना: थुगु जन्मेनं तच्वोकं हे दु:ख कष्टं जीवन बितेयाना सिना वनी खुया हेका छल कपत याना: जंमा याना तेगु धनछुं दुसानं सीव दक्वं वां छ्वया तोता वनी । अनंलि सिना वना: गुगु खुया हेका छल कपट याना: दां कमाये यानागुया पाप भोग पापं पाप पापं पाप जुया व पाप बन्ह जुया ववं असंख्य कल्प तक्कनं संसारे असंख्य हे दु:ख कष्ट नया भोग या:वनेमाली ॥ ॥

३) काम मिथ्या ।–

काम मिथ्या धँगु मिजंते थः स्त्री बेगर मेंपिनि मिस्ते नाप भुले ज्वीगु मिस्ते जूसानं थःपुरुष बेगर मेंपिं मिजंते नाप भुलें ज्वीगु हानं थःहे स्त्री पुरुष जूसां देवस्थाने अनुचित स्थाने कामया रस रंग यायेगु। थुजोगु कर्मयात मिथ्या धका धायी ॥ ॥ थ्व स्वंगू पाप यात काय शरीरं यायेगु पाप धका यायी ॥

४) मृषाबाद

मृषाबाद धँगु म्हुतुं यायेगु पाप गथे धाःसा खःसां मखु धका । मखुसां खः धका सत्य असत्य धँगु छुं पर्भा मतसे लाख् लाख् पाफयेकेगु । स्वूसानं मस्यू धायेगु । मस्यू मसःसां सःधायेगु अनेक ज्याखें नं झूठ खँ ल्हायेगु यात मृषाबाद धका यायी ।

५) पिशुन ।-

पिशुन धँगु चुकरी यायेगु कपिन्त छुले यायेगु छम्हसित छगू छम्हसित छगू चुकरी यानाः छुले यानाः ल्वाका थमं तामासा स्वया चवनेगु थथे चुकरी यायेगु छुले यायेगु यात पिशुन धका धायी ।

६) पारुष्य ।–

पारूष्य 'धैगु करा बचन ल्हायेगु तच्वक तंकिया कर पित मर्मदिवक बोवीगु मभिगु म्हुतु ज्वीगु थथे म्हुतु ल्हायेगु यात पारूष्य धका धायो ॥

७) भिन्नभाष ।-

भिन्नभाष धैगु जाःपिं फायाबीगु मनत चिरे ज्वीगु खं ल्हायेगु गुरू शिष्य मिलें जुया च्वंपि दाजु किजा मिले जुया च्वंपिं इष्ट मित्र मिले जुया च्वंपि निम्ह तेपु मिले जुया च्वंपि थथे मिले जुया च्वंपित छम्हसित छता छम्ह सित छता खँ ल्हाना अर्थात् छंत फलनाम्हस्यां थथे थथे धाल धका खःगु मखुगु खँ ल्हानाः ल्वाका मन् चिरे ज्वीका जापिं फायाबीगु थुजोगु कर्म यायेगु यात भिन्नभाष धका धायो ॥ ॥ थ्व प्यता बाक म्हुतुं यायेगु पाप धका धायो।

८) अभिध्या ।- (चित्तं यायेगु पाप)

अभिध्या धैगु करपिनिगु धन दौलत खनाः सहयाये मजोगु वैगु धन छु याना काये धका करपिनिगु धन थःत लाकेगु जतन याना च्वनेगु थुजोगु चित्त ज्वीगु यात अभिध्या धका धायो ।

९) ब्यापाद ।–

ब्यापाद धँगु, करपिं तःमि जूगु ज्यूगु खना सहयाये मफया वया स्यना नाश जुया फुना वंसां ज्यू धका मनं चित्तेयाना च्वनेगु अर्थात् वया स्यना नाश जुया वनेमा धका मनं सरा बिया च्वनेगु ।। थुजोगु चित्त जुयीगु यात ब्यापाद धका धायी ।

१०) मिथ्या दृष्टि ।–

मिथ्या दृष्टि धँगु परलोक धँगुनं मदु स्वर्ग नरक धँगुनं मदु धका सत् ज्ञानया चर्या फुक्क तोता थ्वनं मखु वनं मख धका ज्वीगु हानं धर्म धँगुं मदु पाप धँगुं मदु द्यो धँम्हं मदु पाप कर्म यानागुया लिपा भोग यावनेमाः धँगुनं मदु धका नास्तिक जुया नास्तिकया मत कया ज्वीगु थुजोगु चित्त जुयीगु यात मिथ्या दृष्टि धका धायी थ्व स्वता पापया चित्तं यायेगु पाप धका धायी ।। ।।
थुलि दश अकुशल पाप धँगु झिगू पाप तच्वोकं मभिगु पाप जुल थुलि पापं असंख्य पाप याका संसार समुद्रे असंख्य कल्प तक्क क्वफाना तयीगु जुया च्वन ।। ।।

थर्नाल पंच शील ।।

१) अहमित्थंनामा याबज्जीवं प्राणातिपातात् वैरमण शिक्षापदं समादियामि ।

२) अहमित्थंपामा याबज्जीबं अदत्तादानात् बैरमण शिक्षा पदं समादियामि ।। ।।

३) अहमित्थंनामा याबज्जीबं काममिथ्याचारात् वैरमणं शिक्षापदं समादियामि ।। ।।

४) अहमित्थंनामा याबज्जीबं मृषाबादात् बैरमणं शिक्षापदं समादियामि ।। ।।

५) अहमित्थंनामा याबज्जीबं सुरामैरेयमद्यप्रमाद स्थानात् बैरमणं शिक्षापदं समादियामि ।। ।।

१) जि थुगु नां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तले प्राणि हिंसा यायेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं काये ।। ।।

२) जि थुगु नां जुयो च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें करपिनिगु धन मबियेकं कायेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं काये ।।

३) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें परस्त्री गमन

यायेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं काय ।।   ।।

४) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें मखुगु खँ ल्हायेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं काये ।।   ।।

५) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें अयेला थों काये यःगु बेहोस् ज्वीगु नेंगु तोनेंगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं काये ।।   ।।

थनंलि उपोषध अष्ट शील

१) अहमित्थंनामा याबज्जीबं प्राणातिपातात् बैरमणं शिक्षापदं समादियामि ।।   ।।

२) अहमित्थंनामा याबज्जीबं अदत्तादानात् बैरमणं शिक्षा पदं समादियामि ।।   ।।

३) अहमित्थंनामा याबज्जीबं काम मिथ्याचारात् बैरमण शिक्षापनं समाद्दियामि ।।   ।।

अहमित्थंनामा याबज्जीबं मृषाबादात् बैरमणं शिक्षापदं समादियामि ।।   ।।

५) अहमित्थंनामा याबज्जीबं सुरामेरेयमद्य प्रमाद स्थानात्

बैरमणं शिक्षापदं समादियामि ॥ ।

६) अहमित्थंनामा याबज्जीवंनृत्य गीतमाल्यावर्णक भूषण महोत्सबात् बैरमणं शिक्षापदं समादियामि ॥ ॥

७) अहमित्थंनामा याबज्जीवं उच्चशय्या महासय्यासनात् बैरमणं शिक्षापदं समादियामि ॥ ॥

८) अहमित्थंनामा याबज्जीवं अकाल भोजनात् वैरमणं शिक्षापदं समादियामि ॥ ॥

अर्थ भाषा ॥

१) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें प्राणि हिंसा यायेगु मन मवनीगु शिक्षा तद बांलाकं काये ॥ ॥

२) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें करपिनिगु धन मबियेकं कायेगु मन मवनीगु शिक्ष पद बांलाकं काये ॥

३) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें परस्त्री गमन यायेगु मन मवनीगु शिक्षा पद बांलाकं काये ॥ ॥

४) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें मखुगु खं ल्हायेगु मन मवनीगु शिक्षा पद बांलाकं काये ॥ ॥

५) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें अयेला थों कायेयःगु बेहोस् ज्वीगु नेगु तोनेंगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं कायें ॥ ॥

६) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें प्याखँ ह्वीगु मे हालेगु स्वांमा: क्वखायेगु नस्वागु बस्तुकं म्हे ब्वीगु तिसां तीगु तच्वोगु उत्सब यायेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं काय ॥ ॥

७) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें तत: जा:गु बांबां ला:गु लासास देनेगु मन मवनीगु शिक्षा पद बांलाकं काये ॥ ॥

८) जि थुगुनां जुयो च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें अकाल भोजन यायेगु (निभा: बीव अकाल भोजन धायी) मन मवनीगु शिक्ष पद बांलाकं काये ॥ ॥

थनंलि दश शील ॥

१) अहमित्थंनामा याबज्जीबं प्राणातिपातात् बेरमणं शिक्षापदं समादियामि ॥ ॥

२) अहमित्थंनामा यावज्जीवं अदत्तादानात् वेरमणं शिक्षा पदं समादियामि ॥ ॥

३) अहमित्थंनामा यावज्जीवं अब्रम्हचर्य वेरमण शिक्षापदं समादियामि ॥ ॥

४) अहमित्थंनामा यावज्जीवं मृषाबादात् बेरमणं शिक्षापदं समादियामि ॥ ॥

५) अहमित्थंनामा यावज्जीवं सुरामैरेयमद्य प्रमाद स्थानात् बैरमणं शिक्षापदं समादियामि ॥ ॥

६) अहमित्थंनामा यावज्जीवं उच्चशयन महासयन बैरमणं शिक्षापदं समादियामि ॥ ॥

७) अहमित्थंनामा यावज्जीवं नृत्य गीत बद्य बैरमणं शिक्षा पदं समादियामि ॥ ॥

८) अहमित्थंनामा यावज्जीवं माला गन्ध बिलेपन बैरमणं शिक्षापदं समादियामि ॥ ॥

९) अहमित्थंनामा यावज्जीवं अकाल भोजन बैरमणं शिक्षा पदं समादियामि ॥ ॥

१०) अहमित्थंपामा यावज्जीवं जात रूप रजत ग्रहण वेर मणं शिक्षापदं समादियामि ॥ ॥

थुगुया अर्थ

१) जि थुगु नां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तले प्राणि हिंसा यायेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं काये ॥ ॥

२) जि थुगु नां जुयो च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें करपिनिगु धन मबियेकं कायेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं काये ॥

३) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें मखुगु ब्रम्ह चर्या यायेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं काये ॥ ॥

४) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें मखुगु खँ ल्हायेगु मन मवनीगु शिक्षा पद बांलाकं काये ॥ ॥

५) जि थुगुनां जया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें अयेला थों काये यःगु बेहोस् ज्वीक नेगु तोनेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं काये ॥ ॥

६) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें ततः जाःगु

बांबां ला:गु लासास देनेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं कायें ।।   ।।

७) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें प्याखँ म्वेगु प्याखँ ह्वीगु मे हालेगु बाजं थायेगु यायेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं कायें ।।   ।।

८) जि थुगुनां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें स्वांमा: क्वखायेगु नस्वागु बस्तुकं म्हे ब्वीगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं कायें ।।   ।।

९) जि थुगुनां जुयां च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें अकाल भोजन यायेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं कायें ।।   ।।

१०) जि थुगु नां जुया च्वनाम्हं जिगु ज्यू दत्तलें लुं वह कायेगु थियेगु मन मवनीगु शिक्षापद बांलाकं कायें ।।

थुलि शीलपारमितायां शीलया मुख्य२गु मात्र शीलपारमिता धैगुनं निर्बिकल्प समाधि हे जक संपूर्ण पूर्ण जुयी ।। ५५

थनंलि क्षान्तिपारमिता (सह यायेगु)

श्री बुद्ध भगवान यात न्ह्यःम्ह सिनं स्याः वोसां पाः वोसां हे व स्याः वोम्हसित पाः वोम्ह सित किंचित मात्र

हे थ्व सत्रु धका द्वेष भाव तया बिज्यायो मखु । थ्व न उम्ह सित हे संतुं तच्वोगु करूणा तया बिज्याना च्वनी। अथे छुया र्निति याना बिज्यागु धाःसा ।–

संसारे प्राणि गणपिनिगु चित्तो चित्त स्वरूप हे जुया दुब्यू वंम्ह देब मनुष्य दैत्य इत्यादि दक्व प्राणि गणपिनि हे तच्वोम्ह सत्रु जुया च्वंम्ह सर्प छम्ह शत्रु दु । गुम्ह शत्रु सर्प चित्तो दुबित धायेव थ्व सर्प संसारया र्थिति दत्तलें हे कोटान् कोटि कल्प तक्कं हे छुते याये मफगु बिषं न्याना बिष थाका बियी । गुगु बिषं याना असंख्य कल्प तक्कं हे संसार रूपी दुःखया समुद्रे ववफाना बियी थथेया र्निति थुगु अनमोलगु मनुष्य जन्म लाःगु बखते गुम्ह सर्प बांलाकं म्हसाके माःगु कारण जुया च्वन थ्व सर्प छम्ह म्हसीका थ्व सर्प छम्ह सित त्याके फये मात्रं हे सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लायी ।

श्री भगबान् बुद्ध शाक्यमुनि प्रभृति दक्व तथागत गणपिं दक्व सिद्ध महा पुरूष गणपिसं थ्वहे सर्प छम्ह सित त्याकाः सम्यक्सम्बुद्धया पद लाना बिज्यात । थ्व सर्प धयां धाथे रूप दुम्ह सर्प मखु थ्व प्राणिपिंके दुब्यू वंम्ह सर्प गुजोम्ह धाःसा ।–

वृद्धया श्लोक ।–

तृष्णा जिह्व मसद् बिकल्प शिरस प्रद्वेषचंचत्फण काम क्रोध बिष बितर्क दशनं राग प्रचण्डे क्षणम् ।। मोहाम्यं स्व शरीर कोटरशयं चितोरगंदारूण प्रज्ञा मन्त्र वलेन यः शमितबान् बुद्धायतस्मै नमः ।। ।।

तृष्णा लोभ यायेगुया मे जुया च्वंम्ह । असत् खं ल्हा येगु संखा दोमन यायीगुया छ्वों जुया च्वंम्ह । थ्वनं शत्रु वनं शत्रु धका द्वेष भाब यायीगुया चंचल्गु फणा जुया च्वंम्ह । त्यो मत्यो धंगु हे मदेक न्हचाम्ह सिर्के कामया तृष्णा यायीगु हानं छुं भतिचा चित्त बुझे मज्वीव तुरंत भयंकरगु क्रोध पिकायीगु आदिया बिष पिकया न्यायीम्ह जुया च्वम्ह राग ईख यायेगु दागा तयेगु यायेगुया मिखा जुया च्वंम्ह । याये माःगु गुगु बोधि ज्ञानया चर्या यायेगु तोता म्वाः म्वाःगु ज्याये लगे जयीगुया मोहया ख्वा जुया च्वंम्ह । दुने फुक्क फसुर्ल जुया थाये थासे होहो प्वाः प्वाः दैच्वंगु जीर्णगु छुंहे बमलागु तमागु सिमार्थे जाःगु शरीर जुया च्वंम्ह प्रज्ञापारमिताया प्रज्ञाया बलं मन्त्रया बलं त्याका बिज्याना च्वंम्ह थथिम्ह बुद्ध यात नमस्कार ।

थुगु हे प्रकारं शत्रु धैम्ह थुजोम्ह सित धायी धका आपालं ग्रंथे धैतःगु दु ।।

अर्थात् थुकिया मुख्य भाव गथे धाःसा ।–

फट् किरयागु थामे ल्यूने ह्याउं वाउं म्हासु हाकु गुगु रंगया तह तक्कर च्वनी फट् किरथांया रगनं उगु हे जुया वनी । थ्वथें चित्त धैम्हनं सत् ज्ञानया तक्कर अर्थात् भिंपि सत् संग जूसा चित्तनं सत् ज्ञानया हे स्वरूप जुया थाहां वनं कथंथें अनुत्तर सम्यक्सम्बुद्धया पद तक्कं लाना वनी । हानं असतम्ह थुम्ह सर्पया तक्कर च्वंसा अर्थात् मभिं पिनिगु संगत जुल धाःसा चित्तनं मभिंम्ह गुम्ह सर्पया स्वरूपम्ह हे जुया असंख्य कल्प तक्कं गुगु संसारया भय करगु दुःख रूपी समुद्रया भोग यावने माली । थुम्ह संसार दक्व प्राणि गणपिनिनं शत्रु गुम्ह सर्प दुबिना च्वंगु चित्त जुया च्वंम्ह मनुष्यया स्वभाव गथे ज्वी धाःसा ।–

गुम्ह मनुष्यया स्वभाव थःत जीके थःत कतिलाके कर पिनिगु छुं भिंगु बांलागु छुगू बस्तु खंसानं गथे यानाः थःत काये गथे यानाः थःत लाके धंगु जक लोभ लालच

तृष्णा यायीगु गुम्ह सिया स्वभाव जयां थम्ह मनूया याके थन्योगु लोभ लालच तृष्णाया स्वभाव रूपी हे व सर्पया मे चलु चुलु लुया हःगु धका धायी मे ध्यां धार्थे सर्पया मे खने दैगु मखु । हानं तुरंत तुरंत खःगुयानं मखु मखुगुयानं खः धका लाख् लाख् पाफयेका झूठ खँ ल्हायीगु हानं करपिनि छुं ज्यूगु भिंगु स्वेमफया करपिनिगु मन ल्वाक बक याना बीगु छले यायेगु थुजोगु स्वभाव गुम्ह सिया जुयी थुजोगु स्वभाव रूपी हे सर्पया छ्यों खने दुगु धायी छ्यो धयां धार्थे छ्यों खने दैगु मखु । हानं गुम्ह सिया किंचित चिकिचा धंगु खँ छगू लीनं तंपिकया शत्रु धका अनेक दोष तया द्वेष भाब यायीगु स्वभाव जुयी थुजोगु स्वभाव रूपी हे उम्ह सर्पया चंचल जुया च्वंगु फंणा खनेंदुगु धायी फंणा धयां धार्थे फंणा खने दैगु मखु । हानं गुम्ह सिया स्वभाव धर्म अधर्म त्यो मत्यो धंगु छुंहे बिचार मयासे न्ह्योने लाःपि नाप न्ह्योनें लाःलाथे काम रागे भूले ज्वीगु । हानं तच्वकं तंदुम्ह तच्वोम्ह क्रोधीया स्व भावम्ह जुयी थुगु काम राग व क्रोधीया स्वभाव रूपी हे उम्ह सर्प धसेयाना न्यायीगु धायी न्यायीगु धयां धार्थे सर्प न्यायीगु मखु । हानं गुम्ह सिया चित्त ईख यायेगु

दागो तयेगु थ्वंत थथे याये वैत अथे याये धंगु राग याना च्वनेगु स्वभाव गुम्ह सीके दयी थुजोगु स्वभाव रूपी हे सर्पया मिखा खने दुगु धायी मिखा धयां धाथें मिखा खने दैगु मखु । हानं गुम्ह मन्हु थुगु अनमोलगु मनुष्य जन्म गगु अनुत्तर सम्यक्सम्बोधि ज्ञान लाना वनें मा:गु गुगु ज्ञान गुणया चर्या यायेगु दक्व तोता: बिषये व्यवहारया परि पंचनास भुले जुया मोह जुया च्वनी थथे मोह ज्वीगु स्वभाव रूपी हे व सर्पया ख्वा: खनें दुगु धायी ख्वा: धयां धाथें ख्वा: खने दैगु मखु । हानं दुने फुक्कं फुसुलु जुया थाये थासे ह्वो ह्वो प्वा: प्वा: दैच्वंगु जीर्णगु छुंहे बम ला:गु तमागु सिमाथें जा:गु शरीर जुया च्वंम्ह अर्थात् ज्ञानया दृष्टि छको जक स्वये मात्रं तुरंतं क्वोदया वनीगु सिमाथें जा:गु शरीर जुया च्वम्ह । थ्व फुक्कं अंगं थ्व फुक्वया स्वभावं संयुक्त जुया च्वंम्ह मनुष्य यात थ्व हे सर्पया स्वरूप ज्वी धुंकुम्ह मनुष्य धका धायी ।

थथे्या निति तत:र्धापि बोधिसत्व महासत्व ज्ञानी महा पुरूष सिद्धा गणपिसं संसारे शत्रु धेम्ह थ्व हे सर्प छम्ह मात्र खना च्वनी ।। ।। प्राणि गणपिके दुबिना दक्व प्राणि गर्णापित दु:ख पीर ब्यू वैम्ह शत्रु थ्व हे छम्ह मात्र ख:

संसारे धुं भालु किसि सर्प इत्यादि मनुष्य गणपिनं नैंपि थपिनं शत्रु मखु छाये धाःसा व धुं भालु किसि सर्प इत्यादि उजोपिं प्राणि गणपिनिगु ला हि नैंपि जन्तत जुया जन्म काःवने माःगुनं मनुष्य जन्मे अमिगु चित्तो थ्वहे सर्प दुब्यू वोगु होस् मदया थ्व शत्रुयागु संगत्या बसे लाना अनेक पाप कर्म याःगुलि अथे वन जन्तु इत्यादि जुया जन्म काः वने माःगु खः। आखिर जा जल जन्तु थल जन्तु वन जन्त आकाशं बोया ज्वोपिं आकाश चारी इत्यादित दक्वनं मनुष्य जन्मे थ्वहे शत्रु यागु सगतं याना: अथे उजोगु पशु पंक्षि इत्यादि योनिस जन्म काःवने माःगु खः। थथेया निंतिं थ्व पशु पक्षि तसेंनं गुजो गुजोगु दुःख कष्ट नं चवन धका थमि उपरेनं करूणा तयेगु सिवाय थमितनं शत्रु भोब यायेगुया थाये हे मदु गथे शत्रु भाब यायेगु जुयी प्राणि धैंपि दक्व झी मां बौ काये म्ह्याये जहान परिवार धका खः।

थथेया निंतिं ज्ञानी महा पुरूष गणपिसं संसारे शत्रु स्वरूप जुया च्वंपिं प्राणि गणपिं छको जिमित केना ब्यू धका धायी संसारे शत्रु स्वरूपपिं धैंपि सुंहे दुगु मखु संसारे थ्वहे राग द्वेष मोह इत्यादिया रूप जुया च्वंम्ह

गुम्ह सर्पं छम्ह सिवाय थ्व शत्रु व शत्रु धायेपिं प्राणिपिं सुंहे दुगु मखु सत्व प्राणि गर्णापं जो छम्ह छम्ह दत्तलें हे बुद्ध ज्वीफुपिं खः थ्व प्राणि गर्णापं दक्वं ऋीहें मां बौ कायें म्ह्यायें ऋीहे जहान परिवार खः थर्पि गणया शत्रु जुयी । शत्रु जा थ्व झी जहान परिवार जुया च्वंपिं प्राणि गर्णापंकें दुबिना वेम्ह सर्पं छम्ह जक हे खः ।

थथेया र्निति शत्रु यात बोला स्वाये धँगु व शत्रुम्ह सर्पं यात लाक्क बोला स्वये फुसा ज्यू न्ह्चोने वोम्ह थः जहान परिवार स्वरूपम्ह प्राणि यात बोला स्वायेगु धँगु न्याये मिले मजू ऋीत दुःख पीर ब्यू वोम्ह गुम्ह दुबिना वोम्ह शत्रु छम्ह बोला स्वायेगु थः मां बौ स्वरूपम्ह प्राणि गुम्ह मखुम्ह सित लाः वनीगु जया च्वन । थथेया र्निति ततःर्धापं बोधिसत्व महासत्व ज्ञानी महा पूरूष गण पिस न्ह्याम्ह सिनं न्ह्याग्ु हे याःवसां सह याना च्वना बिजयायीगु जुया च्वन । शत्रु गुम्ह मेम्ह हे झीसं बोला स्वयेगु थः मां बौ स्वरूर्पापं प्राणि गर्णापंत लायीगु जुया च्वन थ्व न्याये मिलें मजू ॥

गुम्ह शत्रु ल्हाः तुति इत्यादि दया छुं रूप दुम्हं 'मखु

थथेया निंति थुम्ह शत्रु यात चोगु कुनेगु दायेगु म्यायेगु पालेगु छुं यायेँ छिम्हनं मखु गुम्ह सित बोला स्वायेगु धंगु हे थ्व दुबिना च्वंम्ह मनुष्य यात वंगु चित्त विचार याना बिस्तारं ज्ञानया शिक्षा कना वंगु चित्तो दुबिना च्वंम्ह शत्रु यात पितिके बियेगु थ्वहे शत्रु यात बोला स्वायेगु जुयी ।

अनेक देश देशे गां गामे नगर नगरे ततःचोगु उपद्र याना संग्राम (लडाई) इत्यादि याका सकल प्राणि गण पित तचोगु दुःख पीर याकंम्हनं थ्वहे शत्रु जुया च्वन थथेया निंति गुम्ह भगवान् बुद्ध देश देश गां गां नगर नगर चाहिला गुम्ह शत्रुं गन गन दुःख पीर बिया च्वन अन अन तवकं वोस्पोल बिजयाना गुम्ह सित तःधंम्ह शत्रु खना अनेक धर्म चक्र प्रबर्त्तन याना ज्ञान प्रकाश दाना: गुगु ज्ञानया शस्त्र अस्त्र प्रहार याना: स्याना बिस्यूके छोया संसारया प्राणि गणपित सुख आनन्दि यायेगु याना बिजयाना च्वन ॥

थथेया निंति न्ह्याम्हसिनं न्ह्याःगु यावोसां सह यायेमाः सह यायेमाः धका जक धयां थुजोगु तत्व ज्ञान मसीकं

सह यायेे फँमखु थथेंया निंति दुब्यू वंम्ह शत्रु म्हसीके मा:गु मूलगु कारण जुया च्वन ॥ थ्व क्षान्तिपारमिता धँगुनं निर्विकल्प समाधि हे जक संपूर्ण पूर्ण जुयी ॥ ५६

थनंलि वीर्यपारमिता ।– (न्हयागु ज्यां याये फयेकेगु)

वीर्यपारमिता धँगु गथे धा:सा । थ्व शरीर धँगु गथे सुं पशु पंक्षि स्याना नैंपि मनुष्य गणपिसं स्याये मत्यो तल्ले लहिना तयी स्याये त्येव व लहिना तैम्ह पशुयात स्यायी । वथें ऋीतनं जमराजं लहिना तल समय बेला ज्वीव तुरंतं जमदूतत छोया हया कायेकें हया मरण याना बियी । थथेंया निंति जमराजां कायेके महनि तक्कथा भित्रे थ्व किंचित् काल म्वाना च्वनागु बखते संसारया सत्व प्राणि गणपिनिया कारणे थ्व शरीरया ल्हा: तुति क्षों इत्यादिनं त्याग याना वने फुसा मनुष्य जन्मया त: धंगु भाग्य धायी ।

(बुद्धो भवेयं जगतोहिताय) बुद्ध ज्वीगु कारण हे जगत हित यायेया कारणे ख: थुगु ज्ञानं श्री शाक्यमुनि भगवान् आदि तत:धंपिं बोधिसत्व महासत्व गणपिसं जगत् हित

पर्थेया कारण थ:गु धंगु धः बु धन सम्पत्ति कायं म्हृयाये कला थ:गु शरीर पर्यंत पर्यंत त्याग याना दान याना बिज्याःत थथेया निंति झीसं जगत् हित यायेया निमित्तम शरीर पर्यंत त्याग याना दान याना वनेमा:गु कर्त्तव्य ख:।

थुगुया हे कारणं भगवान बुद्धं नं जन्म जन्म पत्ति थ:गु धन संपत्ति राज्य कायें म्हृयाये कला थ:गु शरीर पर्यंत पर्यंत त्याग याना दान याना बिज्याना च्वन । तर थथे वोस्पोल भगबानं थ:गु क्ष्यों समेत समेत अथे त्वाल्हाना दान ब्यूगु झी साधारण मनुष्य गणयिसं थुगु खं न्यनीबले असंख्य हे त्राश ज्वी अथे थ:गु शरीर यागु क्ष्यों पर्यंत दान बी धंगु वोस्पोलं हे जक जुया अथे दान बी. फत झीगु चित्तं जा अथे गुबलें दान याये फं झीसं अथे याये धंगु निरास् हे जुयी ।

तर वोस्पोलया क्ष्यों इत्यादि त्वाल्हागु बखते वोस्पोलया मचायीगु वास:दु अथे जूया निंति वोस्पोलया थ:गु शरीर यागु मिखा ल्हा तुति क्ष्यों पर्यंत पर्यंत धा:गु तक्क तक्क ध्यना दान याना बी फुगु जुया च्वन ।

वोस्पोलया मचायीगु वास:दु धा:गु गथे छु धा:सा ध्व

संसारया प्राणि गणपि दक्व जि मां बौ काये म्हचाये थपि सकसिनं संसार रूपी दुःखया समुद्र च्वना षोदशनर्क इत्यादि या तच्वोगु दुःख कष्ट नयो च्वन थथेया निति थ्व मां बौ जि जहान परिवार गणपित गथे याना थ्व दुःख रूपी भयंकर समद्र याकें छुते याये धंगु तच्वोगु बज् कयो बज् कःगुया तोरे हान थः मां बौ काये म्हचाये स्वरूप जुया च्वपि सत्व प्राणि गणपित भयंकर दुःखं छुते यायेगु थःगु हे कर्त्तव्य खनो । गुगु थ्व सत्व प्राणि उद्धार यायेगु थःत तच्वकं यःगु जुयो। संसारे थःत यःगु ज्या ज्त्रीव म्हचाथें जाःगु थाकुगु ज्या जूसानं अपुगु हे जुया वनो थथे सत्व उद्धार याये माःगु धंगु बज् कःगु सत्व उद्धार यायेगु थःगु कर्त्तव्य खंगु हे वोस्पोल पिनि मचायोगु वासः जुया च्वन ॥

तर वोस्पोल भगवानं अथे क्ष्यों इत्यादि ध्यना दान याना बिज्याःगुनं छुं आश्चर्य मखु । झी साधारण मनुष्य गणपिसंनं क्ष्यों इत्यादि ध्यना शरीर हे त्याग याना वना च्वंगुनं आपालं हेवु बुद्धया सिनं नं क्रीसंनं आपाले हे याना च्वंगु थथेकि साधारण मनुष्य गणपिनिनं क्ष्यों ध्यनी बले शरीर त्याग यायी बले मचायोगु वासःदु साधारण मूर्ख मनुष्य गणपिनि शरीर त्याग यायोगु बखते मचायोगु

वासः छु धाःसा त साधारण मूखं पापि गणपिनं तमे शरीर त्याग यायेत छुंहे पर्मा मदु छुंहे याक मर्वाक याना च्वन । तमे गःकियानं सिना वना च्वन लमे व बाना यखाया विष इत्यादि नया शरीर त्याग याना च्वन तमे याये मफु धैगु छुंहें दंमखु थथेया निति मचायीगु वासःयागु ज्ञान सीयेव न्ह्यार्थे जाःगु बीर्य यागु ज्या याग्रे मासां याये फुगु जुयी । थ्व बीर्य पारमिता धैगुनं मुख्य निर्बिकल्प समाधि हे जक संपूर्ण पूर्ण जुयी ॥ ५७

ध्यानपारमिता (स्मृति तैच्वनेगु)

थ्व असंख्य दुर्लभ जुया च्वंगु मनुष्य जन्म थुगु जन्मं निश्चेनं संसारया दुःख समुद्र मुक्त जुया वनेमाःगु क्षण क्षणे हे लोममंकुसे लुमंका च्वनेगु हानं न्ह्यापा न्ह्यापो जुया बिज्याःपि तथागत गणपिसं गुगु ज्ञान लाना मनुष्य जन्मं सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया पद लाना बिज्यात वथें जिनं निश्चेनं उगु ज्ञान लाना वने धैगु ध्यान गुगु अबस्थासं हे लोममं कुसे स्मृति तया च्वनेगु ॥ ॥ थ्व ध्यानपारमिता धैगुनं निर्बिकल्प समाधि हे जक संपूर्ण पूर्ण जुयी ॥ ५८

प्रज्ञापारमिता

संसार धैगु देकुम्हन सुंहे मदु देकुगु उया जुगुनं मदु देका छु संसार धैगु वने जुगुनं मदु गुग विश्व संसार धका ची च्वंगु छु पदार्थ हे मदु सर्व हे शून्य शून्य धैगुनं थथे च्वन अथे च्वनगु थुजोगु उजोगु धैगु छुंहे दुगु मखु । दिन रात काल समय धैगुनं छुंहे दुगु मखु । न्हापा छु जुया वने धुंकल लिपा हानं छु ज्वी तिनि आः थ्व छु जुया च्वन धैगुनं छु पदार्थ हे संसारया परि पंचना धैगु दुगु मखु धर्म धातु समता तथता शून्यता ।

(शून्यतैव सर्वप्रपंच निवृत्तिलक्षणंत्वान्निर्वाण मुच्यते)

दक्व संसारया परिपंचना खनेगु याकें मुक्त जुया छुंहे मदु छु पदार्थं हे मदु शून्य धैगु ज्वी थुगु यात हें निर्वाण धका धायी । साधारण लोक गणपिसं गुगु संसार धैगु थुजोगु उजोगु धैगु खना च्वंगु गुगु तथता शून्यतास कल्पना यानाः अविद्या-अज्ञान उत्पत्ति यानाः आत्मा धैगु दु धका खना च्वंपिसं जक संसार धैगु खना च्वनी । थ्व खना च्वंगु फुक्क माया जादु चतक स्वप्ना समानं कल्पनां जक

खना च्वंगु धका सीके थ्वीके माल ॥ ॥ ज्ञानी महा पुरूष गणपिसं गगु निर्बाण खना च्वंगु य'न ज्ञान मद्गुपि ससार खना च्वनी । हानं अज्ञानी मूर्ख गणपिम गुगु मसार खना च्वगु यात ज्ञानी महा पुरूष गणपिसं निर्बाण हे खनी ।

संसार याकें भिन मेगु निर्बाण मखु निर्बाण याकें भिन मेगु संसार मखु । संसार हे निर्बाण निर्बाण हे संसार । ससारया प्राणि गणपिनं दक्व फुक्व निर्बाणस हे लाना च्वंगु दु । अज्ञानया चित्तं जक मखना मसिया च्वंगु खः गुम्ह प्रज्ञापारमिता ज्ञानया चर्या पूर्णम्ह गुरू चूलात घा:सा वस्पोल यागु ज्ञानं एकक्षणाभिसंम्बोधि क्षण मात्रं हे जिहे श्री आदि बुद्ध धर्म धातु जिहे श्री प्रज्ञापारमिता जिहे श्री बज्रजोगिनी आदि खः धैगु चायी थुयी । गुम्ह आदि बुद्ध धर्म धातु हे जुया च्वंम्ह यात हानं आदि बुद्ध धर्म धातु याये मा:गु मदु आदि बुद्ध आदि बुद्ध हे ज्वीत छु चर्या छु मार्ग दै मार्ग धैगु हे अमार्ग मार्ग धैगु हे मदु । थुगु प्रज्ञापारमिताया ज्ञानं पूर्ण ज्वीकेतनं निर्बिकल्प समाधि हे जक संपूर्ण पूर्ण जुयी ॥ ५९

(१) अध्यात्म शून्यता ।–

चक्षु (मिखा) श्रोत्र न्हायेपं । घ्राण न्हायेपं । जिह्वा मे ।

काय शरीर । मन मन् । थुलि यात अध्यात्म शरीरया दुने लाना च्वगु धका धायी ।

मिखा मिखाया रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जूया निंति । थ्व छुया हेतु धाःसा थ्व या स्वभाव हे थथे ।

न्हायेपं न्हायेपंया रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जूया निंति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे ।

न्हाये न्हायेया रूपं हे शून्य गनं हें च्वना च्वंगु मदुगु गुबले हे मफ्वीगु जूया निंति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे ।

मे मेया रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जूया निंति। थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे ।

शरीर शरीरया रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जूया निंति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्व या स्वभाव हे थथे ।

मन मनया रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति। थ्व छुया हेतुं धा:सा थ्वया स्वभाव हे थथे । थुलि यात अध्यात्म शून्यता धायी । ६०

२) बहिर्धा शून्यता ।–

रूप रूप । शब्द सः । गन्ध बास्ना । रस षट् रस । स्पर्श थिया स्वेगु। धर्म बिचार यायेगु । थुलि यात बाह्य धर्म धका धायी ।

रूप रूपया रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति । थ्व छुया हेतुं धा:सा थ्व या स्वभाव हे थथे ।

शब्द शब्दया रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति । थ्व छुया हेतुं धा:सा थ्व या स्वभाव हे थथे ।

गन्ध गन्धया रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति । थ्व छुया हेतुं धा:सा थ्वया स्वभाव हे थथे ।

रस रसया रूप हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति । थ्व छुया हेतुं धा:सा थ्वया स्वभाव हे थथे ।

स्पर्श स्पर्शया रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति । थ्व छुया हेतुं धा:सा थ्वया स्वभाव हे थथे ।

धर्म धर्मया रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति । थ्व छुया हेतुं धा:सा थ्वया स्वभाव हे थथे । थुलि यात बहिर्धा शून्यता धायी । ६१

३) अध्यात्म बहिर्धा शून्यता ।–

अध्यात्मिक आयेतन–चक्षु श्रोत्र घ्राण जिह्वा काय मन बाह्य धर्म बहिर्धा–रूप शब्द गन्ध रस स्पर्श धर्म । थन अध्यात्मिक आयतनमं । बाह्य धर्म–बहिर्धानं अध्यात्म बहिर्धा रूपं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति । थ्व छुया हेतुं धा:सा थ्वया स्वभाव हे थथे । थुलि यात अध्यात्म बहिर्धा शून्यता धायी । ६२

४) शून्यता शून्यता ।-

गुगु संसार याग् नां रूप दक्व पदार्थ खः संसारया दक्व पदार्थया रूपं हे शून्य मन ब्वंगु धंगु मात्रनं मदु शून्य शून्य धंगुनं छुंहे मदु शून्य गन हे च्वना छ्वंगु मदुगु गुबले हे, मपवोगु जुया निति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । ६३

५) महा शून्यता ।-

पूर्व दिशा पूर्व दिशाया रूपं हे शून्य ।
दक्षिण दिशा दक्षिण दिशाया रूपं हे शून्य ।
पश्चिम दिशा पश्चिम दिशाया रूपं हे शून्य ।
उत्तर दिशा उत्तर दिशाया रूपं हे शून्य ।
अग्ने दिशा अग्ने दिशाया रूपं हे शून्य ।
नैऋत्य दिशा नैऋत्य दिशाया रूपं हे शून्य ।
वायुव्य दिशा वायुव्य दिशाया रूपं हे शून्य ।
ईशान दिशा ईशान दिशाया रूपं हे शून्य ।
क्वेयागु दिशा क्वेयागु दिशाया रूपं हे शून्य ।
च्वेयागु दिशा च्वेयागु दिशाया रूपं हे शून्य ।

थ्व दक्व दिशानं गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जूया र्निति । थ्व छुया हेतु धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । थन प्रथम भूमि ६४

६) परमार्थं शून्यता ।-

गुगु जा निर्बाण धैगु निर्बाणं हे शून्य । गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जूया र्निति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । थन दुतीय भूमि ६५

७) संस्कृत शून्यता ।-

संस्कृत धयागु काम धातु१ रूप धातु२ आरूप्य धातु३ काम धातु काम धातुं हे शून्य । रूप धातु रुप धातुं हे शून्य । आरुप्य धातु आरुप्य धातुं हे शून्य । गनं हें च्वना च्वंगु मदुगु गुबले हे मफ्वीगु जूया र्निति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वयो स्वभाव हे थथे । थन तृतीय भूमि ६६

८) असंस्कृत शून्यता ।–

संसार धैगु भृष्टि यात भृष्टि जुल धैगुनं मदु स्थिति जुया च्वन धैगुनं मदु हानं संहार जुयो फुना वनी धैगुनं

मदु सृष्टि स्थिति संहार सृष्टि स्थिति संहारया रूपं शून्य गन हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति। थ्व छुया हेतु धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे। थन चतुर्थ भूमि ६७

९) अत्यन्त शून्यता।–

गुगु मखुगु दृष्टि जुया च्वंपिं मनुष्य गणपिसं खना च्वंगु संसार धंगु थुथायेत जक दै उथायेत जक दै धंगु अन्त दैमखु अन्त मदुगु अन्त मदुगुलिं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति। थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे। थन पंचम भूमि ६८

१०) अनबराग्र शून्यता।–

गुगु मखुं गणपिसं खना च्वंगु संसार धंगुया न्हापा छुं जुया वने धुंकल धंगुनं दुगु मखु आः छुं जुया च्वन धंगुनं दुगु मखु हानं लिपा छुं जुया वंतिनि धंगुनं दुगु मखु थ्व स्वंगु काल धंगु स्वंगु कालं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति। थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे। थ्व षष्ट भूमि ६९

११) अनवकार शून्यता ।-

संसारे मभिगु तोते माःगु धँगु छुंहे मदु ज्ञानी महा पुरुष गणपित राग द्वेष मोह इत्यादि दक्वं हे भिगु जुयो मभिगु तोते माःगु मदुगु तोते माःगु मदुगुलिं हे शून्य । गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निंति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । थ्व सप्तम भूमि ७०

१२) प्रकृति शून्यता ।-

बिश्व संसारया प्रकृति रुप स्वभाव धँगु छु पदार्थ हे मदु शून्य बिश्व संसारया स्वभाव बिश्व संसारया स्वभावं हे शून्य। गनं हें च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जूया निंति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । ७१

१३) सर्ब धर्म शून्यता ।-

संसारया मां दक्व रुप दक्व पदार्थ धँगु छु पदार्थ हें मदु शून्य संसारया पदार्थ संसारया पदार्थं हें शून्य गनं

हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति । थ्व छुया हेतु धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । थ्व अष्टम भूमि ७२

१४) स्वलक्षण शून्यता ।–

थःगु रूप धैगु थःगु लक्षण आकार धैगु छुंहे मदुगु जुया निति स्वलक्षण शून्यता थःथःगु आकार थःथःगु लक्षण आकारं हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । ७३

१५) अनुपलम्भ शून्यता ।–

संसारया पदार्थ धैगु छुंहे लायेगु स्वेगु मदु मन थ्वेकेगु पर्यंतं मदु सर्व हे शून्य छुंहे लायेगु स्वेगु मदुगु छुंहे लायेगु स्वेगु मदुगुलिं हें शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जुया निति। थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । थ्व नवम भूमि ७४

१६ अभाव शून्यता ।–

थ्व संसार धँगु सुनानं छुंहे देकुगु मदुगु जूया निंतिं छुं हें मदु शून्य छुंहे मदुगु शून्यया स्वभाव हे शून्य गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जूया निंतिं । थ्व छुया हेतु धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । ७५

१७) स्वभाव शून्यता ।–

संसारया प्रकृति हे प्रभास्वर शून्य प्रकृति प्रभास्वर प्रकृति प्रभास्वरं हे शून्य । गनं हें च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जूया निंति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । ७६

१८) अभाव स्वभाव शून्यता ।–

संसार धँगुया धार्थें यागु स्वभाव छुंहे मदुगुया स्वभाव प्रतीत्य समुत्पाद मात्र कल्पनाये व जक न्ह्यागुं दै वंगु छुंहे मदुगुया स्वभाव छुंहे मदुगुया स्वभावं हे शून्य । गनं हे च्वना च्वंगु मदुगु गुबलें हे मफ्वीगु जूया निंति । थ्व छुया हेतुं धाःसा थ्वया स्वभाव हे थथे । थ्व दशम भूमि जुल ७७

थुलि क्वचयागु १८ शून्यता जुल ।

थनंलि सप्त त्रिशत् बोधि पाक्षिका ।-

१) कायानु स्मृति उपस्थान ।-

गुगु थ:गु शरीरे च्वंगु (भिखा न्हायेपं न्हाये मे मन) थथे जुया जक दैच्वंगु शरीर धका सीका थ्वीका च्वनेगु। हानं पिने यागु रूप शब्द गन्ध रस स्पर्श धर्मस् चित्तयाना म्हिता च्वनागु शरीर धका सीका थ्वीका च्वनेगु ॥

थ:गु शरीरे च्वंगु मिखा न्हायेपं न्हाये मे शरीर मन हानं पिने यागु रूप शब्द गन्ध रस स्पर्श आदि, फुक्क कल्पनां जक दैच्वंगु धका सीका थ्वीका च्वने ।

आकाशे ब्वया च्वनीम्ह इमां थ: आकाशे च्वना क्वे च्वगु फुक्क स्वया स्मृतिमान् जुया ववे थुगु थुगु दु धका बिचार याना च्वनी । वथेंहे थ: शून्य च्वना: थ:गु शरीरे च्वंगु मिखा आदि दक्व पदार्थ थुजोगु धका सीका थ्वीका खंका च्वने ॥

लोक दैपिनिगु शरीर संसार यागु तृष्णां अविद्या अज्ञानं उत्पत्ति जुया च्वंगु शरीर धका सीका थ्वीका च्वने ।

शरीरह् धारणयाना च्वने लोकगणपिसं खना च्वंगुथें जागु चित्त जुयोका शरीर धारणयाना: च्वने मखु ।।७८

२) वेदनानु स्मृति उपस्थान ।-

शरीर धंगु मिखा न्हायेपं न्हाये में शरीर मन इत्यादी दुगु धका: मनं खना: च्वंगुलिं दु:खजुगु धका सीका थ्वीका च्वने ।

पिनेयागु रूप शब्द गन्ध रस स्पर्श धर्मं दुधका खना च्वनागुलि दु:ख जूगु धका: सीका थ्वीका च्वने ।

शरीरयागु मिखा न्हायेंपं न्हाये मे शरीर मन हानं पिने यागु रूप शब्द गन्ध रस स्पर्शं धर्म कल्पनां दुगु धका खना च्वना: गुलि दु:ख जूगु धका सीका थ्वीका च्वने ।

आकाशे ब्वोया च्वनीम्ह् इमां थ:आकाशे च्वना क्वे च्वंगु फुक्क स्वया स्मृतिमान जुया विचारयाना च्वनी ।

वथेंहे थ: शून्ये च्वना: थथे संसारया कल्पनायानागुलिं दु:ख जूगु धका: सीका थ्वीका च्वने ।

लोकधंपिनिगु दु:ख संसारया तृष्णां अविद्या-अज्ञानं उत्पत्तिजूगु धका सीका थ्वीका च्वने

थथे तृष्णा अविद्या अज्ञान उत्पत्ति जूयंव अनन्त काल तक्कं दुःख जुया च्वनी धका सीका थ्वीका च्वने ।

शरीरहे धारणयाना च्वने . लोकयाथेंजागु चित्तयानाः दुःख ज्वीका च्वने मखु । ७९

३) धर्मानुस्मृति उपस्थान ।-

शरीरे च्वंगु मिखा न्हायेपं न्हाये में शरीर मन दुधका खना च्वंगुलिं संसार धंगु दुधका खना च्वनागु धका सीका थ्वीका च्वने ।

पिनेयागु रूप शब्द गन्ध रस स्पर्श धर्म दुधका खना च्वनागुलिं संसार दुधंगु जुयाच्वंगुधका सीका थ्वीका च्वने

शरीरयागु मिखा न्हायेपं न्हाये में शरीर मन हानं पिने यागु रूप शब्द गन्ध रस स्पर्श धर्म कल्पनां दुधका खना गुलिं संसार धंगु दुधंगु जुया च्वंगु धका सीका थ्वीका च्वने

आकाशे ब्वया च्वनीम्ह इमां थः आकाशे च्वनाः क्वे च्वंगुः फुक्क स्वया स्मृतिमान जुया विचारयाना च्वनी ।

वथें थः शून्ये च्वनाः संसार धंगु थथे जुयाजक दु धका धंच्वनाग धकाः सीका थ्वीका च्वने ।

लोकधंपिनि संसारया तृष्णा अविद्याश अज्ञान उत्पत्ति जूगु लि संसार धंगु दु धका धंच्वंगु धका सीका थ्वीका च्वने ।

थथें संसारया तृष्णा अविद्या अज्ञान उत्पत्ति जूगुलि असंख्य काल वनेधुंकलनं संसार दु धका धंच्वनागु धका सीका थ्वीका च्वने ।

शरीर हे धारण याना च्वने लोक याथें जागु चित्त जुयीका संसार धंगु दु धका धंच्वने मखु ॥ ८०

४) चित्तानु स्मृति उपस्थान ।–

शरीरे च्वंगु मिखा न्हायेपं न्हाये मे शरीर मन इत्यादि दु धंगु थुजोगु चित्त जूगुलि दंच्वंगु चित्त धका सीका थ्वीका च्वने ।

पिने यागु रूप शब्द गन्ध रस स्पर्श धर्म दु धंगु थुजोगु चित्त जूगुलि दंच्वंगु चित्त धका सीका थ्वीका च्वने ।

शरीर यागु मिखा न्हायेपं न्हाये मे 'शरीर' मन हानं पिने यागु रूप शब्द गन्ध रस स्पर्श धर्म फुक्क कल्पना याना दु धका खना च्वंम्ह चित्त धका सीका थ्वीकी च्वने ।

आकाशे च्वँ च्वनीम्ह इमां वत्रं फुक्क स्वया स्मृतिमान् जुया बिचार याना च्वनी ।

वथें थः शून्ये च्वना थथें जुया जक दैच्वंम्ह चित्त कल्पनां जक दैच्वंम्ह कल्पना याम्ह चित्त धका सीका थ्वीका च्वने ।

लोक धंपिनिगु चित्त संसारया तृष्णा अबिद्या अज्ञानं उत्पत्ति जूगु धका सीका थ्वीका च्वने ।

थथे संसारया तृष्णा अविद्या अज्ञानं उत्पत्ति जूगु चित्त ज्ञान जक मदुसा असंख्य अनन्त काल तक्कं थुगु हे चित्त जुया च्वनी धका सीका थ्वीका च्वनें ।

शरीर हे धारण याना च्वने लोक याथें जाःगु चित्त ज्वीका च्वने मखु ॥ ८१

४ प्यंगू सम्यक्प्रहाण देका बिचा याना तेमागु व मदेका फुका छ्वे माःगु ।

१) अनुत्पानानां कुशलानां समुत्पादन ।

मगानिगु मथुनिगु सम्यक्सम्बुद्धया निर्बाणया ज्ञान बांलाकं थ्वाकेगु । ८२

२) उत्पन्नानां कुशलानां संरक्षण ।

लायेधुंकुगु श्वी धुंकुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया ज्ञान बालाक रक्षा याना बिचा याना तेगु । ८३

३) उत्पन्नानां अकुशलोनां संप्रहाण ।

सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस मथ्यनोगु अकुशलगु ज्ञान मदेका छ्वेगु । ८४

४) अनुत्पनानां अकुशलानानां अनुत्पादन ।

सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस मथ्यनोगु अकुशलगु ज्ञान चिरो द्वहा वंगुली पनाबीगु । ८५

४ प्यंगु ऋद्धिपाद ।–निर्बाण ज्ञानया तःधंगु ऐश्वर्यया प्यब्वोलं चुयोकेगु ।

१) छन्द ऋद्धिपाद ।

संसारे दक्क सिये च्वेयागु संसार यागु स्थिति दत्तोलें दक्क सिये कुशल हित सुख ज्वोगु ज्ञान छु धाःसा गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण सम्यक्सम्बुद्ध ज्ञान याकें भिन्न मेगु ज्ञान व्यर्थं धका सीका थ्वोका गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया ज्ञाने तच्वकं रूचि ज्वोका तोते हे मफयेका च्वनेगु रूपि ऐश्वर्य धन लायेगु । ८६

२) वीर्य ऋद्धिपाद ।

गुगु संसारे दवक सिवे च्वेयागु संसारया स्थिति दत्तले ह कुशल हित सुख ज्वीगु ज्ञान धँगु सीका थ्वीका गुगु ज्ञान लायेगुया निमित्तास न्हघागु थाकुगु ज्यानं याये फयेकेगु रूपि ऐश्वर्य धन लायेगु । ८७

३) मिमांसा ऋद्धिपाद ।

संसारे दक्व सिवे तःधंगु मुख्यगु ज्ञान थुगु धका सीका थ्वीका गुगु ज्ञान लाये गुगु ज्ञानया चर्या याये धँगु जक तर्कना चिन्तना जुया च्वनेगु रूपि ऐश्वर्य धन लायेगु ।८८

४) चित्त ऋद्धिपाद ।

संसारे दक्क सिवे तःधंगु मुख्यगु ज्ञान थुगु धका सीका थ्वीका गुगु ज्ञानया चर्या यायेगु गुगु ज्ञान पूर्ण रूपं लाये धँगु जक चित्त जुयीका च्वनेगु रूपि ऐश्वर्य धन लायेगु । ८९

५ पंच इन्द्रिय ।–(मिख१ न्हायेपं२ न्हाये३ मे४ शरार५ थ्व न्यागु थेंहे ज्ञानया न्यागु इन्द्रिय देकेगु ।

१) श्रद्धा इन्द्रिय ।

निर्बाणया ज्ञान धाये मात्रं हे मिखाया श्रद्धा वनास्वे मंदेगु न्हायेपंया श्रद्धा वना न्यने मंदेगु न्हायेया श्रद्धा वना नताये मंदेगु मेया श्रद्धा वना गुगु ज्ञानया रसं ज्वीगु मंदेगु शरीरं श्रद्धा तया आदर पूर्बक नमस्कार इत्यादि यायें मंदेगु हानं गुगु ज्ञानया निमित्तस माःगु तवकं दुःख कष्ट नये मंदेगु थ्व मिखा न्हायेपं न्हाये इत्यादिया नं गुगु ज्ञानया निमित्तस श्रद्धा वनीगु रूपि शरीरया छगू इन्द्रिय थेंहे याना दयेका तये फुगु । ९०

२) वीर्य इन्द्रिय ।

निर्बाणया ज्ञान धाये मात्रं न्हचार्थे जाःगु शरीर हे त्याग याये माःगु ज्या जूसां बीर्य बलया मचायीगु वासः पिक या दक्व ज्या सिद्ध याये फुगु रूपि छगू शरीरय इन्द्रिय थेंहे दयेका तये फुगु । ९१

३) स्मृति इन्द्रिय ।

निर्बाणया ज्ञान धाये मात्रं हे गुबलें हे लोममंक नुगलें

मुलु छ्रपू तिया तयोगु थेंहे ज्वीक स्मृति लोममंकुमे लुमंका तये फुगु रूपि छ्रगू शरीरया इन्द्रिय थेंहे दयेका तये फुगु।९२

४) समाधि इन्द्रिय ।

संसार धैगु सुनानं देकुगुनं मदु देकुगु ज्या जूगुनं मदु देका बने जूगु छूंहे संसार धैगु दुगुनं मखु संसार सर्ब शून्य धर्म धातु समता तथता थुगु समाधि ग्बलें छ्रते मज्वीक च्वने फुगु रूपि छ्रगू शरीरया इन्द्रिय थेंहे देका तये फुगु।९३

५) प्रज्ञा इन्द्रिय ।

संसार धैगु सर्ब आकार हे निराका रूप आकार छु पदार्थं हे दुगु मखु थथे च्वंगु अथे च्वंगु थुजोगु उजोगु धैगु धा येगु हे मदु अवाच्व गुगु तथता संसार प्रकृति प्रभास्वर गुगु गथे खः अथे हे भूल मज्वीक खंका सीका च्वनेगु रूपि छ्रगू इन्द्रिय थेंहे देका च्वने फुगु । ९४

५ न्यागु बल ।

१) श्रद्धा बल ।

निर्बाणया ज्ञान धाये मात्रं हे अत्यन्तं नुगः खुलुलुं मिना तच्वकं श्रद्धा वनीगु रूपि हे शरीरया छ्रगू बल समानं बेके फुगु । ९५

२) वीर्यबल ।

निर्वाण ज्ञान धायेमात्रंहे तमे ज्यानहे संकल्पयाये फुथें सत्व हितयायेगु गुगु ज्ञान लायेगु गुगुया चर्या यायेगुया निमित्तस अनेक विर्यवल पिकया न्हचागु ज्यां सफलयाये फुगु रूपीहे शरीरया छगु वल समानं देकेफुगु । ९६

३) स्मृतिबल ।

थ्व मनुष्य जन्मे छुयाये त वयागुखः थ्व जन्मे छुयायेमाःगु खः छु ज्या सफलयाना वने माःगु गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया ज्ञान लायेमाःगु धँगु लाममंकुसे चर्यायानो च्वने फुगुरूपी हे शरीरया वल समानं देके फुगु । ९७

४) समाधि बल ।

संसार देकुम्ह कर्त्ता धैम्हनं सुंहे दुगु मखु देकुगु ज्याजूगु नं मदु । देका संसार धँगु छु पदार्थ हे वनेजूगु नं मदु धँगु इत्यादि ज्ञान सीका थ्वीका गुगु सर्व धर्मापरिगृहित नाम समाधि संसारया छु पदार्थ हे मखंगु संसारया छु पदार्थंहे थी मफुगु गुगु समाधिस हरवखत हे च्वने फुगु रूपी हे शरारया छुगु बल समानं देके फुगु । ९८

५) प्रज्ञा बल ।

ससार धंग, गथेजुया च्वग, खः अथेहे मन मज्वीक ग,ग, तथता खंका च्वने फुग,रूपी शरीरया छ्ग, बल समानं देके फुगु । ९९

७) सप्त बोध्यङ्ग ।–

१) स्मृति संवोध्यङ्ग ।

सम्यक्सम्बद्ध निर्वाणया ज्ञान न्यना: तेगु गुवलेंहे लोम मंकेगु सदां बांलाक लुमंका तयेगु रूपि छ्गू शरीरया अङ्ग थेंहे रूपं तयातये फयेकेगु । १००

२) धर्म प्रविचय संवोध्यङ्ग ।

निर्बाणया ज्ञान संपूर्ण पूर्ण रूपं मथुतल्लें अनेक थासेवना गुरूपिं माला: गुगु ज्ञान सोका: थ्वीका: ज्ञान मुना जुयेगु रूपी छ्गुथ:गु शरीरया अङ्गयाथेंहे रूपं तयाते फयेकेगु १०१

३) वीर्य संवोध्यङ्ग ।

थमं यायेमा:गु कर्तब्यगु थ:तच्वंकं य:गु ज्याजक जूसा यायें मफैधेगु छु ज्याहे दुगु मखु धका थूगु अर्थात साधारण बिषययापिं मनुष्य गणपिसंनं तमे ग:किया पुखुलि क्वबाना: इत्यादि कर्म याना: ज्यान छ्वोयेफुथें मचायीगु

वासः बीर्य बल प्याहाँ वयेव याये मफे धंगु छुंहे दुगु मखु धका सीका थ्वीका न्ह्याागु ज्यानं पूर्ण रूपं सफल याये फुगु रूपि छगू थःगु शरीर यागु अग थेंहे रूपं तयाते फयेकेगु । १०२

४) प्रीति संबोध्यंग ।

गुगु जिगु कोटान कोटि जन्म कया वयागु फुक्क जन्म व्यर्थ वन गुगु दक्व जन्म थुगु मनुष्य जन्मं सफल याये माःगु कारण जुया च्वन धका सीका थ्वीका सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया ज्ञाने स्वभावं हे अपार ज्वीक प्रीति प्रेम जूगु रूपि छगु थःगु शरीर यागु अंग थेंहे रूपं तयाते फये केगु । १०३

५) प्रश्रब्धि संबोध्यंग ।

सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया ज्ञान सीके थ्वीकेगु या निमित्तस छुं किंचित् मात्र हे थाकु मचाःगु सुखं सुखं हे जक मन वनीगु रूपि छगु थःगु शरीर यागु अंग थेंहे रूपं तयाते फयेकेगु । १०४

६) समाधि संबोध्यं ।

संसार धंगु बेकुम्ह देकुगु ज्या जूगु देका छुं बने जुया

च्वंगु छुंहे दुगु मखु सर्बं हे शून्य तथता मात्र प्रकास च्वने फुगु रूपि छगू थ:गु शरीर यागु अंग थेंह् रूपं तयाते फयेकेगु । १०५

७) उपेक्षा संबोध्यंग ।

संसारया दक्व प्राणि गर्णपि थ:हे मां बौ काये म्ह्याये खना सुंहे मय:धेंपि मदेका दक्व प्राणि गर्णपित अनुत्तर सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस थ्वंकेयने धैंगु रूपि छगू थ:गु शरीर यागु अंग थेंहे रूपं तयाते फयेकेगु । १०६

आर्याष्टांग मार्ग ।

१) सम्यक् दृष्टि ।

सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया दृष्टि तयेगु संसार गथे खः अथेहे भुल मज्वीक तथता प्रभास्वरस दृष्टि तयेंगु नास्तिक मत तीथिक मत अनेक श्रावक प्रत्येक याने समेतं मन तये मज्यू । हानं शून्यता महा करूणा। प्रज्ञा उपायं सहित मजुगु धर्मया ज्ञाने मन तये मज्यू । हानं-त्रिसाहस्र महा साहस्र सर्बं लोक धातुस । हानं सत्व आत्मा जीब पोष पुरुष स्त्री पुद्गल मनुज मानव

कारक कारयिता बेदक उत्थापक समुत्थापक जानक पश्यक इत्यादि हानं संसारया दक्व शास्त्रयानं बिधिबिधान शील नियेमे ध्यान यायेगु धकानं छुकिसं हे दृष्टि तयेमज्यू। छुं छगुलि हे भाबना याना संग दयेका चवने मज्यू गुगु यात नैरात्मा आत्मा हे मदेका तथतास थ्यंका चवनेमाः थुगु हे धाथे यागु सम्यक दृष्टिस चवनेगु धका धायी। १०७

२) सम्यक्संल्प ।

संसारया दक्व सत्व प्राणि गणपित नेगु तीगु चवनेगु इत्यादि माःगुत बस्तुनं परि पूर्ण याना कथंथें दक्व प्राणि गणपि सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणस थ्यंपि याना त्रिसाहस्र महा साहस्र दक्व लोक धातु दक्व मोक्ष भूमि याये धंगु महा प्रतिज्ञाया संकल्प यायेगु यात हे सम्यक् संकल्प धका धायी । १०८

३) सम्यक् बाक् ।

अनर्थ असत्य प्राणि गणपित हित मज्वीगु निर्वाणया बिषयें यात छुं प्रयोजन मदुगु बचन मल्हायेगु मनुष्य जन्म सार ज्वीगु मनुष्य जन्म सफल ज्वीगु बचन जक ल्हायेगु यात हे सम्यक् बचन धका धायी । १०९

४) सम्यक् कर्मान्त ।

सत्वहित मजूगु ज्या इलम् मखुगु कर्म दक्व तोता हरवखत सत्वप्राणि गणपित हित कल्याण ज्वीगु कर्म ज्या इलम् जक यायेगु यात सम्यक्कर्मान्त धायी । ११०

५) सम्यक् आजीव ।

सत्वप्राणि गणपित हानि ज्वीगु वृत्ति दक्को तोता दक्व सत्वप्राणि गणपित हित सुख ज्वीगु वृत्तियाना जीविका ज्या म्वाना च्वनेगु । १११

६) सम्यक् व्यायाम ।

संसारया दक्व प्राणिगणपि थः मां बौ काये म्ह्याये जहान परिवार गणपि खना: दक्व प्राणिगणपि संसारया दुःख रूपी समुद्रं तरे यायेया निमित्तस न्हयागु कर्म यायेमाः सां सुख तायेगु संसारे दक्वसिवे तःधंगु ज्याहे सत्व उद्धार यायेगु धैगु थ्वीका गुगु कर्मया लागी ल्हाः तुति क्षोहे त्वा ल्होना वीमासां तचोगु महा करूणाया मचायीगु वास देका: दक्व शरीरया अंगहे ध्यना वीःमासां वी फयेकेगु अभ्यास यायेगु । ११२

७) सम्यक् स्मृति ।

कोटान् कोटि जन्मतक्कं अनेक जन्मकया संसारस जन्म जुया वुरावुरी जुयेका रोगं कयेका सिना असंख्य भोग याना वयेधुन थौंया आतक्कं थ्व संसारयाकें मुक्त जुया वने मफुनी थथेंयानिंतिं थुगु अंन्मोलगु जन्मे थ्व संसार याकें मुक्तजुया वने मफुत धाःसा ह्यानंहे कोटान कोटि जन्मतक्कं थ्वहे दुःख रूपी समुद्रे हे दुना च्वनें माली धका गुगु स्मृतिक्षण भरहे लोममंकुसे क्षण क्षणेहें स्मृतितया माः माःपिं थाये तकं वना माःगुत ज्ञान गुण शास्त्र न्यनाः स्वया लुमंका गुगु मनुष्य जन्मं याये माःगु कर्म भूल मज्वीक मद्वंक स्मृति यात मनुष्य जन्मया ज्या सफल याये फयेकेगु । ११३

८) सम्यक् समाधि ।

संसार देंकुम्ह कर्त्ता धैम्हनं मदु । देकगु ज्या जूगुनं मदु देंका ससार धैगु छु पदार्थं बने जूगुनं मदु संसार धैगु छु छु पदार्थं हे मदु सर्बं 'हे शून्य प्रज्ञापारमिता श्री बज्रजोगिनी तथता नैरात्मा थ्वथेंहे थःगु आत्मानं नैरात्मा निर आत्मा यानाः गुगु तथतास लीन ज्वीगु समाधि योगं गुबलें छुते मज्वीका च्वनेगु । ११४

४ चतुआर्य सत्य ।

१) दुःख ।

जन्म ज्वीगु दुःख कथंथें बुरा बुरा जुया वनीगु उकीसनं अनेक प्रकारया रोगं कैगु दुःख गुगु रोग असाध्य जुया लिना हे वनीगु दुःख म्वाना च्वनेगु बखतेंनं यपि यःगु वस्तु नाप बाया च्वने मालीगु दुःख मयःपि मयःगु वस्तु नाप होना च्वने मालीगु दुःख । मनं चित्तो याक्व पुरे मजुया च्वनीगु दुःख आपालं याना शरीर धारण याना संसार चक्र चाचा हिला भोगया वना च्वँवने मालीगु हे दुःख । ११५

२) दुःख समुदय ।

गथे जुया दुःख जुया वैगु धाःसा । प्रज्ञापारमिया नैरात्मा तथतास आत्मा हे मदैच्वंगुली जि धैम्ह आत्मा छम्ह थःयसंतु देका संसारया सुख भोग यायें धैगु तृष्णा यात उगु हे तृष्णा राग द्वेष मोह दश अकुशल कर्म इत्यादि पापया कर्म यात गुगु पाप कर्मया भोग यायेत हे अनेक जन्म कया नरक आदि दुःख भोग योःवने माःगु जुया संसार चक्रस चाचा हुला दुःख भोग याना च्वने माःगु जुया च्वन । ११६

३) दुःख निरोध ।– आर्यसत्य

गुम्हसें संसारयागु सुखभोग यायेधंगु तृष्णा मदेकें उम्हसें जन्म ज्वीगु वुरावुरी ज्वीगु रोगं कंगु सीगु इत्यादि संसारया दक्व दुःखयाकें मुक्त जुयी । ११७

४) दुःख निरोधगामिनि आर्यसत्य ।

दुःख मदेकेगु मार्ग छ धाःसा गुगुजा आर्याष्टाङ्ग मार्ग (आर्याष्टांग मार्ग च्वें बांलाकं च्वे धुंगु) गुगु आर्याष्टाङ्ग मार्गया ज्ञान फुक्क बांलाक सीका थ्वीका संसारया सुख भोग यायेगु तृष्णा क्लेश कर्म मदेका छ्वे फयी थुगुहे मार्ग संसारया दुःखयाकें मुक्त जुयी । ११८

४ प्यंगु ध्यान ।–

१) प्रथम ध्यान ।

संसारयाकें छखेगु संसारं थीमफुगु अकुशल कर्म थी मफुगु गुगु निर्विकल्पयात कना यानाः विचारयानाः गुगुली प्रीतितया सुख आनन्दयानाः न्हापांयागु तःधंगु प्रथमध्यान च्वनी । ११९

२) दुतीय ध्यान ।

प्रथम ध्यानया थुगु थासे थ्यसेंलि हान तर्कना यायेगु विचार यायेगुनं पिनेयागु छु पदार्थहे मदेका: थ्वहे आत्मा छगू सिवाय संसार धँगु मेँगु छुहे मदु धका आत्मा छम्ह मात्र मेगु छु पदार्थहे तर्कना यायेगु विचार यायेगु छुंहे मदेका दुतीय ध्याने चवनी। १२०

३) तृतीय ध्यान ।

हानं द्वुतीय ध्यानया थुगु थासे थ्यसेंलि राग तृष्णा धँगु छुंहे मदुगु निर्बाणया इच्छा यायीम्ह समेतं मदेका स्मृति दुम्ह फुक्क चा:म्ह जुयी शरीर लायेमा:गु थुगु धका फुक्क स्यूम्ह जुयी थुम्ह सित सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस थ्यंम्ह स्मृति दुम्ह बुद्धया महा सुखया थासे थ्यंम्ह शरीर षट् इन्द्रिय आदि दक्व इन्द्रिय मदेके धुंकुम्ह आर्य धका धायेका तृतीय ध्याने चवनी । १२१

४) चतुर्थ ध्यान ।

थनंलि तृतीय ध्यानया थुगु थासे थ्यसेंलि सुख धँगुं मदेका दु:ख धँगुं मदेका न्हापां निसें या:गु भिंगु मनंनं मभिंगु

मननं मदेका दुःख सुख निर्बाणया इच्छा स्मृति दक्व निर्मल ज्वीक ,सर्ब शून्य याना छु पदार्थं हे मदेका चतुर्थ ध्याने च्वनी । १२२

४ अप्रमाण (चतुर्ब्रम्ह बिहार)

१) महा मैत्री ।

१) तदनुसर्बसत्वेषु अतिशयितहितैकपुत्रस्नेहलक्षणामहामैत्री ।

थनंलि दक्व प्राणि गणपित थःथःम्ह याककाये यातथें आपालं हित यायेगु स्नेह मायो तयेगु लक्षण महा मैत्री । १२३

२) महा करूणा ।

त्रिदुःख दुःसहानल प्रज्वलित संसार लोभ भवन प्रबिष्टान् जन्तुन् तपोपि समद्धरामीत्याशय महा करूणो ।

त्रिदुःख धैगु स्वंगू दुःखदु । छुछु धाःसा आध्यात्मिक१ आदि भौतिक२ आदि दैबिक३ ।

आध्यात्मिक धैगु गथे धाःसा थःगु शरीर यागु खुगू इन्द्रिय मिखा१ न्हायेपं२ न्हाये३ . मे४ शरीर५ मन६ थ्व खुगू इन्द्रियया द्वारं क्योगु दुःख अर्थात थ्व खुगु इन्द्रिय धारण

याना च्वनेगु हे दुःखया अनन्तगु सागर समुद्र दुना च्वनेगु जुया च्वन ।

ह्नानं आदि भौतिक धैगु गये धाःसा । पंच भूत-ल१ मि२ चा३ फये४ आकाश५ थ्व न्यागुया द्वारं जूवंगु दुःख अर्थात् थ्व न्यागु पदार्थं दुधका खना च्वनेगु हे दुःखया सागर समुद्रे लायीगु जुया च्वन ।

महा आदि दैबिक धैगु थमं याना वंगु कर्मया फलं भोग याये माःगु दुःख आपालं याना थ्व संसारया दुःख धैगु थ्वहे स्वंगूया द्वारं जूवंगु जुया च्वन थ्व सह याना सह याये मज्यूगु तच्वोकं छ्वैच्वंगु मि समानगु दुःख थ्व दुःख रूपी संसारया लोभ तृष्णाया क्षें च्वना च्वपि प्राणि पित' थ्व दक्व दुःख याके मुक्त याना वोधैगु आशय इच्छा यायेगु महा करूणा । १२४

३) महा मुदिता ।

उत्पादितकुशलमूलपरभोग्यै श्वर्यादिषु हृष्टचित्तता महा मुदिता ।

प्राणि गणपिनि कुशल मुल भिंगु ज्वीगुया हा उत्पत्ति जुया सुख ऐश्वर्यं भोग याये दैगु खना हर्ष चित्त यायेगु महा मुदिता । १२५

४) महाउपेक्षा ।

प्रतिघानुनय निवन्धनमपहाय हिताहितेषु परमहितावरणं महाउपेक्षा ।

थुम्ह शत्रु थुम्ह मित्रु धका शत्रुयात सेंकेगु फुकेंगुयायेगु मित्रु धैच्वनापिंत हित यायेगु प्रेम यायेगु थथे निगु चित्त मयासे शत्रु धैपिं प्राणिगणपिं सुंहे मदु शत्रुधैम्ह राग द्वेष मोह माया आदि सिवाय मेपिं प्राणिगणधैपिं शत्रु सुंहे दुगु मखु धका सीका थ्वीका दक्व सत्वप्राणिगणपित समान चित्तयानाः सकल सत्वप्राणि गणपित सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाण या पद थ्यंकाः हितयानावोगु महाउपेक्षा । १२६

४ प्यंगू आरूप्य समापत्ति ।—

१) आकाशानन्त्यायतन ।

लोकगणपिसं गुगु विश्व संसार खना च्वंगु खः रूपधैगुनं छु पदार्थहे मदु नांदुगु अनेक प्रकारया पदार्थ धैगुनं छुंहे दुगु मखु । संसार धैगु छु पदार्थहे मदु दक्व रूप स्वरूपंहे शून्य आकाश समान गथे आकाश अनन्त अपार अथेहे विश्व संसारधैगुनं छु पदार्थहे मदु सर्वहे शून्य अनन्त

अपार हानं थथं धकानं आकाशानन्त्यायतनं थ्यंका: च्वंपि प्राणिधंपि पर्यन्त सुंहे दुगु मखु जन्मजुया च्वंपि बुराबुरी जुया वना च्वंपि रोग कया सिनावना च्वंपि प्राणि धंपिनं सुंहे दुगु मखु जन्म ज्वीगु बुराबुरी ज्वीगु रोगकेगु मीना वनीगु धंगु थव फुक्क मिथ्या दृष्टि-मिखाये रोगजूया छगुया छगू खना च्वंपि प्राणिगणंपितजक थ:थ:गु मनया कल्पनां जक जन्मजरो व्याधि मरण इत्यादि नां दुगु रूप दुगु संसार स्वप्नास खनीगु संसारथेंजक खना च्वनी गुलित मिखाये पिलि भुना रोगजुया च्वंपि प्राणिगणंपिख: गुम्ह सत्गुरूया द्वारं मिखाया पिलि खुना मिखाया रोग मदेका वुद्धया दृष्टि यायेधुंकं थुजोपिं मनुष्य गणंपित नांदुगु रूप दुगु संसार संसारया पदार्थ धंगु छु पदार्थहे देमखु खनीनं मखु थुगु ज्ञाने थ्यंका गथे श्री आदिवुद्ध धर्मधातु श्री प्रज्ञा पारमिता श्री वज्रजोगिनी अनन्त ख: आकाश अनन्त ख: वथें आकाशानन्त्यायतनया चर्या यायी । १२७

२) बिज्ञानानन्त्यायतन ।

थुगु आकाशानन्त्यायतनया चर्यां पुलावसेंलि संसारधंगु बि ज्ञान मनया अनेअनेगु कल्पनामात्र थव फुक्क माया जादु स्वप्ना

समानजक जुया च्वंगु अज्ञानी गणपिनिगु मनया कल्पना विज्ञान धैगु अनन्तधका. सीकाः विज्ञानानन्त्यायतनया चर्या यायी । १२८

३) आकिंचन्यायतन ।

ह्ानं थुगु विज्ञानानन्त्यायतनया चर्या पुला वंसेंलि संसार धैगु किंचित् छु पदार्थं हे दुगु मखु बिश्व संसार धैगु सर्ब हे शून्य धका थुगु आकिंचन्यायतनया चर्या यायी । १२९

४) नैव संज्ञानासंज्ञायतन ।

थनंलि गुगु आकिंचन्यायतनया चर्यां पुला वसेंलि नैव संज्ञानासंज्ञायतन धैगु गुगुली नां धैगु रूप धैगुनं छु पदार्थं हे छुंहे मदु छुंहे मदु धैगुनं स्वेगु खनेगु लायेगु कायेगु थिया स्वेगु धैगु छुं पदार्थ दुगु मखु धका थुगु समाधिस थ्यनी थुगु समाधियो आभास न चेतना धाये न अचेतना धाये धैगु थुगु नैव संज्ञानासंज्ञायतनयां चर्या यायी । १३०

८ च्यागु अष्ट बिमोक्ष ।

१) प्रथम बिमोक्ष ।

रूपी रूपाणि पश्यन्ति । अध्यात्म रूपसंज्ञी बहिर्धा रूपाणि पश्यन्ति ।

कल्पना जुया च्वंगु शरीर मिखा न्हायेपं न्हाय्‌ मे शरीर मनया द्वारं बिचार यायेगु पिनेयागु रूप (रूप) शब्द (सः आवाज) गन्ध (बास्ना न) रस (षट् रसया सवा) स्पर्श (थियां स्वया नायु क्वाचु क्वाः ख्वाउं इत्यादिया ज्ञान दैगु) धर्म (संसारया पदार्थ धैगु थथे जुया दंवोगु हानं थथे जुया मदैवनीगु धैगु दक्व बस्तुया स्वभाव स्यूगु) थःगु रूप कल्पना याना धारण याना च्वनागु शरीरया इन्द्रियं पिने यागु रूप आदि दक्व खना च्वनेगु । अर्थात् रूप हे शून्य शून्य हे रूप । रूप याकें भिन्न अलग् शून्य मखु । शून्य याकें भिन्न रूप मखु धैगु ज्ञानं खनेगु । खना च्वं क्वँ रूप दक्व नां दक्व पंचरंगी इत्यादि दक्वं धर्म धातु सिवाय छुंहे मखु । धर्मं धातु याकें मेगु छु पदार्थं हे मदु धका बिश्व ससार दक्व हे धर्म धातु खने फुगु थ्व प्रथम मोक्ष । १३१

२) द्वितीय मोक्ष ।

अध्यात्म अरूपसंज्ञी बहिर्धारूपाणि पश्यन्ति ।

थःगु शरीर यागु मिखा न्हायेपं इत्यादि दक्व इन्द्रिय मदेका मखंका शून्य याना आत्मा छम्ह जक याना पिनेयागु

रूप शब्द गन्ध रस स्पर्श धर्म इत्यादि नां दुगु रूप दुगु खनेगु थ्व नां दक्व रूप दक्वनं धर्म धातु हे धका खने फुगु थ्व दुतीय मोक्ष । १३२

३) तृतीय मोक्ष ।

शुभविमोक्षं कायेन साक्षात्कृत्वा उपसंपद्य बिहरति ।

शरार हे धारण याना च्वनी संसार हे मोक्ष भूमि निर्बाण खना च्वनी । दक्व सत्व प्राणि गणपित भिगु कुशल कर्मस तया कथंर्थे सम्यक्सम्बु निर्बाणस यंका च्वनी । थ्व तृतीय मोक्ष । १३३

थ्व प्यंगु च्वेहे वने धुंकल ।

४) आकाशानन्त्यायतन । चतुर्थ मोक्ष । १३४
५) बिज्ञानानुन्त्यायतन । पंचम बिमोक्ष । १३५
६) आकिंचन्यायतन । षष्टम मोक्ष । १३६
७) नैवसंज्ञाना संज्ञायतन सप्तम मोक्ष । १३७
८) अष्टम मोक्ष ।

संज्ञाबेदितनिरोध समापत्ति समाधि पश्यति ।

थुगु समाधि थ्यनेव संसारया नां दक्व रुप दक्व पदार्थ

दुःख ज्वीगु सुख ज्वीगु दुःखनं मखुगु सुखन मखुगु मध्यमगु ज्वीगु थ्व स्वंगु बेदना इत्यादि छुंहे दंमखु प्रज्ञापारमिता या निर्बिकल्प ज्ञानं गुम्ह सिगु आस्रव-(चित्तमल दक्व क्षीण जुया मदया वने धुंकं । हानं उम्ह सिया गुगु ज्ञान स्मृति पूर्बकं चित्त दयावं गुम्हसें दक्व धर्मया चर्या याकें पुलावये धुंगु खनी जिके थुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया ज्ञान न्हापा मखंगु आः खन प्रतक्ष प्रमाणं हे जि अनुत्तर सम्यक्सम्बुद्धया पद लाःगु खन थनं न्ह्यचिला थाहाँ वनेगु धंगु छुंहें दुगु मखुत धका जि खन आःयात धर्म यागु स्थिति नियम शील शास्त्रया बिधि बिधान इत्यादिया चर्या याना थाहाँ वनेमाःगु छुहे मंत स्यने सेयेके माःगु गुर्लिपथाये न्योवने मागुनं छुंहे दुगु मखुत हानं जि पाप कर्मयायी तिनि जितः पाप लायी धंगुनं मखने धन तथतास थ्यंगु श्री आदि बुद्ध धर्म धातु श्री प्रज्ञापारमिता श्री बज्रजोगिनीस लीन ज्वी धुंगु प्रतक्ष प्रमाणं हे खना थुगु जीवने हे निर्बाण प्राप्त जुगु निर्बाण ज्वी धुंगु आत्मा जि खना नैरात्मा ज्वी धुंगुनं बांलाकं खना । १३८

९ गुंगु नवोनु पूर्बं बिहार समापत्ति ।

(थ्व च्वे वनें धुंकुगु हे स्वो वनेगु)

त्रि बिमोक्ष स्वंगू ३ मोक्ष ।

१) शून्यता प्रथम मोक्ष ।

छुंहे मदु । न्हापो धैगुं मदु आः धैगुं मदु लिपा धैगुं मदु नां दुगु रूप दुगु बस्तु धैगुनं छु पदार्थ हे मदु सर्ब हे शून्य शून्य धैगुया उत्पत्ति धैगुनं दुगु मखु नाश धैगुनं दुगु मखु । थथे संसार धैगुनं छुंहे मदु सर्ब शून्यस च्वनेगु थुगु यांत प्रथम मोक्ष धका धायी । १४८

२) आनिमित्त दुतीय मोक्ष।

संसार धैगु थुगुया निमित्तं दयेकल उगुया निमित्तं दयेकल थुम्हस्यां दयेकल उम्हस्यां दयेकल धंगुनं छुंहे दुगु मखु। संसार देकुम्ह कर्त्ता धैम्हनं मदु दयेकुगु ज्या जूगुनं मदु संसारया श्रृष्टि धैगुनं मदु संहार स्यना फुना वनीगु धैगुनं मदु। थथेया निंतिं सर्ब हे शून्य धका थूगु थ्व दुतीय मोक्ष। १४९

३) अप्रणिहित तृतीय मोक्ष।

थ्व छगू जि दयेका धका सुनानं छुंहें देका तःगु दुगु मखु। देका बने जुया च्वंगु संसार धैगुनं छुंहे दुगु मखु। छुं उत्पत्ति जुल धैगुनं मदु हानं नाश जुया स्यना फुना वनी धैगुनं दुगु मखु रूप आकार छुं बस्तु पदार्थ धैगु छुं हे मदुगुया स्यना फुना वनी धैगुनं छदै गुगु अबिनाशी सर्ब हे शून्य स्वयम्भू आफै आफम्ह प्रकृति प्रभाश्वर थ्व तृतीय मोक्ष। १५०

६ षडभिज्ञ। (खुगु सीगु)

१) दिब्य चक्षु।

त्रि साहस्र् महा साहस्र् लोक धातु फुक्क खना वंगु मिखा गुगु निर्विकल्प समाधिस च्वना स्वेबले त्रि साहस्र् महा साहस्र् लोक धातु फुक्क हे खना वं.। १५१

२) दिव्य श्रोत्र ।

त्रि साहस्र् महा साहस्र् लोक धातुयागु शब्द तायेगु न्हायेपं थ्वनं गुगु निर्बिकल्प समाधिस च्वना न्यने बले फुक्क शब्द ताया वं । १५२

३) परचित्त ज्ञान ।

सकल प्राणि गणपिनि चित्तो तंच्वंगु चित्तयागु खं फक्क सियेगु । थ्वनं निर्बिकल्प समाधिया द्वारं प्राणि पिनिगु चित्तो दृष्टि छ्वोया स्वेब फुक्क सिया वं १५३

४) बियद्गमन ।

मती लुथाये तक्कं क्षणमात्रं आकाशे ब्वैवनेथें वना थ्वंक वने फंगु । थ्वनं निर्बिंकल्प समाधिया द्वारं थ्यंक वने फं । १५४

५) पूर्ब निबासान् स्मृति ।

पूर्ब जन्मया खं फक्क लुमना वंगु ।

पूर्ब जन्मयागु खं दक्वं लुमंके फंगु । थ्वनं निर्बिंकल्प

समाधि स्वेबले लुमना. वं । १५५

६) ऋद्धि ।

अनेक प्रकारया ऋद्धि पराक्रम क्यने फंगु, थ्वनं निर्विकल्प समाधिया द्वारं हे जक अनेक प्रकारया ऋद्धि पराक्रम क्यने फं । १५६

१) समाधि ।

संसार धंगु देकुम्हनं मदु देकुगु छुं ज्या जूगुनं मदु देका बने जुया च्वंगु छुं संसार धंगु दुगुनं मखु । छु पदार्थ हे मदु सबं हे शून्य प्रभाश्वर धर्म धातु समतास च्वनेगु । १५७

१) धारणी ।

अनुत्तर सम्यक्सम्बोधि ज्ञानस थ्यंका गुगु ज्ञान धारण याना च्वनेगु । १५८

१०) गु तथागत बल ।

१) स्थाना स्थान ज्ञान बल ।

गुगु स्थान निर्बाणया मार्ग च्वे.थाहां वनीगु थुगु अस्थान

मभिगु क्वे क्वकहां वनीगु संसारया दुःख रूपी समुद्रस लाःवनीगु धका स्यूगु । १५९

२) कर्म बिपाक ज्ञान बल ।

भिगु मभिगु थःमं यानागु तक्कया कर्म जुया वैगु धका स्यूगु बल । अर्थात् थमं कर्पित गथे याना थःतनं अथेहे याःवै अथेहे जूवै धका स्यूगु । १६०

३) ध्यान बिमोक्ष समाधि समापत्तिनां संक्लेश व्यबदान व्यबस्थान बिशूद्धि ज्ञान बल ।

ध्यान मोक्ष समाधिस च्वना समापत्ति संक्लेश जुया वैगु निर्मल जुया वैगुया बिशुद्धि सीगु ज्ञान बल । १६१

४) सत्वेन्द्रिय परापर ज्ञान बल ।

सत्व गणपिनिगु शरीरया इन्द्रिय निर्वाणे लागु अथवा बिषये संसारे लाःगु धैगु स्यूगु बल । १६२

५) नानाधि मुक्ति ज्ञान बल ।

अनेक प्रकारंनं मुक्ति मोक्ष वनेगु ज्ञान स्यूगु थूगु बल । १६३

६) नाना लोक धातु ज्ञान बल ।

दक्व लोक धातु थुगु प्रकारं दैच्वंगु धका स्यूगु बल । १६४

७) सर्वत्रगामिनि प्रति पत ज्ञान बल ।

न्हयाथासंनं सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस थ्यक वनेगु लँ स्यूगु ज्ञान बल । १६५

८) पूर्ब निबासानु स्मृति ज्ञान बल ।

पूर्ब जन्म यागु खँ फुक्क लुमनीगु ज्ञान बल । १६६

९) च्युत्यु पपत्ति ज्ञान बल ।

सिना वनीगु धँगु थथे ज्वीगु । जन्म कावनेगु धँगु थथे ज्वीगु थथे ज्वीव जन्म कावनें मालिगु धका स्यूगु बल । १६७

१०) आस्रबक्षय ज्ञान बल ।

क्लेश पाप धँगु थथे याना फुकेगु धँगु स्यूगु बल । १६८

४ चतुरबैशारद्य–प्यंगु सीकेगु ।

१) सर्ब धर्माभिसंबोधि बैशारद्य ।

संसार धँगु थुगु किसिमंजुया जक देच्वंगु धका सियीगु ।१६९

२) सर्वास्रबक्षय ज्ञान बैक्षारद्य ।

दक्व पापक्लेश चित्तमल फुकेगुज्ञान थुगु धका सियीगु ।१७०

३) अन्तरायक धर्म ब्याकरण बैशारद्य ।

भिंगु मभिंगु कर्म यानागु तवकया कर्म भोग यायेमाःगु कर्म बिपाक कने फुगु । १७१

४) नैर्यानिक प्रतिपत् ब्याकरण बैशारद्य ।

निर्वाण धैगु थुजोगु निर्वाणस थ्यंक वनेत थुगु किसिमं थुगु प्रकारं वनेमाः धका थुगु स्यूगु । १७२

४ प्यंगु प्रतिसंबित् ।

१) धर्म प्रतिसंबित् ।

संसार धैगु थुजोगु धका छगू छगू दत्तलें स्यूगु मस्यू धैगु छुंहे धाये म्वाःक स्यूगु । । १७३

२) अर्थ प्रतिसंबित् ।

संसार धैगु थुगु हेतु कारणं जक दैगु धका संसार दं वैगुया हेतु कारण स्यूगु । १७४

निरुक्ति प्रतिसंबित् ।

संसार धैगु थुजोगु थथे जुया जक दैच्वंगु धका छगू छगू दत्तले कनेफुगु मथु मस्यू धैगु छुंहे धाये म्वाःक कने फुगु ।१७५

४) प्रतिभाण प्रतिसंवित ।

अनेक ऋद्धि पराक्रम क्यनानं सकलयातं चित्त वशेत्वीक वोधयायेँ फँगु । १७६

१) महामैत्री ।

थःगु ज्यूयात गथे प्रेम दुःख कष्ट ज्वीगु मय मेपि प्राणि पिनिनं अथेहे थःथःज्यूयात प्रेम दुःख कष्ट ज्वीगु सुंया मय धका सकल प्राणिगणपि थःगुहे समान थेँ खःधका खनेगु । १७७

१) महाकरूणा ।

संसारया प्राणिधाक्वं दुःखरूपी समुद्रे दुना तच्चोगु नरकया कष्ट इत्यादि भोगयाना च्वंगु खनाः अमिगु दुःख कष्ट धँगु किंचित्मात्रनं मदेमा अमिगु दुःख कष्ट फुक्वं जिजक भोगयाये अपि सकले संसारया दुःखरूपी समुद्रं छ्तेजुया सम्यक्सम्वुद्ध निर्वाणया पद लाके धका बोधि प्रस्थानया चित्त यायेगु । १७८

१८)अष्टादशावेणिक वुद्धधर्म ।–

दशवल १०

वैशारद्य	४	
स्मृत्युपस्थान	३	
महाकरूणा	१	११६

१) श्रोतापत्ति फल ।

गुम्ह मनुष्यं धर्म यायेगु धैगु' थुलि तक्कया कतिलाःगु थुलितक्कया जितः हित सुख ज्वीगु धकाः सीयो थुयो ।। हानं पाप कर्मधैगु थुलितक्क कति मलाःगु संसारया थिति दत्तलेंहे थःत षोडश नरक इत्यादियाहे तच्चोगु दुःख कष्ट नयेमालीगु धका गुम्ह मनुष्यं सुख ज्वीगुया लँ तच्चोकँ दुःख कष्ट ज्वीगुया लँ कुशलमुल अकुशलमूल वांलाकं सीयो थुयो । थुम्ह मनुष्यं भिगु कुशलमूल तोता मभिगु अकुशल मूल गुगु अबस्थासं हे ज्वँ वनी मखु काःवनी मखु । थुगु ज्ञानया चर्या हे थुम्ह मनुष्य सधर्मया धोरास लाये धुंकुम्ह मखुगु अकुशल कर्म धैगु गुगु अबस्थासं यायो मखे धुंकम्ह श्रोतापत्ति फल लाये धुंकुम्ह धैगु जुयी । ११७

२) सकृदागामि फल ।

गुम्ह मनुष्यं श्रोतापत्तिस कथंथें कुशल मूल अकुशल मूल

फुक्क बांलाकं सिलथुल तर थुमु जन्मं ख्वने मा:गु तोते मा:गु दक्व चर्यां पूर्ण याये मफुत लिपा यागु जन्मं दक्व पूर्ण याये धायी थुजोम्ह मनुष्य यात सकृदागामि फल ला:म्ह धका धायी । १९८

३) अनागामि फल ।

हानं गुम्ह मनुष्यं थुगु मनुष्य जन्म धंगु थुलि तक्क दुर्लभ जुया च्वंगु थुजोगु जन्म हानं लिपा काये हे दैमखुत धका सीका थ्वीका । गुलि तक्कया शील नियमे च्वना तोते मा:गु दु थ्व अकुशल कर्म फुक्कं तोतं । हानं ज्वने मा:गु धा:गु कुशल कर्म दक्वं बांलाकं ज्वनी थुम्ह मनुष्य यात थुगु हे जन्मे पाप क्लेशया कर्म छुहे मयाये धुंकुम्ह अनागामि फल ला:म्ह धका धायी । १९९

४) अर्हंत् ।

गुम्ह राग द्वेष मोह इत्यादि रूपी शत्रु यात थ:गु मनं त्याके धुन धंगु चित्तम्ह जुयी । हानं गुगु अकुशल कर्म थमं खना च्वनागु गुलित दुगु ख: थ्व फुक्क तोते धुन जिगु आत्मा यात चो धुन जिगु आत्मा यात शान्ति याये धुन आजि श्रावक निर्बाण अर्हंत् पद लाये धुंम्ह

जुल धंगु मनं खनी थुम्ह सित अर्हत् पद लाःम्ह धका धायी ।   २००

१) प्रत्येक बुद्ध ।

बोधिसत्वयानं क्वे अर्हत्यानं च्वे निगूया बिचेयागु ज्ञानस थ्यंम्ह यात प्रत्येक बुद्ध धका धायी । प्रत्येक बुद्ध धंपिसं थः याकःचा च्वना थःगु हे बिचारं क्लेश खना च्वंगु फुक्क फुका छ्वोये धका धायी थुजोपित प्रत्येक बुद्ध धका धायी । प्रत्येक बुद्धयान यातनं श्रावकयान हे धका धायी ।   २०१

१) सर्बज्ञता ।

थ्व बिश्व संसारया दक्व पदार्थ धंगु थुजोगु यथे जुया च्वंगु धंगु संसारया दक्व पदार्थ संपूर्ण स्यूम्ह थूम्ह कने फुम्ह यात सर्बज्ञता पदस थ्यंम्ह धका धयी ।   २०२

१) मार्गाकार ज्ञता ।

सत्व प्राणि गणपित सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणस थ्यंका बीफुम्ह सित सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाणया लँ स्यूम्ह धका धायी । लँ स्यूम्ह धाःगु हे छुं हें लँ मस्यूम्ह धकानं धायी छाये धाःसा

सम्यक्सम्वुद्ध निर्वाणयालँ धैगु छुंहे मदु । कारण ससारया प्राणि धाःवहे आदिवृद्ध धर्मधातु खः आदि बुद्ध धर्मधातु आदिवुद्ध धर्मधातुहे जुयेत छु चर्या नियम याये मालो । लँधैगु छुदँ प्रज्ञापारमिता ज्ञानया पूर्णहद चर्या याना च्वंम्ह सिद्धगुरू चूलात धाःसा छु पदार्थहे शील नियेम क्रिया चर्या यायेम्वाःक क्षणमात्रहे जि सम्यक्सम्वुद्ध निर्वाणसहे च्वना च्वनाम्ह खः जिहे आदि बुद्ध स्वयम्भू धर्मधातु खः धकाः चायेका वो सोका थ्वीका वीयी। थथे यायेफुम्हसित मार्गाकारज्ञता-लँस्यूम्ह धायी २०३

१) सर्वाकारज्ञता ।

विश्व संसारया सर्व आकार धाःगु थुजोगु थथे च्वंगु धका मूर्ख गणपिसंजक खना च्वंगु धका इत्यादि गथेंज्या च्वंगु ससार खः अथेहे संपूर्ण भूल मज्वीक गम्हसिनं थुयी थम्हसितहे सर्वाकारज्ञता संसार दक्व पदार्थ वालाक स्यूम्ह यो पदस थ्यंम्ह धका धायी। ।हानं गुगु संसारया सर्व आकार बिश्व संसारया रूप धाःगु हे अरूप रूप आकारदुगु धैगु छु पदार्थ हे दुगु मखुसर्वहे शून्य अथे सर्व हे शून्यगुली छुसोकेगु स्वेगु खनेगुदँ थथे । बिश्व संसारधैगु छुंहे मखंगु मस्यूगु

रूपं स्यूम्हसितहे संसारया दक्ब आकार स्यूम्ह सर्वाकार ज्ञताया पद लाम्ह धका धायी ॥ २०४

थ्व सर्वाकारज्ञता तक्कयागु २०४ तक्कया ज्ञान प्रज्ञापार मिताया समाधि योग यायें मफुपिसं निर्विकल्प समाधिया चर्या याये मफुपिसं थुकिया नियम चर्या सोका थ्वीका फुक्कं यायेमाः । ।

गुगु सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणया चर्या निर्बिकल्प समाधियोग यायोपि मनुष्य गणपिसं थुगू २०४गुया शील नियम विधि विधान चर्या छु पदार्थहे मनं भाबनामात्र कल्पनामात्रनं याये मज्यू । अर्थात शरीरंनं बितिभाव दण्डवत् रत्न मण्डल दोहलपेंगु इत्यादि याये मज्यू । म्हुतुंनं स्तोत्र धारणी मंत्र पर्यंतं छुंहे वोनेगु यायें मज्यू । मनंनं सुंहे देश्वदेवताया मूर्त्ति ध्यान भावना संग मात्रनं देके मज्यू । मन थ्वंम्ह आत्मा शुद्धान्तं मदेका नैरात्मा–निरआत्मा जुया लखे लःमिले ज्वीथें दुरूयी दुरू मिलेंज्वीथें गुगु आदिवुद्ध धर्म धातु तथतास थःगु आत्मा लीन ज्वी फयेके माःगु जुया च्वन । ।

गुगु निर्बिकल्प समाधिया चर्या यानाः तथतास आत्मा

लीन यायेगु सीव थ्वीव गुगुली च्वने फयेव थुग यात हे सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाण धका धायी ।। तर थुगु तथता शून्य तास जक च्वनेगु यातनं सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाण धका धायी मखु । ह्रानं थःथमं हें क्षणमात्र रूप धारण याना उपपादुक सत्व जुया सत्व प्राणि गणपिं उद्धार यायेगु महाकरूणाया हेतुं–करूणामयया अवतार जुया अथवा महा मञ्जुश्रीया अवतार जुया ह्रानं संसारस हे क्वाह्राँ वै ।। ।। संसारे क्वाह्राँ वोसान गुम्ह्रसित संसारया पाप क्लेशया बन्धनं थो फँमखु । गुलि गुलि संसारया बन्धनं उम्ह्रसित चों धका सनी उलि उलि हे फ्रन् फ्रन् संसारया बन्धनं थो मफयेक थाह्राँ थाह्राँ यनी ।। ।। उम्ह्रसिनं संसारे हे च्वना (सर्बों प्रकारं जगतोहिताय) न्ह्रचागु प्रकार यानानं जगत् यात हित ज्वीगु महायान बज्रयानया चर्या याना च्वनी ।। ।।

थुम्ह श्री महा करूणामय श्री मञ्जुश्री श्री, बज्रसत्वया अवतारया चर्याया आशिका थथे जुयी ।।

बोधि चर्यावतारया दसम पटले ।

आकाशस्य स्थितियावत् यावच्च जगतः स्थितिः ।।
तावत् मम स्थितिर्भूयात्जगदुःखानि बिघ्नतः ।। ।।

गुथायेतवक ल:मि:चा: फये आकाशदे ह्रानं गुथायेतक्क जगत् संसार सत्वप्राणि गर्णपि दयो उथायेतक्क जगत् सत्वप्राणि गर्णपि निगु दक्व संसारया दु:ख फुकेगु महा करूणाया चर्यायाना: जिनं चवनाहे चवनेतिनो धकाधायो ॥

ह्रानं तत्व संग्रह धंगु ग्रंथे थथे धंत:गु दु ।-

यथा यथा हि विनयं यान्ति सत्वा: स्वभावत: ।
तथा तथा सत्बार्थं कुर्यात् रागादिभि: शूचि ॥

सत्वप्राणि गणपिनिगु बान्हि स्वभाव गथे गथेजुया चवंग ख: अमिगु स्वभावथें अथे अथेहेजुया स्वार्थी भावधंगु छुंहे मवुगु निर्मल शूद्धगु चित्तयाना: सत्वगर्णपित हित ज्वीगु संसारया बन्धनं मुक्त ज्वीगु कर्म याना चवने धका धायो ॥

सर्वसत्वहितार्थाय बुद्धशासन हेतुत: ।
सर्वकर्माणि कुर्वन्ते बहुपुण्यमवाप्नुयात् ॥

बुद्धयागु ज्ञान प्रकाशयाना: दक्व सत्वप्राणि गर्णपित उद्धा रयायेया निमित्तस (गुम्ह श्री महाकरूणामय स्वरूप-गुम्ह श्री मन्जुघोया स्वरूप गुम्ह श्रीबज्रसत्वया स्वरूपम्ह सिद्ध महापुरूषं) याये मज्यूधंगु छु पदार्थहे दंमखु गुगुया परि

णाम आखिर सत्वउद्धार ज्वाँगु ज्विमाः युगुया फल आ पालंहें लाथि धका थये धंतल ॥ गुम्हसित मभिगु धंगु छु पदार्थहे .दंमखु राग द्वेष मोह इत्यादि दक्व मभिगु याये फुम्ह ज्वीधुंके अर्थात ।–

एनचित्तोनतेबाला संसारे वन्धनं गता ॥
योगिनतेन .चित्तोन सुगताना गतिंगता । ।

संसारया मूर्ख गणपिसं गुगु पंचमहा पाप इत्यादि मखगु पाप कर्म यायी ततःधपिं योथी सिद्ध महापूरूष गणपिसं उजोगु मूर्ख गणपिसं याःगु थेंजागु मभिगु कर्म यासानं दक्व भिंगु कर्मजुया वनी सिद्ध महापूरूष गणपिसं न्हचागु कर्मयाःसानं भिंगुहे जया वनी थुजोपिं । सिद्ध महापरूष गणपित मभिगु धंगु छुंहे दं मख ॥ थुजोम्ह सिद्धपूरूष तुरंत निर्बिकल्प नैरात्मा आत्माहे मदुम्ह जया तथतास थ्यंकः वनी । हानं तुरंत महाकरूणाया हेतुं संसारस क्वाहा वया उपपादुक सत्व कल्पनायाम्ह सत्वजुया सत्व उद्धार नं याःवयी थुगु चर्यायानाः च्वनेगुयातहे सम्यक्सम्वुद्ध निर्वाण धका धायी शून्यतासजक च्वनेगु यातनं सम्यक्स म्वुद्ध निर्बाण धायी मखु । हानं करूणासजक च्वनेगु

थातन सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाण धायी मखु । शून्यता महा करूणास प्रज्ञा उपाय निगुलि अभिन्न छुतें मजूगु निगुलि छगू जूगु थात हे जक अनुत्तर सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाण धका धायी ।

थगु असंख्य दुर्लभ जुया च्वंगु मनुष्य जन्म कया तथतास च्वना शून्यता महा करूणा प्रज्ञोपायया थन तक्क यागु ज्ञान थ्यंका: संसारया थिति वत्तलें हे थुगु महा करूणाया चर्यास च्वने फयेके मा:गु मनुष्य जन्मया मूलगु कारण जुया च्वन ॥ ॥ गुगुलिं संसार यागु जन्म जरा व्याधि मरण दु:ख याकें मुक्त जूम्ह सम्यक्सम्बुद्ध निर्वाणस थ्यंम्ह तथतास थ्यंम्ह तथागतया पद करुणामयया पद वज्र सत्वया पदस थ्यंम्ह धका धायी ॥ थुलि ॥ ॥

लेखकया प्रकाश ज्वी धुंकुगु सफू ।

मोक्ष दर्पण	।१
बुद्धया १०८ जन्म लुमंकेगु संस्कृत स्तोत्र	।[illegible]
ज्ञान साधना प्रथम भाग	।[illegible]
ज्ञान साधना दुतीय भाग	।[illegible]
एक बिंशति प्रज्ञापारमिता भाषा सहित	।५
वुद्धया १०८ जन्म आदि ६३गू बाखं	३६।८
स्वायम्भू पुराण तीर्थ महात्म्य तोता	३।
अष्टसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता भाषा संपूर्ण	१५४।
शतसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता प्रथम खण्ड पूर्वार्ध	३००।
सम्यक्सम्बुद्ध निर्बाण मार्ग	२५।
गुणकारण्ड ब्यूह महायान सूत्र	

हानं मेगु प्रकाश ज्वीगु सफू ।

शतसाहस्रिका प्रज्ञापारमिता तःधं सफूया भा'

प्रथम खण्डया उत्तरार्ध

” ” दुतीय खण्ड

” ” तृतीय खण्ड

” ” चतुर्थ खण्ड

मध्यमक शास्त्रया भाषा

मुद्रकः— जनहित प्रेस स्वयम्भू मुईखेल काठमाण्डौं, (नेपाल)